National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 17 1977

B163/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 17 SESTDIENA, 1977. GADA 30. APRĪLIS, 27. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; Chicago — Editor A. LAMBERTS, P.O. Zox 1890, Chicago, Ill. 60690, U.S.A.; California—Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

SATURDAY, APRIL 30, 1977

Kārters starptautiskās politikas labirintā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Jordānas karaļa Huseīna tikšanos ar prezidentu Kārteru var uzskatīt par vērā ņemamu soli Vidējo austrumu problēmu atrisinājumam. Kārters gan brīdināja no pārliecīga optimisma, bet arī norādīja, ka konkrētu plānu īstenošanas atlikšana uz vēlāku laiku stāvokli varētu tikai sarežģīt. Tanī pašā laikā priekšlaicīga jauna Ženēvas konference var izrādīties par veltīgu laika zaudējumu. Karalis Huseīns no savas puses solījās darīt visu iespējamo, lai panāktu taisnīgu un paliekamu stāvokļa atrisinājumu. Te jānorāda, ka ne Kārters, ne Huseīns vārdā nepieminēja palestīniešus vai suverēnas Palestīnas valsts radīšanu Jordānas rietumu territorijā, kuŗu pagaidām ir okupējusi Izraēla.

Ēģiptes prezidents Sadats savā Vašingtonas apmeklējumā nepārprotami pateica, ka žīdu un arabu attieksmju normālizēšana nav iespējama, neatrisinot palestīniešu problēmu. Zināms, ka Kārters no savas puses Izraēlas valdībai ir prasījis koncesijas, kuŗu rezultātā atrisinātos palestīniešu problēma šīs ASV prasības atzīst par pieņemamām kā Ēģiptes prezidents Sadats, tā arī Jordānas karalis Huseīns. Pēc iekšpolitiskās krizes Izraēlā nav zināms, kā Vašingtonas radīto Vidējo austrumu plānu akceptēs jaunā Izraēlas valdība. Nav pat zināms, kas eventuāli būs Izraēlas valdības galva.

Tanī pašā laikā ir zināms, ka palestīniešu vadoņa Arafata Maskavas apmeklējuma laikā Kremlis ieteicis viņam būt pacietīgam un neaizcirst durvis uz Huseīna protektorātā radāmo palestīniešu suverēno valsti. Iecerētajai palestīniešu valstij Maskava jau apsolījusi neierobežotu saimniecisku un militāru palīdzību. Ko tas nozīmē? Ar aktīvu līdzdalību Vidējos austrumu problēmu mezgla atrisināšanā Kremlis cer paturēt sev izdevīgu stratēģisku izejas bazi savu ekspansijas plānu īstenošanai kā arabu valstīs, tā Melnajā kontinentā. Ja Ženēvas konferenci atliks, tad ASV ārlietu ministrs Vēnss jau drīzumā dosies uz Vidējiem austrumiem un mēģinās izkārtot Kārtera miera plānu. To var uzskatīt par abām pusēm itin pieņemamu kompromisa ieteikumu.

Kārters savu doktrīnu par cilvēka tiesību ievērošanu pasaulē nav mainījis. Pagaidām viņš nav mainījis arī amerikāņu diplomātijas jauno taktiku sarunās ar Pad. savienību. Vai Kārters tiešām tic, ka amerikāņu morālā ārpolitika vai pat eventuālas sankcijas varētu pārveidot Maskavas politisko mentālitāti? Londonas nopietnajā politiskajā žurnālā Survey Jēlas universitātes profesors Lezeks Kolakovskis, kuŗu pašu agrāk uzskatīja par marksistu, tagad raksta:

„Ideja par netotālitāru komūnismu, kuŗai daudzi no mums ticēja un vēl tic, šodien ir salīdzināma ar cepeškrāsnī ieliktu sniega bumbu, citiem vārdiem, tas ir absurds."

Londonas saimnieciskās politikas institūta profesors Moriss Kranstons tajā pašā izdevumā norāda: „Līdz šim pastāvēja uzskats, ka detante, Helsinku nolīgums un citi diplomātiski gājieni radīs zināmu liberālismu Pad. savienībā. Mēs aizmirstam, ka totālitārā sistēma būtībā ir politiska mašīnērija, kuŗas uzdevums ir pretoties katra veida liberālismam."

(Turpinājums 20. lp.)

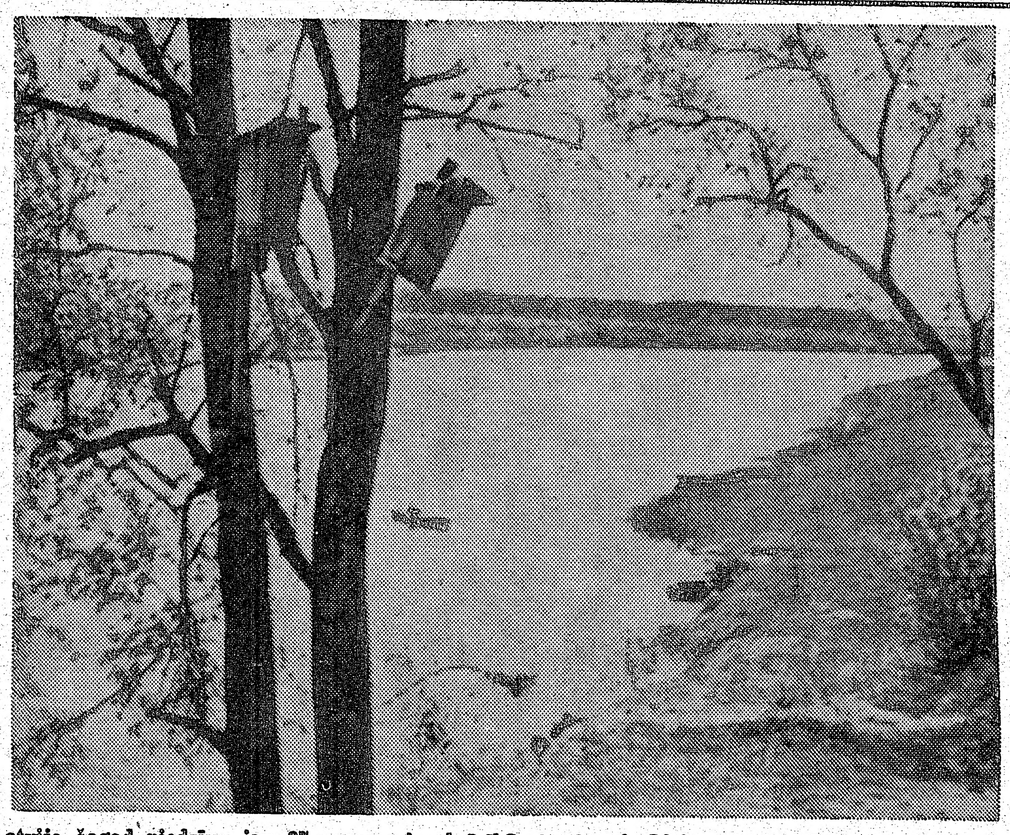

Latvija šogad piedzīvo jau 37. pavasari nebrīvībā. Attēlā: pie Lielupes atgriežas strazdi.

Ticīgo vajāšana Latvijā turpinās

ČEKA GATAVOJAS APCIETINĀT ARĪ JAUNO AIZPUTES BAPTISTU DRAUDZES DARBINIEKU VIESTURU KALNIŅU

Jau ilgāku laiku Latvijas okupācijas varas iestādes iejaucas Aizputes baptistu draudzes iekšējās lietās. Laikraksta lasītājiem jau būs zināmas visas tās grūtības, ar kuŗām draudze saskārās vēl māc. J. Šmita kalpošanas laikā šajā draudzē. Liepājas rajona izpildkomiteja neapstiprina draudzes izvēlētus pārstāvjus, kā tas, piemēram, ir ar jauno draudzes sekretāru Viesturu Kalniņu. Šīs komitejas priekšs. vietnieks Sedols Viesturam Kalniņam izteicies, ka viņš neapstiprināšot tādu draudzes padomi, kuŗā darbosies Kalniņi (domāts — Viesturs ar tēvu).

Tomēr visā šajā varas rīcībā saskatāms pavisam cits nolūks — atrast vainīgos, kas nu jau vairākus gadus veic nacionāli patriotisku darbu, izplatot dažādus uzsaukumus, proklamācijas un rakstot uz ēku sienām saukļus, kas vērsti pret pašreizējo diktātorisko režīmu Latvijā. Valsts drošības komiteja cenšas „vainīgos" meklēt ticīgo aprindās.

Arī Viesturu Kalniņu vairākkārt nopratinājuši čekas darbinieki, kuŗu jautājumi skaŗ gandrīz tikai politiska rakstura lietas. Pēc iegūtām ziņām no Rīgas katru reizi čekisti jautājuši par dažādu politisku lapiņu izplatīšanu visā Latvijā. Viesturs Kalniņš pratināts 4. martā Liepājā, kā arī 28. martā Aizputē. Pratināšanu izdarījuši valsts drošības komitejas darbinieki no Rīgas: Eduards Pavlovičs Sparinskis un sevišķu lietu vecākais izmeklētājs majors Bērziņš. Pratināšana skārusi dažādu proklamāciju izplatīšanu Aizputē un citās vietās.

Vēl gluži nesen, 7. aprīlī, Viesturs Kalniņš aizvests no darba vietas kopā ar Aizputes vidusskolas 2. klases skolnieci Vizmu Fišeri, kuŗa nav vēl pilngadīga, uz Liepājas čeku. Vizma apvainota par kādas dziesmas dziedāšanu, kuŗas vārdi liecina par to, ka Latvijā nav gaļas. Jautājuši arī par proklamācijām.

Viesturu Kalniņu pratinājis čekists Pēteris Puriņš, kas jau pašā sākumā pavēstījis, ka visas čekā ienākušās liecības runājot par to, ka Viesturs šīs lapiņas izmētājis. Tās esot izplatītas Aizputes rūpnīcā „Kurzeme" un Grobiņā pie Liepājas. Šīs lapiņas esot izplatītas arī Rīgā, Jūrmalā un, iespējams, arī citur. Pratināšana ilgusi vairāk nekā divas stundas. Pēc šīm pratināšanām čekisti atvainojušies par to, ka automašīna esot aizņemta an Viesturam Kalniņam ar Vizmu Fišeri uz Aizputi bijis jābrauc ar autobusu, protams, par savu naudu.

Ar to visas likstas Kalniņam nav beigušās. Viņš no jauna izsaukts uz Liepājas čeku 15 aprīlī. Ar Viesturu runājis čekists Arkādijs Čistīlins. Šajās sarunās čekists žēlojies, ka esot grūti atrast vainīgos lapiņu izplatītājus, ko par tām domājot ticīgie?

(Turpinājums 20. lp.)

Viesturs Kalniņš

TORONTO DV NODAĻA RĪKO
maija karalienes kronēšanas
B A L L I
7. MAIJĀ PL. 7.30 VAK. DV namā.
Piedalās deju kopa Daugaviņa
Pārsteiguma balvas par nodarbībām sarīkojuma laikā
Dekorētas telpas. Patīkama deju kapella.

LATVIEŠU TECHNISKĀS TERMINOLOĢIJAS Vārdnīca
LIAA IZDEVUMS
līdz 1. maijam II un III sējums $54.— vietā $45.—
Vārdnīca pasūtināma piesūtot samaksu redaktoram-izdevējam: A. PALEJS P. Eng., 96 Roxton Cr. Montreal, Que, Canada H4X 1C6

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. GADA 30. APRĪLIS, 17. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Smugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

I. Blaževics

Trimdas pasaules politika

Ir jāpanāk apspiesto Austrumeiropas tautu uzklausīšana Apvienotajās nācijās, jo tām ir tikpat lielas tiesības tur būt pārstāvētām kā Arafatam, kas runā palestīniešu vārdā, teica kristīgo demokratu deputāts O. Vrangels Brīvās preses apvienības 30 gadu atceres svinībās Minchenē. Kopš savas dibināšanas Brīvās preses apvienība neatlaidīgi karojusi pret austrumu tiranniju un dažkārt kļuvusi pat neērta valdības aprindās. Rietumvācijas kanclera Branta laikā tai bija atrauta pat materiālā palīdzība.

Brīvās preses apvienību nodibināja Augsburgā 1947. gadā 45 pārstāvji no 22 nacionāliem laikrakstiem, arī no latviešu. Apvienības žurnālistu galvenais princips ir cīņa par brīvību, par savu tautu pašnoteikšanās iespēju atgūšanu. Savās publikācijās un iesniegumos apvienība vienmēr uzsver, ka nevar būt runa par stabilu mieru, kamēr Austrumeiropas tautas atstātas komūnistu verdzībā.

Apvienības pirmais biļetens Im Ausland, kas iznāca 1948. gadā, līdzekļu trūkuma dēļ drīz apstājās. Tikai 1953. gadā apvienība varēja sākt izdot savu regulāro organu Freie Presse — Korrespondent, kur galvenokārt publicētas ziņas par notikumiem okupētajās Austrumeiropas valstīs. Apvienība izdevusi arī gadu grāmatas: Kommunismus Gestern, Heute, Morgen; Entwiklungen im Kommunismus. Brošūru angļu valodā Suppressed Nations u. c. Plašākas sabiedrības informēšanai apvienība rīkojusi preses un publikāciju izstādes Minchenē, Bonnā, Hanoverā, Hamburgā, Frankfurtē. Olimpiadas laikā dzimtenē 1972. gadā izdeva apvienības publikācijas un ierīkoja savu informācijas centru. Līdzīgu centru iekārtoja arī Berlīnes pasaules jaunatnes svētku laikā 1973. gadā. Abus informācijas centrus apmeklēja daudzie viesi no Austrumeiropas valstīm un ieguva informācijas materiālus. Brīvās pasaules apvienība, kura ietver trimdas nacionālo laikrakstu apgādus un žurnālistus no 24 tautībām, 30 gadu laikā sekmīgi veikusi savu darbu. Pašreiz apvienībai izveidota stabila financiālā baze.

Apvienības prezidents Dr. Marinofs, uzrunājot svētku dalībniekus, uzsvēra, ka trimdas prese ir brīva un izteic tautas brīvo balsi. Runātājs sniedza plašu pārskatu par apspiesto tautu pretestības pieaugumu Austrumeiropas valstīs. Ar 1976. gadu visās komūnistiskās valstīs bija vērojami nemieri. Verdzinātās tautas sāk zaudēt bailes un pieprasa savu tiesību ievērošanu. Čechoslovakijas demokratu manifestu „Charta — 77', atbalstījuši Polija, Ungārijas, Rumānijas, Bulgārijas, Dienvidslavijas, Austrumvācijas un arī Pad. savienības pilsoņi.

Bavārijas vācu žurnālistu apvienības priekšsēdis Šonhubers apsveikuma runā uzsvēra, ka jaunai paaudzei vēl arvien netiek atklāti teikts, kāda patiesi bija pagātne un kāda ir tagadne. Bavārijas valdības pārstāve valsts sekretāre Dr. Burkofere, cildinot Brīvās preses apvienības darbu, uzsvēra, ka demokratija bez brīvas preses un žurnālistiem nevar pastāvēt. Apsveikumus bija nosūtījuši Bavārijas valsts ministrs Dr. Pirkls, kristīgo demokratu priekšsēdis Dr. Štrauss.

Galvenais runātājs bija Bundestaga kristīgo demokratu deputāts O. Vrangels. Viņš pieminēja savus laimīgos jaunības gadus Igaunijā un pasvītroja, ka Igaunijas valsts, kur vācieši krievi un citas tautības varēja brīvi veidot savu kultūrālo dzīvi, varētu būt par paraugu arī tagad. „Kā baltvācietis es negribu un nedrīkstu noklusēt, ka tieši Baltijas valstis bija pirmās, kas krita par upuri padomju imperiālisma invāzijai, tādēļ šīm tautām trimdā jāuzņemas sevišķas funkcijas," teica deputāts. „Trimdas grupu nacionāli politiskā darbība ir stipra cerība Austrumeiropas tautām, un tādēļ šajā darbībā jāizslēdz katrs oportūnisms.

(Turpinājums 17. lp.)

Lasītāju vēstules

NEĻAUSIM SEVI MALDINĀT!

Baltijas valstu un patiesais latviešu draugs ASV kongresa ārlietu politikas vadošā persona Edvards Dervinskis savā pēdējā vēstulē zīmīgi izsakās, ka katras nacionālas grupas piederīgā pienākums ir izteikt bažas, un darīt to tik pārliecinoši, cik vien iespējams. Tas nenozīmē, lai mēs plaši izrakstītos savos publicējumos, bet savas domas izteiktu ASV prezidentam, senātoriem, tautas vietnieku nama locekļiem un visiem ASV pilsoņiem, rakstot vēstules amerikāņu laikrakstiem.

Pašreiz viens no akūtākiem jautājumiem ir ASV militāro spēku nozīme. Vai tie ir tik stipri, lai piespiestu ievērot prezidenta Kārtera ļoti skaļo runāšanu par cilvēka tiesību ievērošanu jebkurā valstī? Šī paša laikraksta slejās bija citēts lielais lakraksts Die Welt, ka Kārtera iestāšanās par cilvēka tiesībām ir faktiski morāls ierocis. Mēs ļoti labi zinām, ka Maskavas dižkungi var bez bažām parakstīt visādus līgumus par atomieroču samazināšanu, bet ir cits jautājums, vai tie tos ievēros. Prezidents Kārters var palaist garām vēl kādu citu svarīgu jautājumu — ASV civilaizsardzību varbūtēja kara gadījumā. Praktiski civilaizsardzība šeit neeksistē, kamēr Pad. savienība drudžaini strādā, lai savu aizsardzību izbūvētu.

Kāda nozīme runāt par cilvēka tiesībām, ja nav spēka, kas liktu tās iedzīvināt, ja zināms, ka Maskava respektē vienīgi spēku? ASV senātors Hovards Bakers brīdinājis, ka ASV militārie spēki samazināti līdz minimam. Prezidenta Kārtera priekšlikums par tālāku militārā budžeta apcirpšanu var pilnīgi izskaust jauno, moderno un tik nepieciešamo aizsardzības ieroču produkciju un apstādināt tālāko pētniecību. Makgoverna galvenā padomdevēja militāros jautājumos Paula Varnkec iecelšana par atbruņošanās sarunvedi, ko apstiprinājis arī senāts, liek daudz ko padomāt. Kārters izraudzījis daudzus Makgoverna tuvākos palīgus dažādos valsts drošības jautājumos. Senātors Bakers izteicies, ka pat kongresa demokrati sāk bažīties, ka šāda politika var ASV padarīt par otrās šķiras militāro varu. Pad. savienība turpretim steidzīgi pastiprina savus atomieroču arsenālus.

Daudzi republikāņu un demokratu senātori netic, ka ASV atbruņošanās liks to pašu darīt arī Pad. savienībai. Pat Kārtera jaunieceltais CIA vadītājs ģen. Tarners nupat brīdinājis, ka nekas nemainīs Pad. savienības noļūku pakļaut visu pasauli savai diktātūrai. Būtu laiks arī mums izteikt savas bažas, ka ne tikai mūsu tauta pakļauta iznīcībai, bet apdraudēta arī visas pasaules brīvība.

Voldemārs Korsts Čikagā

PROBLĒMAS, KAS JĀATRISINA

Latvija Amerikā atreferēta Toronto latviešu skolas sanāksme, kurā izteikušies vairāki runātāji. Esmu viens no tiem vecākiem, kas jauktā laulībā audzina dēlu, universitātes studentu, un meitu vidusskolnieci. Abi bērni latviešu skolā sāka savas gaitas speciālā klasē ar dažāda vecuma skolēniem. Tā kā dēls bija vairāk nekā četrus gadus vecāks par māsu, viņš nevēlējās mācīties kopā ar māsas vecuma bērniem un nākošo gadu skolā vairs negāja. Tā tas bija arī kādas citas jauktu laulību ģimenes bērniem, kas izstājās no latviešu skolas. Ja skolas vadība par šādiem gadījumiem būtu vairāk painteresējusies, šie jaunieši varbūt būtu beiguši latviešu skolu un arī ģimnaziju. Ja speciālā klase būtu nodibināta, pieejot ar lielāku pietāti jaukto laulību ģimenēm, tajā skolēnu skaits būtu daudz lielāks un pieaugtu mūsu eventuālo cīnītāju skaits par tautas tiesībām.

Kas attiecas uz Dr. S. Miezītes veltījumu bērnu jūtām, tad jājautā, cik daudz no latviešu skolu beigušajiem, kas mācījušies šejienes vidusskolās, kolledžās un universitātēs un labi runā latviski, atrodas tagad pat izcilos posteņos, atraduši par pienākumu atgādināt kanadiešu presei, Kanadas ministriem un vēlētiem deputātiem Baltijas tautu likteni un cilvēka tiesību ignorēšanu visrupjākā veidā šajās valstīs?

Paldies K. Jansonam un kundzei, speciālās klases audzinātājiem, tāpat skolotājai Dr. S. Miezītei par darbu jaukto laulību bērniem atgādināt viņu tēva, mātes vai vecvecāku tālo dzimteni.

Nevaru pievienoties ieskatam, ka būtu „norakstāms zaudējumos" ikviens latvietis, kas varbūt pasīvitātes dēļ, vai jaukto laulību gadījumos nav redzams latviešu sabiedrībā. Par katru latviešu saimē atgriezto latvieti mēs varam tikai priecāties. Šajā gadījumā būtu sarīkojams īpašs panelis, kurā piedalītos jaukto laulību pārstāvji. Varbūt tajā sanāktu kupls dalībnieku skaits no Daugavas Vanagiem, draudzēm, Latviešu biedrības, latviešu ģimnazijas un korporācijām. Uzklausot šo cilvēku domas, varbūt latviešu skolas pārzinis J. Ozols un skolotāju saime atradīs atbildi daudziem mūs visus interesējošiem jautājumiem par mūsu vēsturi, dzīves veidu, baznīcu, bet visvairāk par mūsu tautas demokratiskās brīvības un neatkarības atgūšanu.

Ukraiņu bioloģijas profesors kādā diskusijā reiz izteicās, ka ukraiņi esot liela tauta, kas var atļauties daudzus „norakstīt zaudējumos". Mums, latviešiem, lieta ir daudz sāpīgāka ...

K. Zenaitis Skarboro, Ont.

NEKĻŪSIM NAĪVI

Savos rakstos „Ar skaidru skatu Jaunajā gadā" (LA 29. janv. nr.) un „Uzartie tīrumi jānolīdzina" (LA 2. apr. nr.), esmu pietiekami plaši aprādījis, kāpēc visām organizācijām ir jānorobežojas no „kultūras sakarniekiem'. Tāpat esmu norādījis, ka demagoģiskos nolūkos pauž nepatiesību — neatlaidīgi apgalvojot, ka organizācijas ir pret sakariem ar tautu okupētajā Latvijā un pret tur radītām kultūras vērtībām. „Kultūras sakarniekiem" nevarētu būt nezināma patiesība, ko organizācijas vairākkārt atklātībā deklarējušas, ka tās nav pret sakariem ar tautu okupētajā Latvijā, bet tikai pret sakariem ar okupētās Latvijas funkcionāriem un tām „kultūras vērtībām", ko piedāvā čekas radītā „kultūras sakaru ko-

(Turpinājums 4. lp.)

Izcils koŗa sniegums

Ar mūziku zobu sāpes ārstēt nevarot, bet patīkama melodija, dziedāta vai spēlēta, sliktam gara stāvoklim esot vislabākā zāle. Vokālie vai instrumentālie harmonizējumi, bazēti uz trijskaņiem, ir bijuši un paliks kā dzirdei jūsminošākie skaņu viļņi. Pastipra balss ir rupja; pastiprs piesitiens uz klavierēm rada nevis toni, bet troksni.

Ja tiek izsludināts kāds mūzikāls notikums diriģenta Arvīda Purva vadībā, tad jau iepriekš var pateikt, kas tur nebūs un kas tur būs: tur nebūs trokšņošana, bet tur būs gan labi izdomāts, iztulkots un iespējamību robežās iestudēts ļoti kvalitātīvs priekšnesums.

Toronto vanadžu koŗa Zīle gadskārtējais koncerts bija rīkots sestdien, 16. aprīlī, Lietuviešu zālē Toronto. Kā labs papildinājums piedalījās arī stīgu kvintets un soliste Dzidra Egle. Apzīmējums — labs papildinājums, šķiet, vietā, tāpēc ka mūzicējuma izpildījums skanēja kā profesionāls.

Dzidra Egle var lepoties ar ļoti labu balss pamatmateriālu. Balsi tālāk skolojot viņa varētu kāpt augstāk dziesmu kalnā. Ievītie solo dziedājumi tautasdziesmās Dzidras Egles izpildījumā vairoja priekšnesuma pievilcību un deva krāsainību.

Saka, ka dziedāt vienā reizē varot divi, bet ne runāt. Tā pieminētā vakarā dziesmās vienojās nevis divas, bet gan trīsdesmit deviņas zīles. Visas vienādos, labi piegulošos gaišos tērpos, radot ļoti svinīgu priekšstatu atbilstošajam notikumam. Programmas pirmajā daļā klausījāmies E. Melngaiļa, J. Cīruļa, A. Jēruma, T. Ķeniņa, J. Graubiņa un Valentīna Bērzkalna divas dziesmas: Kam, saulīte, gauži rauda? un Kur tu ņēmi, bāleliņi? Šīs abas izpelnījās kuplus aplausus, it sevišķi pēdējā. To atkārtoja.

Pēc starpbrīža otrā daļā dzidri un izteiksmīgi izskanēja J. Cīruļa, E. Melngaiļa un H. Pavasara dziesmas, bet šoreiz V. Baštika Lakstīgala likās mazāk iespaidīga. Necerētu un agrāk nedzirdētu šī vakara kāpinājumu radīja komponista A. Kalniņa kantāte Latvijai stīgu kvinteta pavadījumā (divas vijoles, brača, čells un kontrbass). Šis lielais darbs speciāli rakstīts vanadžu korim Zīle.

Aizraujoša, ritmiska melodija. Atturoties no modernās disonantās harmonijas, atskaņojums panāca lielisku kompozicija darba iespaidu. Tā Bēthovens esot teicis par Hendelu: „Ejiet klausīties un mācaities, kā ar vienkāršu un skaistu harmoniju var panākt lielāko efektu!" Komponists J. Kalniņš bija mērojis tālo ceļu no Kanadas austrumkrasta, lai dzirdētu šo koncertu.

Priekšnesumu kontrastu dažādība ar mākslinieciskū varēšanu jāatzīst par pārāku, kāda jebkad dzirdēta sieviešu koŗu atskaņojumos Toronto. Diriģents A. Purvs sevi atestēja par izcilu koncertmeistaru. Precīzi kopskaņā saliedētas vokālās balsis ar instrumentālo kvintu, saistoši jūsminoši kāpnājumi bez pārspīlētiem forte akcentiem, bet ar izsmalcinātu mūzikālu frazējumu vispār, ierindoja Zīles kori kā vienu starp izcilākiem mūsu koŗu sarakstā.

Tad nāca J. Kalniņa trīs Rucavas labi skanošās tautasdziesmas un divas piedevas.

Latvieši saka, ka viesības vai goda diena neesot nekāda goda diena bez dziedāšanas un dancošanas. Koncertam sekoja saviesīgs vakars ar dancošanu.

Ādolfs Grigals

Toronto vanadžu koŗa Zīle 5. gadskārtējā koncertā piecas zīles publikai dziedāja pirmo reizi. No kreisās: Rita Erdmane, Māra Lūse, Inta Avika, Valda Zubkēvica un Imanta Spēlīte. Apakšējā attēlā domu izmaiņā pēc koncerta ar komponistu Jāni Kalniņu (pa labi). Pa kreisi diriģents Arvīds Purvs un koŗa priekšniece Monika Jonāne.

Foto: J. Liģers

Kādi mēs esam 1977. gadā?

ŠOVASAR 7 KURSI UN 3 SEMINĀRI RIETUMMIČIGENAS UNIVERSITĀTĒ

Latviešu studiju centrs Rietummičigenas universitātē Kalamazū šovasar atzīmēs 10. gadskārtu ar bagātu programmu un pārmaiņām mācībspēku sastāvā. Prof. J. Leļa vietā universitātes vadība par galveno mācībspēku augstākajiem kursiem iesaistījusi Dr. Veltu Rūķi-Draviņu. Programmā paredzēti 5 valodas, 1 literātūras, 1 sabiedrisko zinātņu kurss, 2 paidagoģijas semināri un 1 nedēļas nogales seminārs.

Velta Rūķe - Draviņa ir filoloģijas doktore, baltu valodu katedras vadītāja un baltu valodu profesore Stokholmas universitātē. Latvijā viņa bija J. Endzelīna asistente baltu valodniecībā un Latviešu valodas krātuves direktrise. Viņa publicējusi apm. 150 zinātnisku apceru latviešu, vācu, angļu, zviedru, krievu un somu valodā, vairākas no tām guvušas starptautisku novērtējumu.

Valodas kursu izvēle līdzīga iepriekšējiem gadiem. Latviešu valodas pamatkurss (Basic Latvian 301) domāts studentiem ar ļoti mazām latviešu valodas zināšanām; iepriekšējos gados šī kursa dalībnieku vidū allaž bijuši arī sveštautieši. Ja būs pietiekams skaits studentu, kas iepriekšējos gados mācījušies šo kursu, tad būs arī pamatkursa otrā pakāpe (Basic Latvian 302), pirmā kursa tiešs turpinājums. Abus kursus mācīs Dzidra Rodiņa ar palīdzi Dzintru Lejiņu. Dzidra Rodiņa strādā gar doktora disertāciju lingvistikā Minesotas universitātē un mācīja pamatkursu jau pērnvasar.

Būs arī 2 vidējā līmeņa kursi (Intermediate Latvian 501, 502), būtībā viena kursa 2 pakāpes. Zemākais kurss plānots studentiem ar mazākām valodas zināšanām, taču tādiem, kas spēj latviski runāt un lasīt. Otrā pakāpe studentiem ar latviešu papildskolu izglītību un samērā labām spējām latviski runāt, lasīt un rakstīt. Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, vidējā līmeņa pirmo pakāpi mācīs Anda Libere, bet otro — Lalita Muižniece. Anda Libere māca līdzīgu kursu ziemas sēmestros Toronto universitātē. Lalita Muižniece strādā gar doktora disertāciju lingvistikā Mičigenas universitātē Arnarborā.

Augstākā līmeņa kursu (Writing Latvian 509) mācīs prof. Dr. Velta Rūķe - Draviņa, un tas būs galvenokārt veltīts latviešu valodas frazeoloģijas un stilistikas jautājumiem.

Pirmajā mācību dienā visu valodas kursu studentiem būs pārbaudījums, lai izvērtētu ikviena dalībnieka valodas prasmi un dotu iespēju tādā kārtā iedalīt studentus tieši tajā kursa pakāpē, kas tiem vispiemērotākā.

Šovasar būs arī folkloras kurss (Reading Latvian 508) prof. V. Rūķes - Draviņas vadībā. „Kursa nolūks", saka V. Draviņa, „ar latviešu 'kaŗa dainu' palīdzību (Kr. Barona Latvju dainu 4. sējumā mācīt studentiem tautasdziesmu metrisko uzbūvi, iepazīstināt tos ar dziesmu variantiem, valodas un stila iezīmēm, motīviem. Salīdzinājumam izmantosim arī lietuviešu dainas."

Divas pēdējās vasaras prof. Jānis Peniķis lasījis Ievadu mācībā par latviešu kultūru un sabiedrību. Kurss (Intruduction to Latvian Culture and Society 549) turpināsies arī šogad, un tajā paredzēts apskatīt sociālās un politiskās pārmaiņas latviešu tautas stāvoklī kopš 18. g. s. līdz mūsu dienām.

Prof. Solveiga Miezīte vadīs 2 paidagoģijas seminārus (Methods of Teaching Latvian 515 I and II). Otrā pakāpe domāta iepriekšējās vasaras paidagoģijas semināra dalībniekiem. Turpretī paidagoģijas semināra pirmā pakāpe domāta galvenokārt jaunajiem skolotājiem un jauniešiem ar labu latviešu valodas prasmi, kas nodomājuši strādāt latviešu skolās.

Latviešu valodas studijas Rietummičigenas universitātē sāksies 27. jūnijā, beigsies 17. augustā. Abi paidagoģijas semināri ilgs apmēram 2 nedēļas, no 27. jūnija līdz 7. jūlijam. — Jūlija mēnesī paredzēts arī gadskārtējais nedēļas nogales seminārs. To rīko ALJA, LNJAK un kursu vadība. Pagājušā gada temats bija „Trimdas analize". Šogad: „Kādi mēs esam 1977. gadā?" Īpašs sarīkojums paredzēts arī kādā citā nedēļas nogalē — latviešu studiju programmas 10. gadskārtas atzīmēšanai. Abos sarīkojumos aicināti piedalīties iepriekšējo gadu kursanti, tāpat vecākās paaudzes interesenti. Notiks arī kursantu internie sarīkojumi.

Valodas un literātūras kursiem ir 4 ieskaites stundas (4 semester hours of credit), mācībai par latviešu sabiedrību (549) — 3 ieskaites stundas, bet paidagoģijas semināriem 2 ieskaites stundas katram. Mācības maksa Mičigenas studentiem $25.50 par ieskaites stundu (undergraduate credit) vai $33.50 (graduate credit). Ārpus Mičigenas dzīvojošiem likmes augstākas ..... $57.50 par ieskaites stundu (undergraduate credit) vai arī $73.50 (graduate credit).

Stipendijas no Rietummičigenas universitātes šogad nevarēs saņemt. Kursu vadība mudina studentus griezties šinī lietā pie vietējām latviešu draudzēm un organizācijām tāpat kā iepriekšējos gados.

Apmešanās studiju laikā būs, tāpat kā citus gadus, pa vairākiem kopā īrētās telpās. Pavisam mazam skaitam varēs atrast vietas latviešu ģimenēs. Kā apmešanās, tā citos jautājumos var griezties pie studiju koordinātora Dr. Valža Muižnieka, 2318 Gull Road, Kalamazoo, Mi. 49001. Telefons mājās (616) 345-4211, darbā (616) 343-2667. Informāciju var saņemt arī tieši no Rietummičigenas universitātes: Ms. Clara Van Eck, Division of Continuing Education, Western Michigan University, Kalamazoo, MI 49008(tel. (616) 383-1860. Kursu vadība lūdz latviešu sabiedrību stāstīt jauniešiem par valodas un folkloras kursiem, par paidagoģijas semināriem un rosināt viņu interesi. Informāciju nosūtīs ikvienam pieprasītājam.

Auseklis Zaļinskis

IEGĀDĀJIETIES JAUNO ILGSPĒLĒJOŠO (41 min.)

SESTO

LATVIEŠU KAŖAVĪRU DZIESMU

SKAŅU PLATI

Cena $7.50, iesk. pasta izdevumus. Tālākpārdevējiem 20% atlaide. Plate pasūtināma pie DV vīru koŗa dalībnieka:

Mr. I. Helguts,
10 Muirhead Rd., Apt. 2302,
Willowdale, Ont. M2J 4P9, Canada.

Lūdzu piesūtīt sesto latviešu kaŗavīru dziesmu skaņu plati ..... eks.

Vārds Uzvārds .....

Adrese .....

.....

Pievienoju čeku, M/o, skaidrā naudā .....

Paraksts .....

Gadu atspulgos

Eduarda Patvaldnieka dzejas izlase, 192. lp., izd. Ziemeļblāzma. Gvido Augusta vāks

Jaunības gados Latvijā dzeja un mīlestība bija ļoti tuvi jēdzieni, ar diezgan līdzīgu saviļņojumu pārdzīvojuma un jūtu skālā. Būdami vēl skolēni pamatskolā vai vidusskolā, ar ziņkāri un sirds līksmi gaidījām avīzes un žurnālus, kur bija iespiesti Aleksandra Čaka, Jāņa Ziemeļnieka vai Elīnas Zālītes dzejoļi. Tajos pašos gados avīzēs vai žurnālos sākām lasīt arī pirmos Eduarda Patvaldnieka dzejoļus. Viņa dzeja toreiz skanēja kā patiesi no toreizējo jauniešu sirdīm norakstīta:

Es jums, meitenēm, dziedu
šo dziesmu —
Meitenēm visām,
Kas tik daudzas
Pa klusajām sētām un
pilsētām skaļām
Glabājat laimnajās sirdīs vēl
Mūžīgi sievišķo dzīvu . . .(19)

Tā Eduards Patvaldnieks rakstīja divdesmitajos gados. Beidzis Latvijas universitātes juridisko fakultāti, viņš strādāja savā laukā par zvērināta advokāta palīgu. Bijis arī Latvijas pilsētu savienības sekretārs un izdevuma Pašvaldības Balss redaktors. Šie darbi viņam nav ļāvuši turēt dzejas kokli rokās tik intensīvi kā viņa laika biedriem, tomēr to aizmirsis nav nekad, jo ar savu piedzimšanu jau pieder pie tiem, kas sodīti ar visa redzēšanu, visa sajušanu. Tāpat kā tautasdziesmās — arī dzejnieka dziesmās sāpes un prieks skan nešķiramā duetā. Šo duetu juzdams savā sirdī visu mūžu, Eduards Patvaldnieks turpinājis pateikt dzejā to, ko viņš pats, mēs visi un mūsu tauta ir redzējusi, jutusi un pārdzīvojusi pēdējos sešos gadu desmitos, gan Latvijā, gan svešuma ceļos. To visu aptverot un izteicot, autors savai jaunajai grāmatai devis titulu — Gadu atspulgos. Šinī krājumā ir daļa viņa dzejoļu arī jau no Latvijā publicētiem krājumiem: Trauslā lokā, Mirkļu melodijas un Bārā gaita.

Grāmatā sakopotie dzejoļi ir rūpīga izlase no tiem, ko Eduards Patvaldnieks rakstījis sešos gadu desmitos. Arī grāmatā tie sniegti patīkamā, autora personību un mūsu tautas laikmetu atainojošā secībā. Sešas nodaļas saucas. Divdesmitie, Trīsdesmitie, Četrdesmitie, Piecdesmitie, Sešdesmitie, Septiņdesmitie. Visi, kas dzīvojuši šos desmitus līdzi, jūt un dzird, ka Eduarda Patvaldnieka dzejā neskan un nesāp tikai viņa paša balss, mīlestība, sāpes, bet gan mūsu visu. Varam dzīvot dzejniekam līdz, kad viņam naktīs nenāk miegs:

No glāstiem mācījies
un sitieniem,
Sev māku noderīgu
radīs esmu —
Kā stiprāks piecelties
pēc kritieniem,
Lai solī sīkstā
nastu tālāk nesu. (183)

Vairumam Eduarda Patvaldnieka dzejoļu ir personiska, intima pārdzīvojuma, prieka vai sāpju raksturs. Bet izteiksme un doma, dzejas kopbalss to paceļ vispārcilvēcīgā un visas tautas pārdzīvojuma līmenī. Lasītājs ar to var identificēties bez atlikuma. Jāpiemin arī tas, ka viņa dzejā ir domāšanas kultūra. Tanī nav nesaprotamas buldurēšanas un izlikšanās pozes. Mēs, latvieši, neesam bagāti ar filozofiem, domātājiem, kuŗi būtu uzrakstījuši grāmatas par mūsu tautas rakstura, gara un spēka un vājuma līnijām. To vietu mums aizstāj dzejnieki. Daudzos savos dzejoļos Eduards Patvaldnieks parāda domātāja viedumu un vienreizību, jau septiņus un pus gadu desmitus pats sevi, savu tautu un pasauli vērodams un svērdams. Tādus dzejolus kā Pats savs (92). Vienkārša vēlme (156) un Zints (157) var ieskaitīt kā autora „credo" un reizē arī latvieša rakstura definējumu.

Patīkami lasīt dzeju, kam ir tīra un skaniga forma. Autors nav „kalis" savus pantus un rindas. Var manīt, ka saturu un formu ir radījusi sakņāviga iejūta, kas nāk no iekšējās balss, kuŗa prasa izteikšanos. Šī ir tā balss, kas atšķir dzejnieku no „peršu kalējiem". Gadu desmitos tapušais dzejnieks Eduardā Patvaldniekā ir atradis sevi, savu redzību un vārda spēku. Bez liekvārdības. Protams, divdesmitos un trīsdesmitos rakstītie dzejoļi nav līdzvērtīgā līmenī ar pēdējo gadu desmitu sniegumu, bet arī tajos ir pa krāšņam dzejas ziedam par Latvijas dabu, brīvības jutoņu un jaunību. Sākuma gados Eduards Patvaldnieks mēģinājies rakstīt arī brīvā pantā. Vēlākos gados savu dzeju viņš ielicis stingri veidotās tercinās, trioletos, kvartos un tankās. Ritmiski un ainaviski ir arī viņa soneti.

Daudzus dzejoļus šinī krājumā būtu jāatzīmē par izciliem, kuŗi prasās, lai tos mācītu bērniem mūsu skolās (vārdi un domas viegli paliktu bērnu atmiņā) un lai komponisti dotu tiem meldijas un radītu dziesmas. Tie ir ritmiski un mūzikāli, tajos ir doma, kas „iet uz sirdi". Šeit gribam minēt tikai tos dzejoļus, kuŗus šīs apceres autors nav varējis lasīt bez īpaša aizkustinājuma: Šis laiks (55), Kaŗavīra līgava (57), Suns (62), Skumjā kleja (70), Tautas prasība (75), Latvju dziesma Vāgnera svētku spēļu namā (76), Bēgļa atzīšanās (88), Pats savs (92), Mātei tālumā (93), Mūžīgs sākums (159), Jautājums (162), Cilvēks jautā (170), Derīga māka (183). Daudzi no mums ir izjutuši un pārdzīvojuši to, ko Eduards Patvaldnieks pasaka dzejolī Tev līdzi (147), kas ir veltījums viņa pāragrai un pēkšņi mirušajai sievai Mirdzai. Izjūtam ik dienas to, ko savā un līdz ar to mūsu visu dzīvēs izgaismojis šī krājuma autors:

Lasītājs (124), Ar melnā slogu (129), Labāk nejautāt (132), Atziņa (137), Pretrunīgais (144). No mūsu visu dvēselēm un smeldzēm autors ir norakstījis izjūtas dzejolī Jaunības draugu satiekot (168).

Savā dzejā Eduards Patvaldnieks dod liecinājumu ne vien par pārdzīvoto un izjusto gadu desmitos, bet arī par savu personību. Viņš ir nepārtraukti mācījies, bijis atvērts jaunām idejām un atziņām. Viņa sirmums ir radoši jauneklīgs. Viņā ir morāliskā drosme un tā ir jaunāka par cinisko vecīgumu daudzajos šodienas jauniešos.

Latvijas brīvības paaudze šinī grāmatā atradīs, izjutīs, priecāsies un reizē ar autoru izsāpēs daudz ko no sevis pašiem. Savu jaunību dzīvojis un pirmos soļus latviešu rakstos viņš ir sācis gados, kad brīvajā, pašu latviešu Rīgā dzīvoja un rakstīja Jānis Rainis, Aspazija, Anna Brigadere, Kārlis Skalbe, Jānis Akurāters, Jānis Jaunsudrabiņš, Elīna Zālīte. Visus šos mūsu lielos viņš ir personiski pazinis un viņu gara gaismā veidojies.

Eduards Patvaldnieks, dzimis un audzis neaizmirstamajā Liepājā, savas trimdas dienas šodien vada Kalifornijā. Sanžosē. Sarīkojumos bieži var manīt klusu, kautrīgu vīru, kas nekad nav teicis skaļas runas. Nav arī lielījies ar to, kas viņš ir bijis „toreiz Latvijā". Arī caur klusumu viņa personības kopsummā var manīt to labo, vispusīgo izglītību, domāšanas kultūru un visu to dāvinājumu, ko Latvijas brīvība deva tiem dēliem un meitām, kas šo brīvību mīlēja visvairāk tās latviešu brīva gara gaisotnes dēļ. Šī gara mīlētāji arī sirmumā dzīvo ar tādu dvēselisko jaunību, kas nepaiet.

Eduarda Patvaldnieka jaunā grāmatā Gadu atspulgos ir šī jaunība, kas palīdz dzīvot pat tumšākajos laikos.

Jānis Klīdzējs

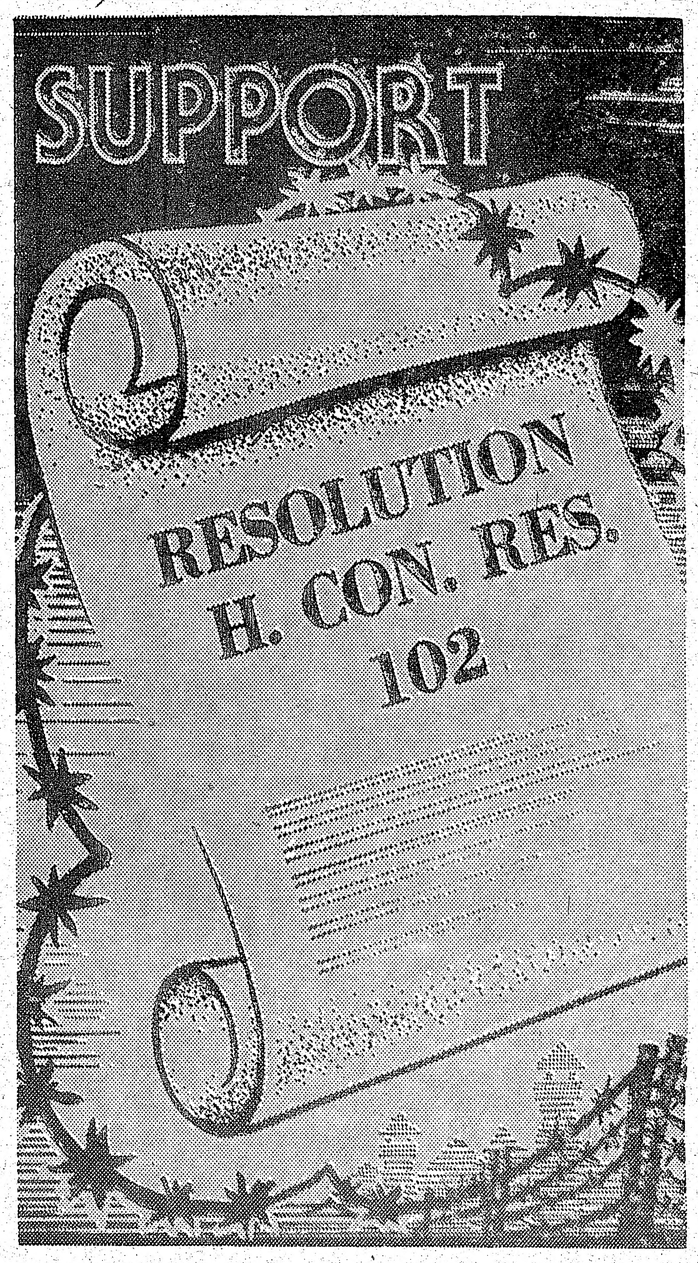

Lai steidzinātu ASV kongresa rezolūciju 102 Gunāra Rodes atbrīvošanai, izgatavotas mākslinieka Arnolda Sildega zīmētas speciālas pastkartes, kas piesūtāmas ASV kongresa locekļiem Vašingtonā, lūdzot iestāties par rezolūcijas drīzu apspriešanu starptautisko tiesību komitejā un kongresā. Pastkarte ietver 102. rezolūcijas apveidu dzeloņstiepļu pinumā, ar ieslodzījuma nometņu sargtorņu siluetiem fonā. Otrā pusē iespiests jau gatavs teksts. Sūtītājam tikai jāieraksta savs vārds un karte jānosūta savas pavalsts kongresa locekļim. Šo locekļu vārdi lasāmi mūsu laikraksta iepriekšējā numurā.

LASITAJU VESTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

miteja" bez izvēles. Tās nav domātas, lai mūs glābtu no „kultūras bada', bet gan propagandai un šķelšanai.

Ja nu P. Aizkalnietis (LA 2. apr. nr.), visu to zinādams, tomēr secina, ka esam pret sakariem ar tautu un atkārto šablonisko teicienu, ka „ir spiedīgi vajadzīgi sakari ar tautu", tad tas liecina, ka par tautu tiek uzskatīti okupētās Latvijas funkcionāri un čekisti, jo sakarus ar tautu neviens nav noliedzis. Sakaru uzturēšana ar okupācijas varasvīriem un čekistu radīto „kultūras komiteju', kā arī tās aģentu uzņemšana trimdinieku mājās ir jau jāvērtē par necienības izrādīšanu pret mūsu tautas brīvības ideāliem, par kuŗiem cīnījās latviešu kaŗavīri, lai šie ideāli atmirdzētu 1918. g. 18. novembrī. Par šiem ideāliem cīnāmies arī tagad, lai tie atmirdzētu no jauna. Vai to panāksim, sadarbojoties ar okupācijas varas funkcionāriem un čekistiem?

Ir pēdējais laiks atbrīvoties no nepamatotās un naīvās iedomas, kuŗu pauž ar. P. Aizkalnietis, ka „kultūras sakarniekiem" un komūnistu aģentiem nav nekādu panākumu un ka tie tikai „atskaitei sagrabina nopelnus, lai attaisnotu savus postenus". Ar vēl skaidrāku skatu ir jāsaredz, ka aģentiem un „kultūras sakarniekiem" ir panākumi un ka viņi savu darbu neatlaidīgi un plānveidīgi turpina.

Vai par nebijušu uzskatīsim Beļģijā un Somijā „kultūras sakaru komitejas" rīkotos seminārus ar mūsu jauniešu piedalīšanos un Latvijas karoga nomešanu? Vai varam noklusēt šīs komitejas izkārtoto Zakenfelda un Aneraudu viesošanos trimdinieku mājās un aģentu tīkla izveidošanu pa visiem latviešu centriem? Un vai noliegsim, ka neviens cits kā šie aģenti un „kultūras sakarnieki" radīja visu „kultūras sakaru sistēmu" okupētās Latvijas filmu izrādīšanai un „nopelniem bagāto mākslinieku" apciemojumiem.

Ja nu P. Aizkalnietis visu to uzskata par normāliem un vēlamiem kultūras sakariem un domā, ka „Maskavas interesēm palīdz pašu sakaru apkaŗotāji, neapdomīgi un neatlaidīgi musinot un sējot naidu un savstarpēju neuzticību trimdas saimē", tad tas vien jau rāda, ka „kultūras sakarniekiem" ir panākumi „smadzeņu mazgāšanā" un ka ir pēdējais laiks no tiem atbrīvoties.

P. Aizkalnietis jautā, vai es varu uzrādīt kaut vienu konkrētu gadījumu, kur „kultūras sakarnieki" būtu stipri traucējuši organizāciju mērķtiecīgu darbu? Tādu gadījumu jau ir daudz, un par tiem ir rakstīts arī laikrakstos un organizāciju biļetenos. Spilgtākais izpaudums no tiem ir nacionālās dzejnieces Zinaīdas Lazdas piemiņas fondā pašreiz notiekošais. Par to DV apvienības Ziemeļkalifornijā informācijas biļetens savā aprīļa numurā raksta: „Mēs visi esam liecinieki, ka pavisam maza kreiso aktīvistu grupiņa šeit Sanfrancisko rajonā konsulāta aizvējā spēja pārņemt nacionālās dzejnieces Zinaīdas Lazdas piemiņai un viņas darbu popularizēšanai dibināto fonda nodaļu un tur attīstīt darbu kreiso uzskatu paušanai un čekas noorganizētās „kultūras sakaru" komitejas piedāvāto filmu izrādīšanai. Tā ir pazemošanās. Ar to vien vēl šiem aktīvistiem nepietika. Viņi dzejnieces Zinaīdas Lazdas „godināšanai" piemiņas fondā ieaicināja arī čekistu Aneraudu un komūnistu partijas biedru dzejnieku Peteru."

Vai ļausim līdzīgā veidā sarādīt arī citas organizācijas? Nē, to nedrīkstam pieļaut! Un te ir tikai viens ceļš —norobežoties no „kultūras sakarniekiem", kuŗu vidū darbojas arī algotņi, lai tā atkailinātu viņus un atstātu vienus ar savām filmām un „nopelniem bagātajiem mākslinieciem". Tad viņi drīz vien pazudīs paši, jo komūnistiem vajadzīgs pūlis un vientiešu bars, kur paslēpties dirigējot un veicot savu darbu „pēc plāna un grafikas".

Imants Kauliņš ASV

Sv. Katrīnu vanadžu koris Senatne šinīs dienās godināja savu diriģenti Almu Skudru-Kārkliņu 60 gadu jubilejā. Koris sveica diriģenti ar dziesmu, koŗa priekšniecei pateicoties par viņas pūlēm, mērojot ceļu no Hamiltonas uz mēģinājumiem. No Sv. Katrīnu vanadžu kopas sveicināja priekšniece Milda Vītola, bet koriste Izolde Miķēna ar deklamāciju. Attēlā Senatnes priekšniece Arija Freimane apsveic diriģenti (pa labi).

Dokumenti, kas apsūdz

Bijušais Anglijas ārlietu ministrs Antonijs Īdens tagad jau labu laiku piepulcējies Vinstonam Čērčilam, Delano Rūzveltam, Josifam Staļinam, Ādolfam Hitleram un citām 2. Pasaules kara laika politiskām slavenībām, atstājot pasauli turpat četrdesmit gadus chaosā un jauna pasaules kara draudos. Mūsu vecākā paaudze Antoniju Īdenu vēl atminēsies no 2. Pasaules kara laika un pēc tam, kad viņš bija Vinstona Čērčila ārlietu ministrs un piedalījās kā Jaltas, tā Teherānas konferencē, kuŗā izšķīrās arī Baltijas valstu liktenis. Pasekosim Īdena tā laika rīcībai, kas varēja ļoti ļauni ietekmēt arī katra toreiz Vācijā dzīvojošā bēgļa likteni.

Nesen Anglijā varēja iepazīties ar dokumentiem, kas visu laiku bija turēti slepenībā. Par tiem runāja mūsu tautietis Vilis Motmillers literārajā vakarā Sidnejā, Austrālijā. Viņa temats bija: Deportācijas, kas mums par mata tiesu pagāja garām. Referents bija daudz pūlējies, lai uzrakstītu uz pirmavotiem bazētu referātu. Tā arī dzirdējām citātus gan oriģinālvalodā, gan tulkotus, kas nerada šaubu par angļu, amerikāņu un krievu nostāju gūstekņu un arī pārvietoto personu deportācijā uz Pad. savienību. Viņš arī norādīja, kas bijuši tie, kuŗiem jāpateicas par miljoniem cilvēku piespiedu aizsūtīšanu uz Pad. savienību drošā nāvē, jo Staļins nepiedeva nevienam, kas bija kritis gūstā, kur nu vēl karošanu ienaidnieka pusē! Viens no galvenajiem šo deportāciju ierosinātājiem bijis toreizējais Anglijas ārlietu ministrs Antonijs Īdens.

Jau 1944. gada jūnijā bijis skaidrs Anglijas ārlietu ministra viedoklis gūstekņu izdošanā. Nevarēja būt ne mazāko šaubu, ka Īdens skaidri zināja, kas ar piespiedu kārtā izdotajiem notiks, bet viņš acis nepamirkšķinādams parakstīja nāves sodu nevainīgu cilvēku miljoniem. Referents minēja arī personas, kas nav pievienojušās tik nehumānai rīcībai, kāda jebkad rietumos notikusi, kā L. H. Manderstamu, lordu Selbornu un citus, bet viņu balsis neievēroja. Ārlietu ministrs Īdens palicis nelokāms, un „visu viņš ignorēja sadarbības dēļ ar Pad. savienību". ASV bija mazliet citāds viedoklis. Beidzot arī amerikāņi pievienojušies britiem, ka „līgumā par repatriācijām būtu ietveŗamas arī pārvietotās personas.

Galīgo līgumu parakstīja 1945. gada 1. februārī Jaltā, kuŗā bez repatriācijām nokārtoti arī citi „sīkumi", kā robežu jautājums, Baltijas valstu stāvoklis un citas toreizējas problēmas. Vēsturnieki tagad šo līgumu apzīmē par likteņa stundu Eiropai. Līdz 1945. gada augusta beigām uz Pad. savienību deportēja vairāk nekā 2 milj. cilvēku.

Kas tad mūs izglāba? Izrādās, ka tas ir bijis ģenerālis D. Eizenhauers, kas 1945. gada 4. oktobrī devis rīkojumu pārtraukt Krievijas pavalstnieku piespiedu repatriāciju. Īdens pat esot izteicis izbrīnu, kā Eizenhauers esot varējis ignorēt savas valdības parakstīto līgumu?

Ed. Šmugajs

DV Čikagas apvienības vanadžu kopas 25 gadu darbības atceres sarīkojumā. Attēlā kopas priekšniece Vera Dāboliņa (vidū) iededzina sveces. Pa kreisi vanadze Olga Ozoliņa, labajā pusē Sarma Priedulāja. Foo: V. Jaunkalnietis

Montrealas Latviešu namam atlikums

Montrealas Latviešu nama 1312 pārdoto dalības zīmju īpašnieki, skaitā 25, uz gadskārtējo sapulci 17. aprīlī pulcējās savā namā. Ka aizvadītā gadā darbība bijusi sekmīga, izskanēja no priekšnieka V. Krauļa ziņojuma. Atlikums kasē 865 dol., izdevumi ap 6000, ienākumi ap 7000 dol., neskaitot 10.300 dol. parādu.

Brīvā valdes locekļa vietā ar aklamāciju ievēlēja V. Ozolu, bet kandidātos A. Kraukli. Iepriekšējā gada ierosinājumu par lielāku biedrības namu vaide bija atstājusi atklātu, līdz atrisināsies Kvebekas nākotnes jautājums. A. Pušpūrs domāja par drošāka materiāla pamata radīšanu nama saimniecībā, bet šinī jautājumā nekādu lēmumu nepieņēma.

Sanāksmi vadīja A. Spūrmanis, protokolēja J. Kokarītis. Dāmas bija izkārtojušas azaidu

Gadskārtējā apkopšanas talka Tērvetē 15. maijā K. Dreijera vadībā. Bērnu nometne Tērvetē sāksies 10. jūlijā. Jāpieteicas pie nometnes priekšnieka G. Hūna.

P. A.

Kolumbus

● Prof. A. Dreimanis no Rietumontario universitātes nolasīja trīs viesu lekcijas Ohaijo valsts universitātes ģeoloģijas departamentā un polārā institūtā: 21. un 22. aprīlī — par ledus laikmetu korelācijas problēmām, par klimata maiņām Klīvlandes apvidū pēdējos pāris simt gados un par šļūdoņa nogulumu klasifikāciju, kā arī piedalījās Ohaijo zinātņu akadēmijas ģeoloģijas sekcijas sanāksmēs. 23. aprīlī Kapitola universitātē. **A.**

LONDONA

● 14. maijā Londonā viesosies vīru koris Viesturs no Toronto ar gadskārtējās programmas atkārtojumu diriģenta J. Baruša vadībā. Soliste Ērika Beitāne.

DAUGAVAS VANAGU CENTRĀLĀ VALDE
IZDOD GRĀMATU SERIJAS

LATVIEŠU KAŖAVĪRS OTRA PASAULES KAŖA LAIKĀ

V DAĻU

Grāmata apskata 19. divīzijas un cītu vienību traģiskās cīņas uz Latvijas zemes: Vidzemē, Zemgalē un Kurzemē. Grāmatā illustrēti daudzu cīņu un notikumu skati un schēmas, un tā būs apm. 350 lp. bieza.

Redaktors: bij. 19. divīzijas 6. pulka komandieris pltn. R. Kociņš. Cena: DM 38,—, vai pēc kursa citu zemju valūtās. Grāmata iznāks 1977. gada jūnijā.

Grāmatnīcas, grāmatu galdi, DV nod./apv. un kopas, pasūtinot vismaz 3 eks., saņems 20% atlaidi. Grāmatu pasūtinot un reizē iemaksājot naudu līdz 1977. gada 15. jūnijam (ne vēlāk!), katrs to var saņemt ar 20% atlaidi.

Pasūtinājumi nododami un nauda iemaksājama DV ģenerālsekretāram A. Bērziņam, 4400 Münster/Westf., Dreizehnerstr. 5. Konts: Deutsche Bank, Münster, Nr. 33 86 24 vai attiecīgā DV zemes valdē.

DV Centrālā valde

Valteram Ziediņam 60 gadu

Uz 60 dzīves gadiem 9. aprīlī atskatījās spiestuves Greenwood Printers īpašnieks Valters Ziediņš Toronto. Viņš dzimis Pļaviņās, kur bijis 120. skautu vienības dalībnieks. Vienību tai laikā vadījis kapt. R. Osis, vēlākais kara ministra Kr. Berķa adjutants (tagad miris). Studējis tieslietas un strādājis muitas departamentā. Kā virsnieks piedalījies Leģiona cīņās. Pēc kara apmeties Giftenes un Getingenas bēgļu nometnēs Vācijā, kur atsācis studijas Getingenas universitātē. Giftenē darbojies arī Pļaviņu skautu vienībā.

V. Ziediņš ieceļojis Kanadā 1948. gadā, pusi no saviem līdzšinējiem dzīves gadiem pavadot Toronto. Bija pirmais Latviešu biedrības priekšnieks, aktīvi darbojies arī LNAK veidošanas darbā. Savā laikā izveidoja pirmo plašāko latviešu grāmatnīcu. Viņš bija arī pirmās šejienes latviešu spiestuves Daina Press Ltd. vadītājs, kur techniski veidojās laikraksti Brīvā Balss un vēlāk Latvija Amerikā. Kādu laiku V. Ziediņš izdeva Toronto arī otru latviešu laikrakstu Jaunais Apskats, ko rediģēja Viktors Upeslācis. Apgāds Druva 1954. gadā izdeva Dr. H. Tichovska rediģēto grāmatu Literātūra. V. Ziediņš savā laikā izdevis vairāku mūsu pazīstamo rakstnieku un dzejnieku darbus.

Jubilārs ir Fraternitas Lettica loceklis, LNAK mūža biedrs, Latviešu fonda dalībnieks, Toronto Latviešu biedrības, DV nodaļas, LPB Kanadas kopas un citu organizāciju biedrs. Jubilāra dzīvesbiedre Inese Ziediņa ir Toronto pazīstamā zobārste. Viņi izaudzinājuši dēlu Mikeli un meitu Kristīni, kas vēl turpina izglītību un mācās arī latviešu ģimnazijā Toronto. Daudzi tautieši vēl labi atcerēsies jubilāra tēvu, nelaiki Pēteri Ziediņu, rosīgu sabiedrisku darbinieku un lielu grāmatu draugu. Daudz baltu dieniņu!

Osvalds Kļavenieks

Vecākais Latvijas diplomāts

KĀRLIM BĒRENDAM FRANCIJĀ 90 GADU

Vecākais Latvijas diplomātiskais pārstāvis pašlaik ir Kārlis Bērends Francijā, kam 27. aprīlī apritēja 90 mūža gadu. Viņa diplomātiskā karjēra sākās Latvijas sūtniecībā Helsinkos, Romā un Stokholmā, no kuriemes to atsauca uz Rīgu, kur ārlietu ministrijā vadīja finanču un samniecības daļu, bet trīsdesmitajos gados — pašvaldības daļu. 1937. gadā K. Bērendu iecēla par Latvijas sūtniecības padomnieku Parīzē. „Vēsturiskajā" Eizenhauera un Chruščova galotņu konferencē K. Bērends kopā ar sūtni O. Grosvaldu pārstāvēja Latviju kā oficiālie novērotāji. Pēc sūtņa O. Grosvalda nāves viņš palika tā vietā kā akreditēts lietvedis.

Kārlis Bērends dzimis 1887. gada 27. aprīlī Dundagā, Kurzemē, kur viņa vecāki nomāja Dundagas draudzes mācītāja saimniecību. Pēc vietējās sešklasīgās ministrijas skolas beigšanas viņš 1905. gadā beidza Talsu pilsētas skolu. Pēc ģimnazijas diploma iegūšanas pašmācības ceļā, abitūriju sekmīgi izturot Pēterpils mācību apgabalā, 1912. gadā immatrikulējās Maskavas augstskolā, gadu vēlāk pārceļoties uz Tērbatas universitāti.

Gavilnieks savās dzīves gaitās arvien vadījies savas dzimtas tikumā: Sirds — kurzemnieka gods. Pēc dabas viņš ir vienkāršs, nemeklē lētu popularitāti, ar sekmēm nedižojas, bet vienmēr bijis izdarīgs darba rūķis. Trimdas gados daudz līdzējis tautiešiem viņu likstās.

Tērbatā jubilārs 1913. gadā pievienojās korporācijai Lettgallia, un tagad ir tās vecākais filistrs. Apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni un daudzām ārvalstu goda zīmēm. K. Bērenda dzīves vieta Parīzē: Rue Cardinet, Paris 75017, France

Latviešu sabiedrība gaida mūsu vecākā diplomāta atmiņas par gaitām mūsu valsts darbā un diplomātijā, sirsnībā novēlot viņam piedzīvot Latvijas brīvības rītu.

Vanagu Kārlis

Desmitā sezona golfā

Toronto un apkārtnes latviešu golfa klubs gatavojas uzsākt desmito sezonu. Līdz 1968. gadam Toronto un apkārtnes latvieši gan bija satikušies golfa laukumos, bet organizēts turnīrs Toronto pirmo reizi notika 1968. gadā Don Valley golfa laukumā Zigurda Zāmueļa vadībā.

Interese par golfa spēli ir augusi. Katru gadu notikušas Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes, kuŗās jau kopš 1969. gada piedalās arī sievietes. Pagājušā gadā arī Ziemeļamerikas meistarsacīkstēs piedalījās sievietes. Pirmo Ziemeļamerikas meistares titulu ieguva Kanadas latviešu daudzkārtējā meistare Vija Grimba. Toronto un apkārtnes latviešu golfa kluba biedri ar labiem panākumiem piedalījušies Ziemeļamerikas meistarsacīkstēs, trīs pēdējos gados izcīnot meistartitulu (J. Bērziņš, M. Grimba jr. un E. Grundmanis).

Pagājušā gadā Toronto baltiešu vienību sacensībās uzvarēja latviešu vienība, kas sastādījās no gados ļoti jauniem spēlētājiem. Klubam ir ceļojošas balvas visvārējā klasē, jauniešiem, senioriem un sievietēm kā arī balvas ar priekšā devumu (handicap). 1977. gada sezonai turnīri paredzēti: sezonas atklāšanas turnīrs — 11. jūnijā, Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes 6. un 7. augustā Glen Cedar laukumā un sezonas noslēgšanas turnīrs 24. septembrī Parkview laukumā.

Austra Dzilna

Pirmdien, 9. maijā, pl. 7.30 vakarā

DIEVA SLAVĒŠANA UN LŪGŠANAS

mācītāja J. Poyntera vadībā,

Valmer Road baptistu baznīcas mazajā zālē.

Visi mīļi aicināti

Minsteres ģimnazijas internāts

Minsteres latviešu ģimnazijas internātā Rīga divpadsmit gados pavadījuši ap 600 latviešu zēnu un meiteņu, to vidū pāri simtam jauniešu no citām Eiropas zemēm, kā arī no Kanadas, ASV un Austrālijas. Minsterē iegriežas arī skolēnu vecāki, radi, paziņas, sabiedriskie darbinieki vai mūsu zinātnieki, tāpat te notikuši jauniešu salidojumi, organizāciju delegātu sanāksmes un citi sarīkojumi. Austrālijas neklātienes skolas vadītāja Anna Ziedare par Minsteri izsakās:

— Nesen apmeklēju Minsteri un apciemojuma laikā apmetos latviešu ģimnazijā. Dzīvoju skolnieku internātā, ēdu kopā ar viņiem un redzēju tos darbā un atpūtā. Iepazinos ar ģimnaziju pavisam pamatīgi. Tai ir vajadzīgi skolnieki un skolotāji, tā ir vajadzīga arī mums, visiem latviešiem, bet jo sevišķi tiem, kuŗu ģimenēs aug jaunieši. Minsteres laiks, mācoties kopā ar latviešu jauniešiem no dažādām zemēm, rada viņos piederības sajūtu pie mūsu tautas. Esmu satikusi bijušos minsteriešus Kanadā un ASV un visur redzēju vienu un to pašu — jaunus latviešus.

Apmeklējuma laikā redzēju, ka Minsteres ģimnazija nav tikai skolnieku mācības iestāde un internāts vien. Tā ir arī mājas vieta ne vienam vien latviešu jaunietim, kuŗam citas mājas nav. Kas notiktu ar viņu, ja mums šādas skolas nebūtu? Brokastoju pie viena galda ar divām meitenītēm, viena bija pilnīga bāreniņe, otra daļēja. Tam līdzīgu gadījumu ir daudz. Pārāk maz mēs zinām par šo skolas aspektu. Skolnieki nāk gan no nelatviskām, latviski nerunātājām ģimenēm, gan no izcili latviskām ģimenēm. — Tādus iespaidus Minsterā guvusi viešņa no Austrālijas.

Šobrīd internātā dzīvo 75 audzēkņi: 35 zēni un 40 meiteņu. No Rietuvācijas 60, bet no aizjūras zemēm 15 skolēnu — 8 no ASV, pa 3 no Kanadas un Austrālijas, bet no Zviedrijas viena meitene. No šīs ģimnazijas bijušo skolēnu ģimenēm nāk 6 audzēkņi, bet 16 skolēniem kāds no vecākajiem brāļiem vai māsām jau ieguvuši beigšanas apliecību. Tikai pamazām izzūd 2. Pasaules kaŗa sekas: 21 internāta audzēknim trūkst vai nu tēva vai mātes, bet 3 ir bāreņi. Vecāku nodarbošanās ailēs redzami strādnieki, ierēdņi, ārsti, virsnieki, mācītāji u.c.

Nodarbības vada internāta audzinātāji un skolotāji, kā arī palīgi no Minsteres latviešu studentu un citu tautiešu vidus. Skolas novietnē vakaros un nedēļas nogalēs sastopas skolas (ārpus internāta dzīvo 24 skolēni) un Minsteres latviešu saime. Internātu vada I. un E. Baloži, bet par audzinātājiem darbojas S. Lazdiņa, Z. Krēsliņa — Sila no ASV un J. Neimanis. Internātā dzīvo māc. F. Kristbergs, kā arī ģimnazijas skolotāji M. Brokāne un J. Sils. Saimnieciskos darbus sekmīgi veic ilggadējie internāta darbinieki: V. Labinskis, G. Labinska, I. Neuhauze, F. Bekmane, H. Neimane u.c. palīgi. I. B.

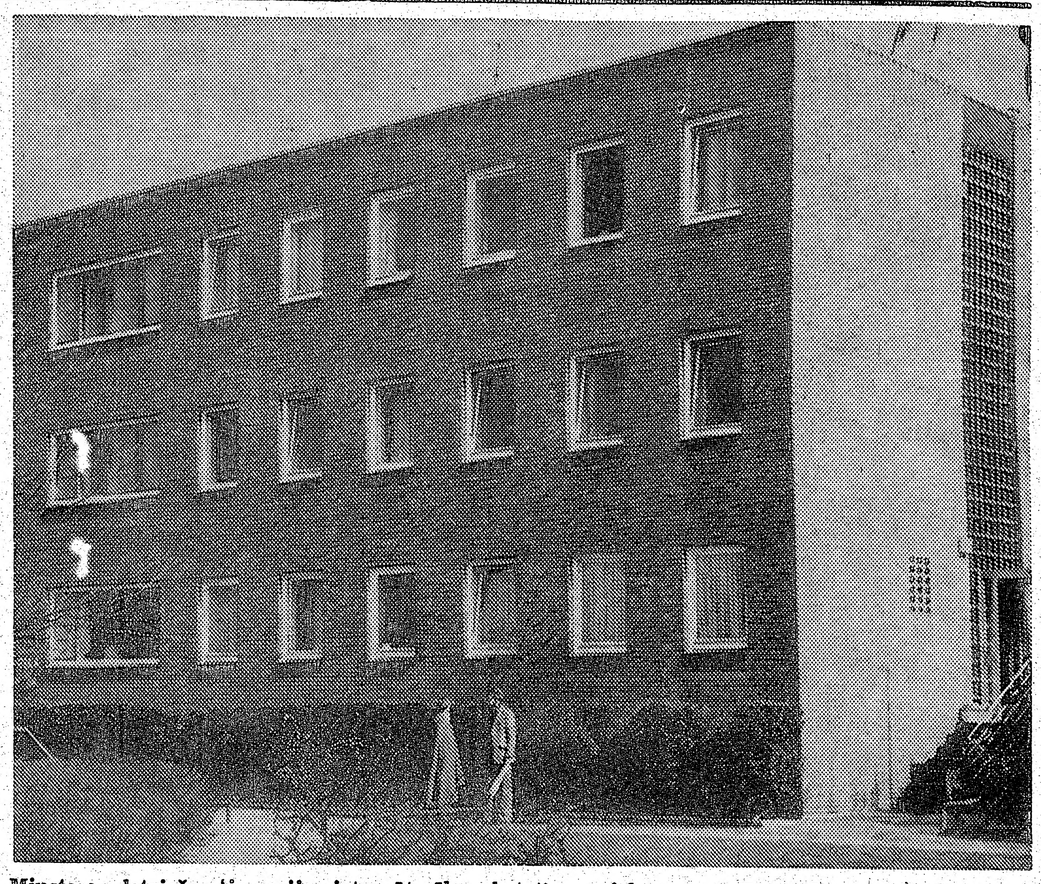

Minsteres latviešu ģimnazijas internāta ēka, skatoties no ielas puses. Tur redzams celiņš, ko minuši vairāki tūkstoši latviešu no daudzajām zemēm un kontinentiem.

Foto: P. Purmalis

Atbalsts etnisko grupu skolām

DAUDZKULTŪRU PADOMES KONGRESS JŪNIJĀ VANKUVERĀ

Kanadas daudzkultūru padomes valodu un kultūras attīstības komitejas otrā sanāksmē Otavā piedalījās arī valdības ieceltā locekle Inta Purva, kas par šo sanāksmi izteicās:

Komiteja jau veikusi priekšdarbus jautājumos: Vai daudzkultūru politika ir kultūras vai sociālā politika? un Kādas ir daudzkultūru politikas attieksmes pret kultūrālo un sociālo ievirzi? Pēc divu beidzamo gadu daudzkultūru padomes izdarītiem pētījumiem un ierosinājumiem sevišķi nozīmīgajā jautājumā par etnisko grupu valodu saglabāšanu un mācīšanu, darba ministrs Džons Munro, kas pārzina valdības daudzkultūru politiku, akceptēja padomes ieteikumus un tos iesniedza valdībai izlemšanai. Ministrs cer, ka valdība atvēlēs 1,2 milj. dol. līdzekļu etnisko valodu mācīšanai, jo bez valodas nevar pastāvēt kultūra. Valdība gan gādās līdzekļus, bet plānošanai un organizācijai jānāk no pašām ieinteresētām etniskām grupām un to organizācijām, kuŗu kompetencēs ietelp valodu mācīšana. Latviešiem pabalsts jāpieprasa Latviešu nacionālās apvienības Kanadā izglītības nozarei. Pabalstus piešķirs skolām, kam vismaz 50 klašu stundas gadā, un mācāmie priekšmeti: etniskās grupas valoda un citi priekšmeti, kas attiecināmi uz kultūras mantojumu (vēsture, ģeogrāfija, mūzika u.t.t.). Katrā klasē jābūt vismaz 15 skolēniem. Šiem noteikumiem atbilst TLB Sestdienas skola un TLTA ģimnazija Toronto.

Otra daudzkultūru ievirze ir par jaunu skolotāju sagatavošanu attiecīgā valodā īpašos kursos. Kursu organizēšana pienākas etnisko grupu jumta organizācijām. Lektori un organizātori, kas tieši darbojas skolotāju sagatavošanā, saņems 15 dol. par katru skolotāju dienā. Treškārt, paredzēts atbalstīt uzskates mācības līdzekļu sagādi attiecīgās valodās —grāmatas, slīdīšu serijas un daudz citu iespēju, kas padara interesantu priekšmeta mācīšanu. Skolām ir jābūt uz zināma līmeņa, un tās atbildīgas pret sponsora organizācijām. Valodas mācīšanas programmā pastāv iespēja mācīt ar televīzijas raidījumu palīdzību, saņemot valdības atbalstu, ja vien rastos speciālists, kas izveidotu raidījumu programmu, līdzīgu „Sesami Street" ar leļļu teātri.

Arī bērnu vasaras nometnēs var noorganizēt latviešu valodas mācību kursus, ja nometnes valoda ir tikai dzimtā valoda un par sarunu valodu nelieto nekādu citu valodu. Arī šeit iniciātīvai jānāk no pašām ieinteresētām etniskām grupām. Nākotnē atbalstīs arī literātūru, kas nepieciešama valodas saglabāšanai. Tikai etniskās grupas galvenajai organizācijai būs jādod sava atsauksme; pēc tam valdība akceptēs grāmatu izdošanu un piešķirs līdzekļus grāmatu iespiešanai.

Kanadas konsultātīvās daudzkultūru padomes kongress pilnā sastāvā (100 locekļu) paredzēts jūnijā Vankuverā. Nākošā valodas un kultūras attīstības pētīšanas komitejas sanāksme notiks oktobrī Ņūfaundlandē, kur valdība uzaicinās piedalīties arī dažu vietējo etnisko grupu organizāciju pārstāvjus. —ls—

DIEVKALPOJUMS

BRĀĻU KAPOS KATSKIĻU KALNOS

notiks svētdien, 29. maijā, pulkst. 1.00 dienā

Dievkalpojumu vadīs māc. R. Zariņš

Svētbrīdis sestdien, 28. maijā, plkst. 9.00 vakarā

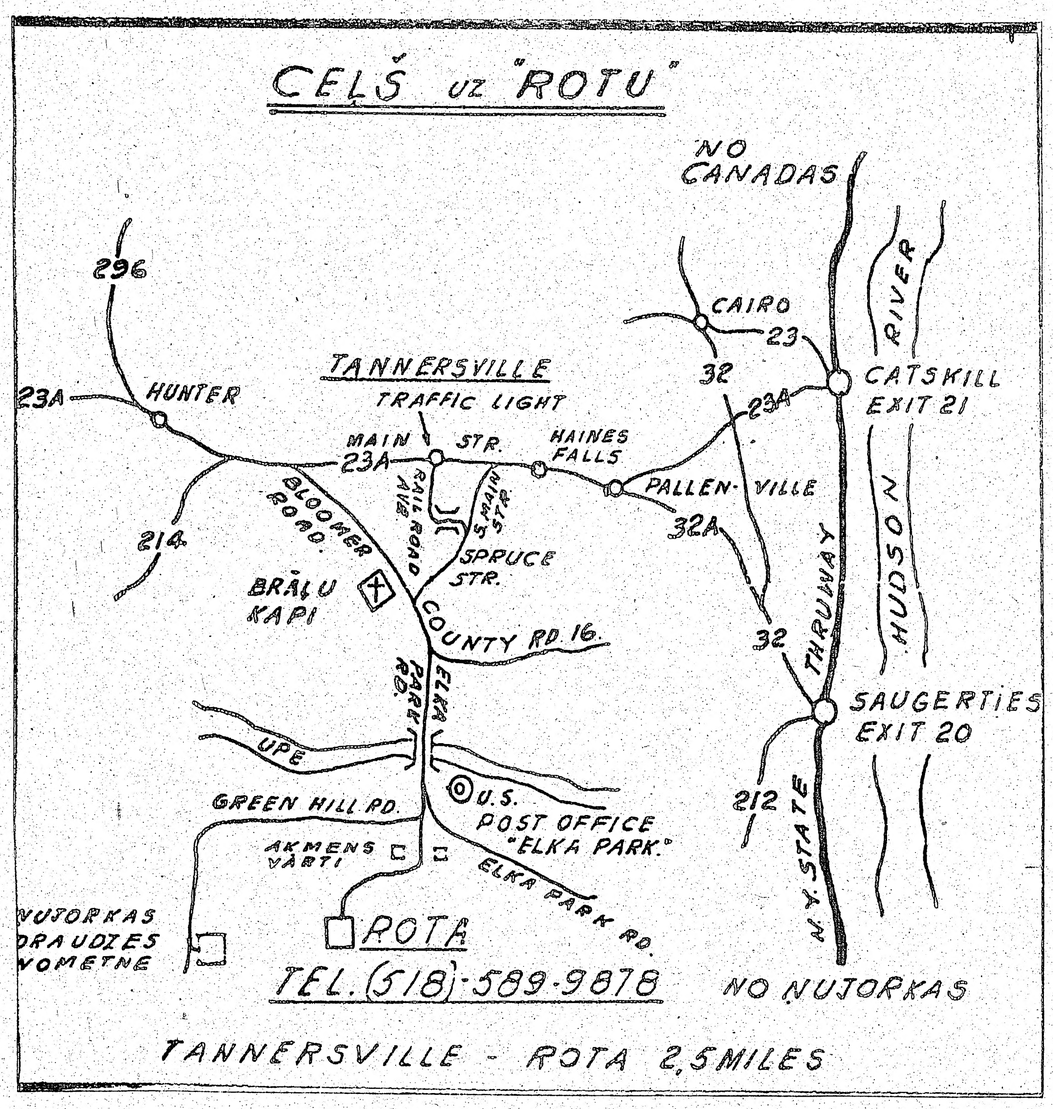

BRAUCIENAM UZ KATSKIĻIEM — 29. maijā KAPU SVĒTKIEM ar urnu izvadīšanu — kopējs autobusa 'aties no Toronto sestdien, 28. maijā, pl. 7 no rīta.

Sapulcēšanās Front ielā pie galv. stacijas lielā pulksteņa. Braukšanas maksa, ieskaitot pārnakšņošanu, $50.00. Čeki sūtāmi O. Griķim, 555 Broadview Ave., Toronto M4K 2N7 līdz 15. maijam. Telef. 461-4766 (no 5—11 vak.).

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurs
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(101. turpinājums)

Tās sen sastumtas bedrēs un apartas. Tagad pāri bijušajām cilvēku mītnēm ir kilometriem plaši lauki. Šai lielajā platībā izkaisītas gan lopu, gan putnu audzētavas. Kaut kur tur — lauka vidū — ābele. Kā tautasdziesmā bārene, apliecinot, ka te reiz bijušas mājas. Un tur — tāda kā sakritusi čupiņa — būdiņa. Un tur — tāds kā aizlūzis stabiņš... Nē, tas kustas. Puisis. Dīvaini nekustīgs sēž un skatās. Kaut kur kaut kas noticis. Atmiņai aizmeties kāds traģēdijas mezgls. Notikumi ir aizpeldējuši, palikušas šīs cilvēka drupas. Juzis ir palicis tukšs un izsmelts. Tā ir tāda tukša čaula, kam ir viņa kājas, kas to nes,nezin kurp, nezin kāpēc. Rokas — tās bez darba ir liekas. Bet vai ir kas tāds, kam viņa saprāts lietderībā piekļertos? Nekam tas nejūt satura, vajadzības, nedz pienākuma. Reiz, tālā, aizdzīvotā dzīvē, kad viņš vēl bija cilvēks, viss bija citādi. Labāk nedomāt. Un viņš sēž dīvaini stings, garāmgājējiem iedvešot tirpas kaulos; cilvēks — drupas... Ir neērti paiet garām bez vārda. Bet vārds paliek kā smags akmens krūtīs, un viņa paiet klusējot garām. Kaut kas ar šo cilvēku ir noticis un tādi Dieva piemirstie ļaudis tagad ir daudz. Ak, Latvija, kā nu ir piesmieti tavi ļaudis! Ai dzimtā zeme, kā izķēmota ir tava seja! Kāpēc bija vajadzīga visa šī lielā izšķērdīgā postaža, visu nojaucot, sagraujot, lai atkal kaut kur celtu jaunas mītnes un mitekļus, jo cilvēkiem kaut kur bija jāpaliek. Vienkārši — lai cilvēku masu vieglāk varētu kontrolēt, jo, vienkopus savākti tie vieglāk uzraugāmi. Ir tik skumjito visu redzot, un rodas jautājums: ko tas viss dod? Vaimasu cilvēkā pārvērstais individs jūtas laimīgāks? Kāpēc visam tam pamatā vajadzēja masu slepkavības?

Tā ejot, Alma savās domās zūdās, baras un sarunājās ar saviem seno dienu pavadoņiem, it kā tie ietu blakus. Vai te kaut kur nevajadzēja būt viņas bērnības apsauļotajām tēva mājām? Aiz Staļģenes muižas platībām, aiz lielā muižas parka, vectēva vectēvs bija iekopis glītu vietiņu savām jaunaudzēm. Sentēvu mājvietas kalpoja gadu simtus. Ģimeņu sakne bija stipra. Kur ir tā vieta? Vai tas ir ceļš vai tikai taka? Laikam ļaudis te vairs nestaigā. Tā aizaug pagātne ar tagadnes zālājiem. Kas tagad šai irdnē vairs augs? Valsts brīvības gados, sadalot muižas, te bija izkaisītas daudzas jaunsaimniecības, kas nodrošināja cilvēku eksistenci. Tagad lauka platībā izklīdis govju bars. Meita — gane, mazliet pavērtu muti, rīksti vicinot, vientiesīgi skatās garāmgājējā. Liela, vīrišķīga meita, platu seju kā sētuvi. Acis, mazais deguns un mute sabāzti sejas vidū mazā čupiņā. Vaigi laikmetīgi nokrāsoti tumši sarkani. Bālo uzaču vietā svītra ogļu melnumā. Ar ko gan viņa koķetē, šī ragaino pavalstnieku karaliene? Plecos mazliet uzkucusi, meita iet, labo kājas purngalu speŗot uz iekšu, tā ierobežodama pati sava soļa brīvību. Ar katru sperto soli tā it kā mazliet paklanās. Mati — vējā vaļai padotas, spurainas pūkas. Kājās šķību papēžu stulmeņi. Mugurā — pēc ļoti senas modes šūts, tāds kā stabuļu mētelis, ar tādām kā zvanveida kļošā krītošām tūtām, kas soli speŗot tā jocīgi gūžās saviļņojas. Mēteļa krāsa, saules un laika balināta pelēcīga, no kā varētu secināt, ka tas sākotnēji varētu būt bijis zils. Arī tās ir tikai cilvēka drupas. Kolchoza ragaino pavalstnieku karaliene Klāra reiz bijusi Didzim mīļā, kuŗas klēpī piemiņai tas bija atstājis puiku. Tādu baskājainu delveŗu tagad tai ir veseli septiņi — īstā nākotnes proletāriāta armija. Tā Almu te sagaida izdzēstā pagātne.

Staļģene. Kolchoza centrs atgādina miesteli ar vairākām ēkām. Sena muižnieku pils. Vecā ēka vēl stāv, kur senos muižniecības laikos dzīvoja barons Renaks ar savu dzimtu. Skaistā parka vidū baltā pils bija apkārtnes lepnums. Pils priekšā divos dīķos peldēja balti gulbji. Puķu dobēs greznojās gleznās zīdmagones un citi augi. Tagad nolaistā ēka tik tikko vēl turas. Kolchozi pa lielākai daļai novietoti ap bijušajiem muižu centriem, kur saglabājušās kādas ēku paliekas. Grūti pateik, ar ko atšķiŗas darba izmantošanas metodes no agrākajām. Varbūt ar to, ka visu sāk kā taustoties, ar nemākulīgu primitīvismu, aizmirstot, ka zemi nevar pārvērst rūpnieciskā uzņēmumā, bet tā ir jāpazīst, jākopj un jāmīl. Smagie kombaiņi labo virszemes velēnu iemala dziļumā, ar savu svaru sablīvējot zemi cietu un smagu, kam vārgais asns nespēja izsprauktiesi cauri. Nebija brīnums, ka plašie lauki bija ar klaju un izgulētu zelmeni, jo rudens un pavasaŗa lieti cietumā nespēja iesūkties, bet ilgi platām peļķēm gulēja uz lauka, līdz asni sāka dzeltēt. Pretēji tam, laikā ravēts, laistīts un aprušināts, viss piemājas ārdenajā zemē auga kā uzpotēts. Tā te bija tāda apburta tauta, kuŗai viss veicās, ko tā darīja pati sev, bet kolīdz partijas kopībai, tā viss vīta un beidzās nost. Tauta, reiz nokratījusi muižniecības jūgu, tagad jutās trīskārt iejūgta verdzībā. Kas gan cits bija kolchozs, ja ne lielmuižniecība, ar partijas pārņemtām funkcijām kalpināt sev miljonus. Apspiestie un izspiegotie, lepni cīnīdamies, sāk sevi apzināties, ignorējot vadoņus, tie saslēdzas spīts pilnā kopībā. Tas ir jauns nacionālisma iedīglis, griba būt savrupam, noteicējam un kungam pašam savā zemē.

Centrā izliktie „goda " dēļi slavina labākos arājus, slaucējas un cūkkopjus. Daži lētticīgi lepojas ar šo plāno slavas kārtiņu, juzdamies pārāki.

Tilts pāri Lielupei pret Staļģeni, kā kaŗa gadā uzspridzināts, arvien vēl trūd, ar salauzto skeletu abos upes krastos. Te nevienam nav vajadzības pārupē triekties. Ko gan tur meklētu? Nē, pārceltuves upei pāri nevajag. Lai tiltu gali gul zilēdami upē. Un ja nu tiešām kādam sagribas būt Salgales pusē, tad sēdies autobusā un stundas laikā aizripinies līdz Jelgavai. Tur cits autiņš tevi ripinās pa upes otru krastu. Varbūt šai rīcībā ir kāda politiska tālredzība. Latvijas gaismas gados tiltu cēla toreiz vēl gados jaunais būvinženieris Pēteris Godmans, tā ierakstot savu vārdu jaunās valsts celtniecībā. Kur tagad cēlējs, kur tilts? Politiskie viesuļi izsvaidījuši latviešu tautu nepārskatāmos pasaules plašumos. Laiks palīdz dzēst nelikumīgo notikumu asumus, ierakstot aizmirstībā daudzus mūžus. Uz to spekulējot, lielvaras, paredzot paaudžu mirstību, jaunos ieraksta savos ienākumu kontos. Un dzīve rit tālāk...

Domu sūrums sūrst. Alma vēro, ka lauka plašumā melno kāds tumšs priekšmets. Ieskatoties tuvāk — tas ir sagāzies krusts. Kombaiņiem uzarot jaunās sējas platības, tika izarti ne tikai augļu dārzi un māju robežas, bet arī tuvējās kapsētas. Tā laikam te ir patvēries kombaiņa nesalauztais krusts. Līki sašķiebies, tas ir kā no kapiem piecēlies velis, draudīgi paceltu dūri: — Jūs tur, svētīto kapu apgānītāji! Krusts pār jums un visu jūsu zemi! Ne svētības un piedošanas zīme, bet iznīcība un posts lai ir pār jums! — Vai tur, zemes kukurznī, tukšiem acu dobumiem neņirdz bezzobains galvas kauss? Arāj, arī tu reiz trūdēsi zemes pītē! Arī no tevis reiz paliks tikai skelets. Bet ievēro: reiz tas bija gara mājoklis. Vai tam, kas nelūgts ielaužas šajā mājoklī! Un Alma min: te taču reiz bija kapsēta — Āpšūti? Ēnains ceļš kādreiz to šķīra no lielā muižas parka. Un tur pa kreisi — tur — kombaiņa saplosītajā tīrumā, ir viņas saraustītās saknes...

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu koncertapvienība savu astoņpadsmito sezonu beidza 21. aprīlī ar Ritas Dzilnas-Zaprauskas (soprāns) koncertu. Programmā bija latviešu komponistu dziesmas un operu ārijas. Publika koncertu uzņēma ļoti atsaucīgi. Koncertapvienības gada sapulce 12. maijā pl. 8. vak. Sv. Andreja baznīcā. Visi abonenti aicināti piedalīties.

● Pensionāru apvienības 21. aprīļa saietā 156 dalībnieki, to vidū viešņa no Ņujorkas M. Raņķe, noskatījās A. Kiršas uzvedumu Meža būdiņas romantika, Margas Kociņas iestudējumā; skatuves iekārtotājs K. Pakrastiņš. Izrāde bija trīs aināns un ilga pus stundu. Tālotājos — A. Ziediņš, Maiga Nordštranda, V. Vilišķis, Elza Villere, Marga Kociņa, E. Austriņš, K. Pakrastiņš, Anna Mame, Marta Zvirgzdiņa, Kristīne Hercberga, Berta Bušmane un Marta Grīnbauma. Pēc izrādes Biruta Senkēviča pasniedza veltes A. Kiršai un M. Kociņai. Pensionāru apvienība ziedojusi 50 dol. Patiesības fondam. Sarīkojuma daļas vadītājs M. Prikulis ziņoja, ka dažādas pensionāru aizmirstas mantas, kas sakrājušās vairāk nekā gada laikā, jāizņem līdz 12. maijam ceturtdienu saietu laikā. Pēc tam neizņemtās mantas ziedos 26. maija loterijai.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja 25. maijā pl. 7.30 vak. rīko Saulaines nometnes reģistrācijas vakaru baznīcas zālē. 8. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums, dziedās vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā. 15. maijā pēc dievkalpojuma svētdienas skolas un jauniešu grupu darba nobeigums. Liecību izdalīšana un programma baznīcas zālē.

● LNAK jaunatnes nozares vadītājs Imants Purvs un LNJAK valdes loceklis Ēriks Eglīte viesojās TLTA sestdienas ģimnazijā, pastāstot 4. klases audzēkņiem par latviešu organizāciju nozīmi, uzbūvi un darbību. Roberts Freimūts rādīja krāsainas slidītes par jaunatnes dzīvi Amerikas kontinentā un Latvijas skatus. Šo seriju viņš izveidojis kopā ar Arni Puķīti. TLB sestdienas skolā Imants Purvs un Ēriks Eglīte ciemojās ar līdzīgu programmu un runāja abās 8. klasēs. Abās skolās pēc tam notika pārrunas ar skolēniem.

● Saulaines ziedu svētki, apvienoti ar Saulaines 25 gadu atceres jubileju, notiks 14. maijā pl. 6 vak. Saulaines 25 gadu atceres jubileju atzīmēs ar īsu aktu un priekšnesumiem, kuŗos piedalīsies Ariana Liepiņa un Namejs Batraks ar solo dziesmām un duetiem pašu ģitaru pavadījumā. Notiks arī Saulaines „Nākotnes atslēga" loterijas izloze ar 4 balvām: 1000 dol., G. Cennes glezna Tautu meita, brīva nometne Saulainē vienam bērnam un kristalla pelnu trauks. Izsūtītas pārdošanai 3000 „atslēgas". Pēc tam saviesīgs vakars: ziedu balle ar jautru deju kapellu un pavasaŗa princeses un prinča vēlēšanām. Līdz 14. maijam būs izbūvēta Saulaines lielo bērnu mītne ar 12 atsevišķām telpām un kamīna zāli. Talkas notikušas katru sestdienas vakaru ar caurmērā 12 talcinieku piedalīšanos, daži talcinieki strādājuši arī nedēļas vidū. Talkas turpināsies katru nedēļas nogali. Saulaines pārvaldnieks Imants Ozols ar 1. maiju slimības dēļ atteicies no pienākumiem. Jaunais Saulaines pārvaldnieks, 54 g.v. Laimons Apinis ar dzīvesbiedri Betiju no Ohaijo maija sākumā ieradīsies Saulainē.

● Līgo svētki Saulainē 25. jūnijā. Čikagas Pieciši viesosies ar speciālu Saulaines Jāņu programmu divās izrādēs. Ballē spēlēs Ramata deju orķestris. Līdz rīta gaismai skaņu lenšu mūzika J. Girgensona vadībā. Apmeklētājiem Saulainē būs daudz un dažādi jaunumi un tradicionālas Jāņu izdarības.

● Sidrabenē 11. un 12. jūnijā Jaunatnes un sporta dienām paredzēta šāda programma: sestdien, 11. jūnijā, pl. 10 no rīta sporta spēļu atklāšana jaunatnei un jauktām vienībām, bet 6 vak. priekšnesumi — tautas dejas Mazās Daugaviņas izpildījumā. Svētdien, 12. jūnijā, pl. 10.30 no rīta karoga uzvilkšana un 14. jūnija piemiņas akts māc. J. Cālīša vadībā. Pēc tam sportistu parāde, sporta spēles un sportistu apbalvošana. Sporta dienas risināsies DV KV un LSA Kanadā izkārtojumā.

● Toronto vanadžu koris Zīle savā 5. gadskārtējā koncertā 16. aprīlī bez jau laikrakstā minētajiem ziediem vēl saņēma ziedus no DV Toronto nodaļas, Sv. Katrīnu vanadžu koŗa Senatne, Sv. Andreja draudzes koŗa, vīru koŗa Viesturs un Daiņas koŗa. Koŗa vadība saņēmusi novēlojušos Kalamazū DV vanadžu ansambļa un diriģenta apsveikumu, kuŗu pantos bija uzrakstījusi Anna Zuika. Klātajiem galdiem 40 ziedu sakārtojumus bija ziedojusi puķu veikala Gardenia īpašniece Māra Lūse, kas arī ir zīļu saimē.

● Humberside ģimnazijā, 280 Quebec Ave., kuŗā mācās arī 15 latviešu skolēni, rīko 6. un 7. maijā „Kanadiešu mozaīkas" sarīkojumu ar 25 dažādu tautību piedalīšanos. Paredzēti mūzikas priekšnesumi, kā arī nacionālo ēdienu un daiļamatniecības izstrādājumu demostrējumi, piem., ukraiņu olu krāsošana, lietuviešu kokgriezumi u.t.t. Latviešu tema būs tautas tērps un viss, kas ar to saistās. Rotaslietu izstrādāšanu demonstrēs Dzintars Mežulis, Inta Gugāne un Kārlis Jansons, izšuvumus Skaidrīte Brence un aušanu Lilija Treimane. Priekšnesumu daļā uzstāsies Diždancis un meiteņu ansamblis Dainuvīte Vizmas Maksiņas vadībā. Latviešu novietnes organizētājas ir Velga Jansone, Aina Martinsone un Skaidrīte Brence. Kanadiešu mozaīkas sarīkojums 6. maijā no pl. 5 pēcp. līdz 11 vakarā, bet 7. maijā no pl. 1 pēcp. līdz 11 vak. Ieeja brīva.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja pēc dievkalpojuma 1. maijā rīko draudzes pēcpusdienu ar māc. J. Cālīša referātu par tematu Jaunās sektes mūsu pilsētā. Pēc tam dāmu komitejas vēlēšanas. 8. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums un tai veltīts sarīkojums baznīcas zālē. 15. maijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skolas nobeigums ar bērnu priekšnesumiem un liecību izsniegšanu.

● TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums 1. maijā pl. 5 pēcp. Lietuvieru zālē 1021 College St. Svētbrīdis — māc. I. Gaide, skolas pārziņa J. Ozola uzruna un skolēnu priekšnesumi. Sarīkojumā izlozēs 3 gleznotāju dāvātās 3 gleznas, bet vienu laimīgās lozes īpašnieku zīmēs Ēriks Dzeņis. Cienasts bērniem, tautas dejas un rotaļas. Skolas 26. mācības gada nobeigums un 25. izlaiduma akts 4. jūnijā pl. 5 pēcp. Latviešu namā 7. un 8. klasei. Jaunākām klasēm nobeigums 28. maijā Jesse Ketchum pamatskolā.

● Kanadas ērģelnieku koŗu festivālā, 30. aprīlī, pl. 7.30 vak. East Minster United Church baznīcā, 310 Danforth Ave. dziedās 10 baznīcu koŗi, piedaloties ērģelniecei Anitai Rundānei. Ieeja koncertā brīva. Anita Rundāne 15. maijā pl. 4.30 pēcp. CBC radiofonā (94. 1 FM) atskaņos ērģeļu mūziku, arī divas fugas no komp. T. Ķeniņa svītas.

● Lai veicinātu Jāņu dziesmu dziedāšanu Līgo svētkos, kur tās ar katru gadu vairāk apklust, Dainas koris mācīs to dziedāšanu. Sākot ar 16. maiju Sv. Jāņa baznīcas telpās katru pirmdienu pl. 7.30 vak. visi un visos vecumos, kam tuvs mūsu dziesmu gars, varēs mācīties Jāņu dziesmas. Dainas koris palīdzēs, neprasot nekādas saistības ar pašu kori. Jāņu vakarā katrs varēs gavilēt, kur katram tīk — Saulainē, Sidrabenē vai citā „kalna galiņā". Koris aicina visus dziesmu draugus šo labo ieceri atbalstīt, lai mūsu jaukās Jāņu dziesmas nekad neapklustu.

● Ievadot desmito sezonu, Toronto un apkārtnes latviešu golfa klubs rīko draudzības vakaru kopā ar ģimenes locekļiem un draugiem 30. aprīlī, pl. 7.30 vak. DV namā. Sarīkojums paredzēts groziņu veidā ar priekšnesumiem, dzeju un dziesmām. Tuvākai informācijai zvanīt Austrai Dzilnai, tālr. 421-8698, vai Vijai Grimbai, 757-8669.

● DV Toronto nodaļas valdes sēdē 21. aprīlī priekšsēža Z. Akota vadībā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto nodaļas biedru Augustu Skrindu. Valde sanēmusi pateicības rakstus no LNF Zviedrijā un Patiesības fondā par nosūtītiem naudas līdzekļiem. Vanadžu kopas priekšniece Margrieta Dumpe informēja, ka vanadzes novēlējušas 100 dol. invalidu namam Vācijā. LNF ģenerālsekretārs Andrejs Eglītis vanadzēm kā pateicību atsūtījis savu dzejoļu grāmatu Lāsts ar ierakstu. Lieldienu laikā apciemoti slimnieki.. Nama komitejas priekšsēža A. Šterna ierosmē atļāva 3000 dol DV nama un kluba uzlabojumiem. Atzina, ka Latvijas pirmā ministru prezidenta un pēdējā valsts prezidenta Dr. Kārļa Ulmaņa 100 gadu dzimumdienas atcere organizējama īpašai organizāciju rīcības komitejai. Nodaļas nākošais sarīkojums 7. maijā DV namā — Maija karalienes kronēšana.

● Variety Club of Ontario rīkotā 28. gadskārtējā velosipedu braucienā šogad piedalījās 22.000 velosipedistu, visu gadu gājumu braucēji, nopelnot klubam 407.000 dol., ko tas izlietos invalidu bērnu ārstēšanai, pētījumiem un arodskolu pabalstiem. 20 jūdžu gaŗajā distancē velosipedistus apgādāja ar „pop" dzērieniem. Tie, kas nobrauca visu distanci, saņēma brīvkarti kinoteātrī. Bija pavisam 7 starta vietas. Velosipedistu braucienā piedalījās arī Toronto pilsētas galva Dēvids Krombijs, Skarboro pilsētas galva Pauls Krosgrove un Etobiko pils. galva Dennis Flinns.

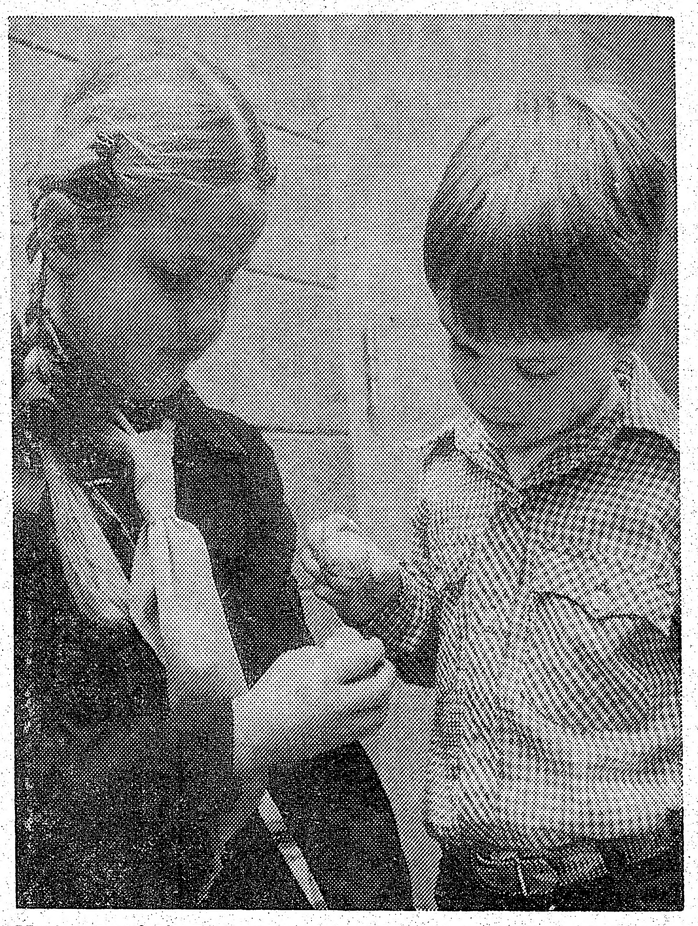

Mazie olu sitēji Toronto gaidu sarīkojumā „Lieldienas brauc". Tagad vairs palikušas tikai atmiņas, cik jauka bijusi olu šišana. Ēšana? Nu, par to jāpadomā! „Kartupeļu čips" garšo labāk... Attēlā Ingrīda Robežniece un Arnis Kalniņš.

Foto: J. Liģers

Sanāk LNAK jaunā padomes sesija

LNAK PĒDĒJĀ VALDES SĒDE PIRMS JAUNĀS SESIJAS SANĀKŠANAS

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā jaunā padome sanāk pirmajā sesijā 30. aprīlī un 1. maijā Latviešu namā Toronto. Abās dienās būs izlemjami 15 darba kārtas punktu, arī LNAK statūtu maiņa. Jaunajā padomē līdzšinējo 30 locekļu vietā, kā zināms, šoreiz ievēlēti 35, ar pilnvaru laiku uz četriem gadiem, pagarinot pilnvaras par vienu gadu. (Līdzšim padomi ievēlēja uz trim gadiem). Statūtu grozījumu projektu izstrādājusi īpaša komisija — T. Kronbergs, J. Grodnis un I. Alksnis. Projekts paredz valdes sastāvu palielināt no 10 līdz 11 locekļiem, ievēlot uz vienu gadu priekšsēdi, abus vicepriekšsēžus, sekretāru, kasieri, biedrzini un 5 loceklus līdzšinējo 3 vietā. Revīzijas komisiju ievēlēs 3 locekļu sastāvā. Ja padome statūtu grozījuma projektu pieņems, jauno valdi jau ievēlēs paplašinātā 11 locekļu sastāvā.

LNAK jaunais budžeta projekts izstrādāts 21.000 dol. apmērā ieņēmumos un izdevumos, kas arī būs šinī sesijā apspriežams. Sesijas beigu dala būs veltīta turpmākā darba plānošanai pa atsevišķām darbības nozarēm. Beigās — dažādi jautājumi.

LNAK pēdējā valdes sēde pirms jaunās padomes sanākšanas notika 23. aprīlī DV namā, kur valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņoja par saskari ar citām etniskajām grupām un sadarbību cilvēku tiesību aizstāvēšanas jautājumā. Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss savukārt pieskārās apsūdzības materiālu vākšanai Belgradas konferencei. Uzsvars uz cilvēku tiesību aizstāvēšanu un Pad. savienības pārkāpumiem būtu liekams arī 14. jūnija aktos. Steidzināma attiecīgo materiālu vākšana, ko dara arī citas etniskās grupas. Dēvids Makdonalds iesniedzis Kanadas federālajā parlamentā likumprojektu atraut Kanadas palīdzību valstīm, kas pārkāpj cilvēku tiesības.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka par LNAK mūža dalībniekiem vēl kļuvuši: Irene Upīte Toronto, Aina Zichmane Vilovdēlē, Ženija Bukovska Šelburnā un 275 mūža dalībnieks Ernests Slaucītājs Toronto. Mūža dalībnieku iemaksas ieskaita Nākotnes fondā, kura augļus izlieto LNAK mērķiem, bet kapitāls paliek neskarts. Fondā uzkrājušies jau 28.400 dol. Turpinās ienāk ziedojumi, līdzšim sastādot jau pāri par 6.500 dol., no tiem ap 2000 Kultūras fondam.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks ziņoja par paredzamo atbalstu etnisko grupu skolām, par ko plašāk ziņots šī laikraksta citā vietā, sakarā ar Kanadas daudzkultūru padomes valodu un kultūras attīstības komitejas otru sanāksmi Otavā, kur piedalījusies arī LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva, kas ir valdības ieceltā padomes locekle.

K. O.

Braucēju vidū bija arī 13. g.v. Jonatans Segliņš, kas ar savu vienriteni veicis 20 jūdzes un nopelnījis 107 dol. (ar šādiem riteņiem pirms 40 gadiem redzējām braucot tikai cirkū). Viņa attēlu bija ievietojis laikraksts The Globe and Mail.

● Sidrabenes draudzīgajam aicinājumam vēl atsaukušies un kultūras mantu loterijai ziedojuši — mākslinieks Bruo Treimanis Hamiltonā gleznu un daiļamatnieks Herberts Lapiņš — kokgriezumu.

● DAUGAVAS VANAGU bibliotēka DV namā atvērta otrdienās no 6 — 8 vakarā.

● Ja kāds tuvākā laikā brauktu uz Rīgu un uzdrošinātos aizvest zāles daļēji acu gaismu zaudējušai personai, lūgts zvanīt: 416-488-3239 (collekt).

APMEKLĒSIM VĒLREIZ IZRĀDI

MALDU MILDAS SAPŅOJUMS

7. maijā pl. 6. vak. Sv. Andreja bazn. telpās.

Šoreiz — atlikums par labu

GAIDĀM UN SKAUTIEM

Kuplināsim gaidu un skautu izstādes

3. Lielā latviešu gaidu un skautu nometnē, kas šogad notiks no 27. aug. līdz 4. sept. Ņujorkas ev. lut. draudzes lauku īpašumā Katskilu kalnos, rīkos arī skautu un gaidu organizāciju izstādes. Skautu izstāde sauksies: „60 gadi latviešu skautismam", ar četriem iedalījumiem: Dzimtenes krasts, 1917. — 1939.; Paēnas ļaudis, 1940. — 1945.; Trimdas ceļi, 1945. — 1950.; Pasaules tālēs, 1950. — 1977. Gaidu izstāde sauksies: „Mūsu 55 gadi," un tajā būs ietverts laiks no 1922. gada 15. marta līdz šim laikam.

Izstādēm abas organizācijas meklē fotogrāfijas, minot notikumus, personas, vietu un laiku, grāmatas, žurnālus, lielo nometņu izdevumus — vadoņus, apliecības, goda rakstus u. c. materiālus. Tāpat meklē formas tērpus (līdz 1950. g.) vai to daļas, goda zvaigznītes, atšķiras un nozīmes. Sevišķi svarīgas pašdarinātās zīmes, laikā no 1940. — 1950. gadam, biedru veicinātāju un privāttērpa zīmes, Latvijas laika nometņu zīmes un karodziņi, kā arī Latvijas sākuma gadu skautu nozīmes visās darbības pakāpēs. Tāpat ļoti nepieciešami būtu latviešu gaidu un skautu organizāciju apbalvojumi — „svastikas", no 1921. — 1935. gadam, skautu Baltās lilijas un Pelēkā vilka ordeņi līdz 1940. gadam. Vēlami arī ārzemju gaidu un skautu apbalvojumi un goda zīmes, kā arī visi citi materiāli, kam būtu kāds sakars ar latviešu skautu un gaidu darbību.

Tautieši, kuriem būtu saglabājušies kādi no minētiem priekšmetiem, lūgti atbalstīt gaidas un skautus, lai kuplinātu paredzētās izstādes. Tuvāka informācija pie A. Gaujenieka, 3400 Wayne Ave., Bronx, N.Y. 10467 U.S.A.

Edmunds Ozols

Cīņā par tautu pastāvēšanu

JAUNS SADARBĪBAS VEIDS AUSTRUMEIROPAS TAUTU VIDŪ ŅUJORKĀ

Divpadsmit Austrumeiropas tautu kopējā izstāde — „Aizmirstās kultūras" — laikā no 30. aprīļa līdz 9. maijam Ukraiņu institūta telpās un Ješivas universitātes mūzejā Manhatenā uzskatāma par jaunu izpausmi cīņai par cilvēku tiesībām un tautu pastāvēšanu. Izstādi rīko Austrumeiropas etniskā padome sadarbībā ar Ņujorkas pavalsts mākslas padomi, Ņujorkas pilsētas parku un atpūtas departamentu, Amerikas Ukraiņu institūtu un Ješivas universitātes mūzeju. No latviešiem rīcības komitejā darbojas Alma Audriņa un Dagmāra Vallena.

Ar etnogrāfiskiem daiļamatniecības eksponātiem, retām grāmatām, fotogrāfijām un citiem vēsturiskiem priekšmetiem izstādē piedalās armēņu, baltkrievu, Krimas tatāru, igauņu, gruzīņu, žīdu, latviešu, lietuviešu, krievu, tatāru, turkmeņu un ukraiņu grupas.

Techniskā darba izkārtotāja I. Veismane izsakās:

„Būs redzami skaisti daiļamatniecības, rakstītā vārda un tīrās mākslas paraugi, ko padomju birokrātija mēginājusi noslēpt, lai uz šo daudzo īpatnējo kultūru drupām uzceltu savu 'padomju kultūru'. Izstādītas arī retas bībeles un toras ruļļi, Samizdata manuskripti, veci laikraksti, rotas, ikonas un atsevišķā fotogrāfiju galerijā — izpostītie un pārbūvētie dievnami. Tas viss rādīs, kā apspiestas šo zemju iedzīvotāju pamattiesības būt tādiem, kādi viņi ir. Laikā, kad visā pasaulē pieņemas rūpes par cilvēka tiesībām, šai Aizmirsto kultūru izstādei ir deklarācijas spēks un nozīme."

Izstādi atklāj sestdien, 30. aprīlī, ar programmu. No latviešiem piedalīsies koklētāja Laura Padega un dziedātājas Ilze un Silvija Padegas, Zenta Bataraga un Ilze Abēne. Izstāde būs atvērta publikai, sākot ar 1. maiju līdz 9. maijam, no pl. 2 — 6 pēcp. Ieeja brīva. Ukraiņu institūts atrodas pretī Metropolitena mūzejam, Piektās avenijas un 79. ielas stūrī (2 East 79th St.), bet Ješivas universitātes mūzejs — 2529 Amsterdamas avenijā (ar 8. avenijas pazemi līdz 181. ielai).

Skolnieku un citas lielākas grupas var ierasties arī citā laikā., iepriekš sazinoties ar M. Šindleru, tel. 682-7865.

D. V.

Jauniešu iesvētes Ņujorkā

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojumā 24. aprīlī Jonkeru baznīcā ap 500 draudzes locekļu un viesu klātienē trīs Ņujorkas draudzes mācītāji iesvētīja 16 ģimeņu 18 jauniešus. Pēc iesvētībām jauniešiem bija rīkotas iesvētību svinības, pie kam lielākā bija poļu klubā Jonkeros, kur septiņas ģimenes rīkoja kopīgu sarīkojumu. Pārējiem iesvētību mielasti notika Daugavas Vanagu namā vai dažādu restorānu sarīkojumu zālēs.

Jaunieši baznīcā ienāca gājienā, ko vadīja Ņujorkas draudzes priekšnieks A. Trautmanis un Ziemeļu novada vecākais V. Zālīte, kam sekoja draudzes mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja Dr. Jānis Kļaviņš, viens no iesvētāmo vecākiem, un Andrejs Jansons ar kokļu mūziku. Pie ērģelēm Rita Pētersone. Dievkalpojuma norisi jaunieši ar divām televīzijas kamerām pārraidīja uz blakus telpām, kur bija iekārtotas sēdvietas tiem dievkalpojuma apmeklētājiem, kas ieradās vēlāk vai baznīcā vietas vairs nespēja atrast. Jauniešu apsveikšana notika baznīcas sarīkojumu zālē. Daugavas Vanagu apvienības priekšnieks K. Kitners apsveica apvienības biedru jauniešus, pasniedzot Latvijas standartiņu.

Jonkeru baznīcā iesvētīja Zentu Bataragu, Laru Bodnieku, Gati Gaujenieku, Edvīnu Grīviņu, Irisu Grūbi, Māri Hāzneri, Iginu Hermanovski, Vilānu Hermanovski, Ivaru Irbi, Jāni Kļaviņu, Lindu Lāci, Reini Laiviņu, Lauru Padegu, Gintu Padegu, Andu Sniedzi, Edvīnu Šēnbergu, Margītu Ulmani un Juri Ulmani. Jauniešu iesvēte Ņujorkas draudzei šogad vēl notiks 15. maijā Istoranžā, Ņudžersijā, un 22. maijā Salas baznīcā, Longailendā. Kopā ar Jonkeru iesvētāmiem šogad ir 42 iesvētāmi jaunieši.

V. L.

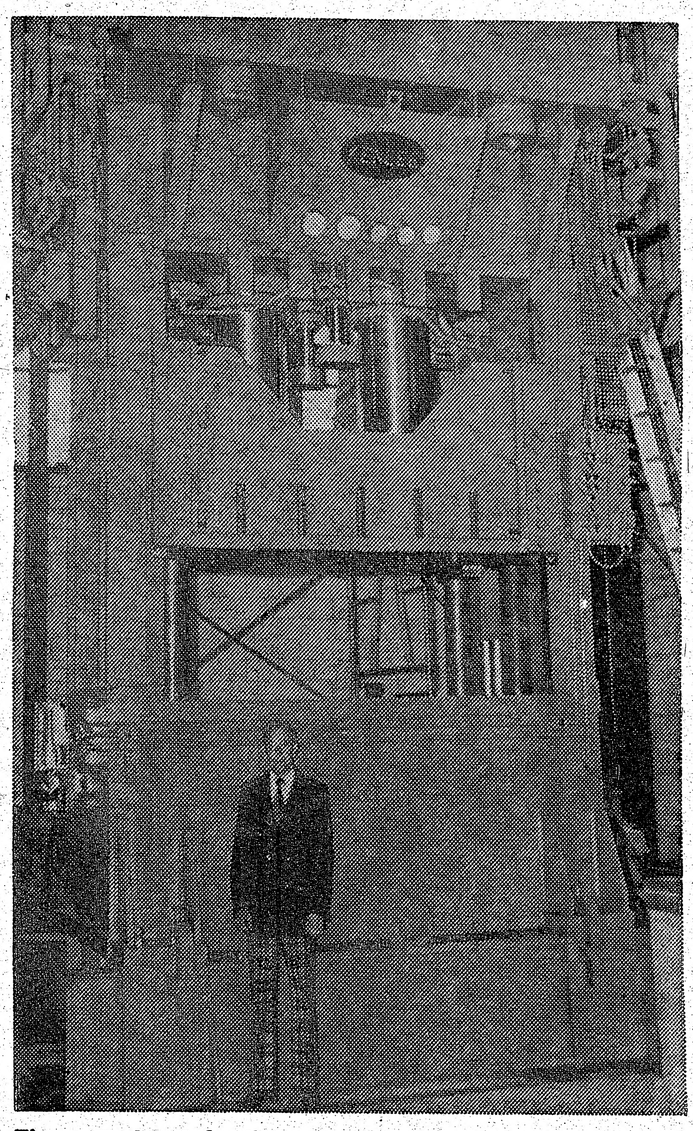

Firmas Kenlee Hydraulic Power Corporation Ltd. vadītājs Viktors Sališs pie jaunās hidrauliskās mašīnas.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Latvieša panākumi mašīnindustrijā

Kenlee Hydraulic Power Corporation Ltd. firma, kuŗu jau četrus gadus vada latvietis Viktors Sališs, konstruējusi vienu no lielākajām hidrauliskajām mašīnām Kanadā. Šī milzu spiede, kuŗu izmantos automašīnu formu veidošanai, ir 26 pēdas augsta, 54 collas plata un 96 collas gara.

Mašīnas vērtība kā izsakās V. Sališs, ir 200.000 dolaru. Par šo cenu tā pārdota Butler Industry firmai Gvelfā, Ontario, kas speciālizējas mašīnu daļu ražošanā.

Viktors Sališs piebilst, ka viņa vadītā firma Eidžeksā, Ont., veltījusi šim projektam vairākus gadus, kas īstenojies ar labiem panākumiem. Firmā nodarbināti tikai spējīgākie hidraulisko mašīnu techniķi un zīmētāji. Gada laikā firma spēj uzbūvēt ap 16 dažādas spiedes autorūpniecības vajadzībām. Dažas no V. Sališa plānotajām mašīnām lietotas arī plastika un gumijas rūpniecībā. Labākie klienti nākuši no ārzemēm — ASV, Francijas, Zviedrijas, Brazilijas, Argentīnas un Venecuēlas.

Kenlee firmā darbojas 28 augsti kvalificēti darbinieki.

Pēdējā laikā firma sākusi tirdznieciskus sakarus arī ar Meksiku. V. Sališam nācies saskarties ar latvieti Imantu Tiršu, kas pārstāv Meksikas firmu intereses tirdznieciskos jautājumos.

V. Sališs ieradies Kanadā priekš 26 gadiem. Viņš savā laikā bija arī Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēdis. Pieder pie korporācijas Talavija.

A. Kalniņš

SUPPORT
VILLA COLOMBO

MĀTES DIENĀ

1977. g. 8. maijā

DAUDZKULTŪRU TELETONS

— TALANTU PARĀDE —

rāda 20 dažādu tautību etnisko mantojumu ar Kanadas, Italijas, ASV. vislabākiem priekšnesumiem no

City TV Channel 79 no pl. 9 rītā līdz pl. 9 vak.
Global TV Channel 6 no pl. 11.45 līdz pl. 2 pēcp.

Sagatavojusi Kanadas italiešu palīdzības organizācija un Villo Colombo Veco ļaužu nams un Bērnu dienas uzraudzības centrs Toronto.

saulaine

ZIEDU SVĒTKI

un Saulaines 25 gadu jubilejas atcere

14. maijā pl. 18.00

Ariāna un Namejs ar dziesmām

„SAULAINES NĀKOTNES ATSLĒGA"

izloze un

ZIEDU BALLE

ar jauno Reinlendera orķestri, Pavasaŗa princeses vēlēšanām un pirmo rezi pēc populāra pieprasījuma Pavasaŗa prinča ievēlēšanu.

Ieeja $5.00, pensionāriem un jauniešiem līdz 16. g. v. $4.00.

Saulaines pārvalde

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Katru sestdienu līdz 14. maijam Saulaines lielās bērnu mītnes izbūves talkas.

No 28. aprīļa līdz 1. maijam Sv. Jāņa baznīcas sarīkojuma telpās lietiskās mākslas un daiļamatniecības izstrādājumu izstāde.

30. aprīlī pl. 19.30 DV namā Toronto un apkārtnes latviešu golfa kluba draudzības vakars.

30. aprīlī un 1. maijā Bickford Park vidusskolā Ādolfa Alunāna dziesmu spēle „Seši mazi bundzinieki", DV teātŗa sarīkojums.

1. maijā pl. 6.30 vak. Sv. Jāņa baznīcas zālē Venecuēlas 2x2 nometnes vakars.

5. maijā pl. 2 pēcp. Latviešu namā Toronto pensionāru Ģimenes dienas sanāksme. Piedalās: māc Ā. Čops, aktrises L. Pone un A. Bencone un pensionāru koris.

7. maijā pl. 7.30 vak. DV Toronto nodaļas sarīkojums — Maija karalienes kronēšana DV namā.

7. maijā pl. 6 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē, DV teātris izrādīs Maldu Mildas sapņojums. Izrāde par labu Gaujas (14.) gaidu vienībai un Rīgas (72.) skautu vienībai.

14. maijā Saulainē Ziedu svētki — Saulaines 25 g. atceres jubileja un Saulaines Nākotnes Atslēgas loterijas izloze. Pavasaŗa princeses vēlēšanas. Ziedu balle. Sākums pl 6 vak.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park skolā.

29. okt. DV vīru koŗa Kanadā uzvedums Ķemermiestiņā.

5 novembrī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Rīko LPB KK un Mākslinieku vienība Latvis. Informācija un karšu rezervācija tel. 766-0806.

SELBURNA

23. aprīlī pl. 7.30 vak. Selburnas leģiona zālē DV Druvas nod. Jurģu sarīkojums.

NIAGARA

23. un 24. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas.

SADBERIJA

7. maijā pl. 7 vak. Sampo zālē Sadberijas organizāciju kopīgs 25 gadu atceres sarīkojums. Spēlēs Runči.

8. maijā pl. 3 pēcp. Laurentian universitātes Frēzera auditorijā Marisa Vētras audzēkņu koncerts un Daugaviņas tautas deju uzvedums.

SV. KATRĪNAS

23. aprīlī pl. 7. vak. vīru koŗa Viesturs koncerts - balle 185 Bunting Rd.

8. maijā pl. 12 dienā, Bērzainē TLMM kluba šāgada pirmās tītaru šaušanas sacensības.

PASKAIDROJUMS

Rakstā „Trīs DV sarīkojumi Čikagā" (LA 9. apr.) rokrakstā rakstītā manuskripta dēļ ieviesusies kļūda. Iespiestā teikuma daļā „...deklamēja M. Antēna-Fray", pēdējais vārds „Fray" nepareizi izlasīts no saīsinājuma „Frag." — fragments (no Raiņa Daugavas) burtu „g" izlasot par „y".

Rd.

Divu mākslinieku izstāde

Divu Filadelfijas latviešu mākslinieku gleznu izstāde notika Toronto Sv. Jāņa ev. lut. draudzes baznīcas zālē no 22. līdz 24. aprīlim, un to atklāja archibīskaps A. Lūsis. Abi gleznotāji — O. Skušķis un A. Treibergs latviešu sabiedrībai kā Kanadā, tā ASV ir jau labi pazīstami. O. Skušķis ir Ziemeļamerikas latv. kultūras fonda goda galvas laureāts (1963. g.), ģen. K. Goppera piemiņas fonda balvas ieguvējs un nule kā saņēmis medaļu un goda diplomu par savām izstādītajām gleznām Francijā (Grand price (Humanitaire de France).

Otrs mākslinieks A. Treibergs ilgus gadus bijis ALA tēlotājas mākslas referents un daudz laika veltījis latviešu jauno gleznotāju organizēšanai un piesaistīšanai latviešu izstādēm. A. Treibergs bijis prof. J. Kugas audzēknis Latvijas mākslas akadēmijā. Viņa krāsu noskaņas gleznojumi ir ļoti savdabīgi, varbūt ar mazu līdzību, kādu var saskatīt K. Ubāna un J. Matisona darbos.

Izstādi atklājot, klāt bija ap 100 apmeklētāju.

J. L.

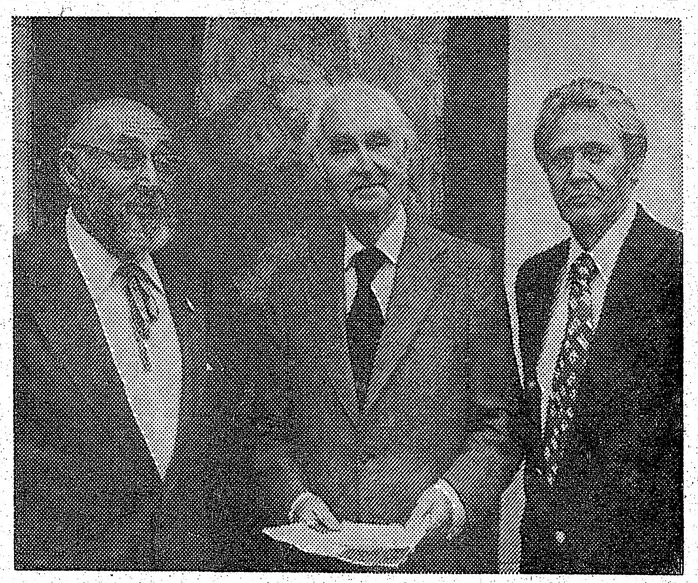

Divu Filadelfijas latviešu gleznotāju izstāde notika no 22. — 24. aprīlim Toronto. To atklāja archibīskaps A. Lūsis (vidū). Pa kreisi A. Treibergs, labajā pusē O. Skušķis.

Foto: J. Liģers

Sestā AABS konference Toronto

Nākamā gadā no 10. — 14. jūnijam Toronto notiks sestā Baltijas studiju veicināšanas apvienības konference Toronto universitātes protektorātā. Lai gan līdz konferences laikam vēl vairāk nekā gads, jau sastādīta rīcības komiteja un notikušas trīs sapulces, kā arī sarunātas galvenās konferences telpas un dalībnieku apmešanās vietas. AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) ir organizācija, kuŗā galvenokārt ietelp baltiešu zinātnieki un universitāšu mācībspēki no Ziemeļamerikas, Eiropas un Austrālijas. Bez tiem pie organizācijas pieder arī daudzi baltieši, kas nav ne zinātnieki, ne universitāšu mācībspēki, bet ieinteresētas personas, un arī mazāka grupa sveštautiešu zinātnieku, kas nodarbojas ar Baltiešu studijām. AABS tika dibināta 1968. gadā, un tās mērķis ir veicināt un ierosināt zinātniekus pētīt baltiešu lietas, lai vērstu brīvās pasaules zinātnieku uzmanību uz mūsu problēmām un lai aizpildītu to lielo robu zinātnēs, ko rada komūnistu vienpusīgie zinātniskie pētījumi okupētās zemēs. Šis robs vissāpīgāk manāms vēstures un humānitārās zinātnēs, kur komūnistu „zinātnieki" cenšas pārgrozīt patiesību savas doktrīnas un pašreizējās valdības uzskatu labā. Ka AABS darbībai ir jau bijušas labas sekmes šajā ziņā, norāda sūdzības, ko bieži redz okupēto zemju presē par „buržuazisko emigrantu nefaktuāliem, nepatiesiem publicējumiem t. s. zinātniskos žurnālos kapitālistu zemēs", kas it kā kaitējot komūnistu zinātniekiem parādīt „īsto objektīvo" patiesību.

Toronto universitātē nodibinājusies AABS komitejas bibliotēkāres Emīlijas Ziplānes un prof. Oleva Trasa ierosinājumā, kas vairākus gadus veicinājusi Baltijas studiju izveidošanos šajā universitātē. Viņu ierosmē tagad jau vairākus gadus notiek latviešu valodas un literātūras kursi. Uzsākti arī igauņu valodas kursi un veidojās baltiešu vēstures kurss. Cerams, ka baltiešu studentu līrzsinējā atsaucība pieaugs, lai varētu nodibināt kursus ar pilnu programmu baltiešu studijām Toronto universitātē.

Konferences laikā iecerētas vairākas baltiešu izstādes Toronto universitātē: baltiešu skulptūras izstāde (sakarā ar pasaules skulptoru konferenci 1978. gada maijā Toronto), baltiešu mākslas izstāde, grāmatniecības un zinātnes izstāde, un izstāde par baltiešu sasniegumiem Kanadā un izciliem baltiešiem-kanadiešiem.

Rīcības komiteja lēš, ka konferencē piedalīsies vairāk nekā 500 zinātnieku un klausītāju no visas Ziemeļamerikas, kā arī no Eiropas un Austrālijas. Konferencē var piedalīties katrs interesents, neatkarīgi no tā, vai viņš ir AABS biedrs. Rīcības komiteja cer, ka konferencē no Toronto piedalīsies daudz klausītāju, kā semināros un referātos, tā vakara programmās un arī apmeklēs izstādes. Vienīgā apference nodarbība, kas domāta AABS biedriem, būs AAGS pilnsapulce.

Tuvāku informāciju par plānoto programmu rēgulāri publicēs laikrakstos. Sīkākas ziņas par AABS sniedz Ilze Kalniņa, 172 Church Ave., Willowdale, Ona., Canada, vai Jānis Gaigulis, AABS direktors, 366-86 th St., Brooklyn, New York 11209.

Lai sekmētu konferences organizēšanu, rīcības komiteja šī gada 15. oktobŗa vakarā Hilton Harbour Castlle Hotel Frontenak telpās rīko balli visiem baltiešiem. Dalības maksa ar vakariņām 40 dol. no pāŗa, no kā 10 dol. paredzēti konferences atbalstam. Dažas akadēmiskās organizācijas jau rezervējušas galdus. Tie rezervējami, zvanot Valdai Zobenai, 922-4991.

I. Valdmane

Sanāksme par Latviešu centru

Latviešu centrs Toronto inkorporēts kā bezpeļņas organizācija ar nosaukumu: „Latvian Canadian Cultural Centre".

Centra izveidošanas komiteja izstrādājusi statūtus, bet pirms iesniegšanas valdībai, komiteja vēlas ar tiem iepazīstināt Toronto latviešu sabiedrību un uzklausīt tās domas un ieteikumus. Šai sakarā trešdien, 4. maijā, pl. 19.30 Latviešu namā notiks organizāciju pārstāvju sanāksme. Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis ir Valdis Liepiņš.

—vl—

Trīs klubi saskaņo darbību

Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku klubu apvienotajā valdes sēdē Sv. Katrīnu kluba sekretāra I. Zenkas mājā bija ieradušies 20 dalībnieku. Revidēja aizvadītās triju klubu žibulēšanas sacīkstes Simko ezerā, izlabojot pielaisto kļūdu, jo trešajā vietā individuālajā sacensībā ar vienādu zivju skaitu ierindojies Hamiltonas kluba makšķernieks Z. Upīte ar jau minēto Toronto kluba makšķernieku R. Ermansonu. Sastādīja visu triju klubu turpmākās darbības kalendāru sacīkstēm un sarīkojumiem:

Toronto klubam 30. aprīlī foreļu makšķerēšanas sacensības (Thornbury); 8. maijā Bērzainē tītaru šaušanas sacīkstes. Īpašuma uzpošanas talkas 14. un 15. maijā. 28. maijā turpat kluba šaušanas apmācības jauniešiem un pārējiem interesentiem. 18. jūnijā draudzības sacīkstes ar Toronto makšķerniekiem un mednieku apvienību. 9. jūlijā kluba internās māla baložu šaušana un balle. 13. augustā eksternās šaušanas sacīkstes, vakarā zaļumballe. 18. septembrī kluba internās sacīkstes ar mazkalibra šauteni un pistoli. 2. oktobrī tītaru šaušanas sacīkstes. 29. oktobrī Toronto medību sezonas atklāšanas balle (Latviešu namā). 20. novembrī tītaru šaušanas sa-

(Turpinājums 11. lp.)

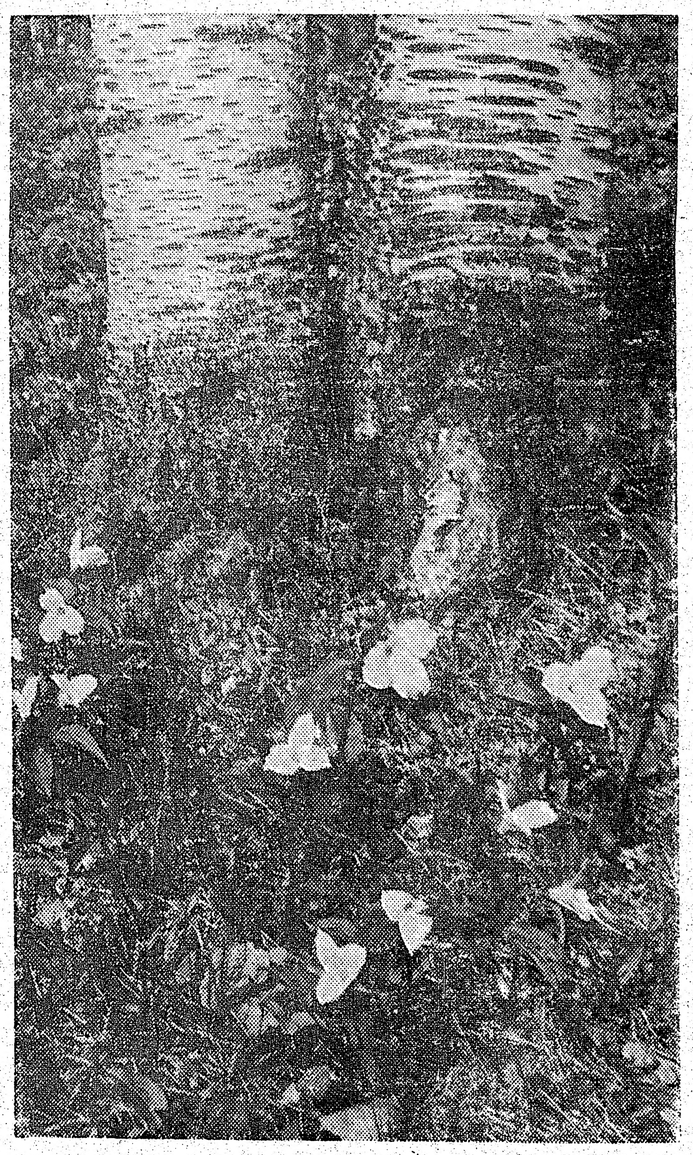

Par Kanadas provinču simboliem izraudzītas puķes. Ontario provincē šāds simbols ir balta puķe, kas uzzied pavasarī, — latīniskais nosaukums — Trilium. Latvijā tādas neauga, bet gan baltās vizbulītes un citas atkal neredz šeit. Augšēja attēlā pie baltajiem bērzu stumbriem jau uzziedējusi Ontario puķe. To neviens neplūc, jo tas ir provinces simbols un aizsargāts ar likumu kā dabas retums.

Foto: J. Liģers

VIENINIEKS

MEKLĒ SIEVIETI,

kas gatavotu reizi dienā ēdienu un reizi nedēļā uzkoptu māju. Atlīdzībai divas glīti mēbelētas vai nemēbelētas istabas Toronto austrumos pie pazemja. Zvanīt no 5 — 9 vak. 699-0307.

ALA 26. kongress Čikagā

PĒDĒJĀ ALA VALDES SĒDE PIRMS KONGRESA NOTIKA VAŠINGTONĀ

Amerikas latviešu apvienības valdes pēdējo sēdi Vašingtonā, pirms ALA kongresa sanākšanas maija pirmās nedēļas nogalē Čikagā, 16. aprīlī vadīja priekšsēža vietnieks J. Riekstiņš. Mirušā priekšsēža Ādolfa Lejiņa dzīvesbiedre Asja Lejiņa bija piesūtījusi ALA valdei pateicību par piedalīšanos aizgājēja izvadīšanā un ziedojumu nelaiķa mērķu atbalstīšanai. Šajā fondā jau pāri par 3000 dolaru. Ziedojumi vēl turpina ienākt. Par to sadalīšanu nacionālpolītiskam darbam, baznīcai un jaunatnei lems aizgājēja ģimene.

ALA jau savākusi ap 600 komūnistu nogalināto un izsūtījumāmirušo latviešu vārdus, reģistrējot tos sākot jau ar Baigo gadu. Kā to sēdē ziņoja iekšējās informācijas biroja vadītājs Ā. Bļodnieks, ziņu vākšana vēl turpinās. Valde arī atzina, ka šī svarīgā pasākuma pilnīgākai veikšanai būtu nepieciešama reģionālu koordinētāju tīkla izveidošana. Belgradas konference, kuŗā apskatīs Pad. savienības pārkāpumus pret cilvēcību un cilvēku tiesībām, vairs nav tālu, kādēļ ziņu sniegšana pasteidzināma. Papildu anketas saņemamas ALA birojā Rokvillē.

Valde pārrunāja un galīgā veidā pieņēma 26. kongresa darba kārtu Čikagā. Līdz šai valdes sēdei kongresam bija pieteikti jau 75 deļegāti. Kongresa rīcības komitejas priekšsēdis ir Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis. Komitejā darbojas arī māc. V. Vārsbergs un vēl 5 citi locekļi, bez tam vēl vairākas personas dažādos amatos. Kongress iekrīt Ģimenes dienā, ko ar svētbrīdi 18. maijā ievadīs māc. V. Landmanis. Par tematu: Ko varam darīt pret bezdievību Pad. savienībā? referēs māc. P. Kļaviņš. Šī arī būs kongresa slēgšanas diena, tam sākoties jau 5. maija vakarā ar iepazīšanās un draudzības kokteiļa stundu Drake viesnīcā, kur notiks arī bankets un kongresa balle, bet kongresa darba sēdes risināsies Čikagas Latviešu namā.

Kongresā sagaida ierodamies arī Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāju Dr. A. Dinbergu, PBLA priekšsēdi Dr. I. Spilneru un no Toronto LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu.

DV Čikagas apvienība 7. maija vakarā rīko Kurzemes cietokšņa atceri Latviešu namā.

Ls

Toronto lielie un mazie diždančnieki rosīgi gatavojas 7. Rietumkrasta dziesmu svētkiem no 6. līdz 10. jūlijam Losandželosā. Attēlā dalībnieki, kas dejos tautas deju sarīkojumā. 1. rindā no kreisās: Dace Veinberga, Daina Eislera, Sandra Priedīte, Dace un Ilze Miezīte. 2. rindā —Diždanča vadītājs Zigurds Miezītis, Gunārs Brants, Guntis Eislers, Mārtiņš Gaide un Markus Brants. 3. rindā — Andris Briedis, Solveiga Miezīte, Ivonne Halivella, Aija Auziņa, Austra Gulēna, Pēteris Olte, Andris Miezītis un Sarma Gaide. Aizmugurē: Roberts Freimuts, Arnis Budrēvics, Imants Jansons, Laila Strazdiņa, Imants Kārkliņš, Ruta Grāvleja, Māris Kārkliņš un Sandra Klepere.
Foto: J. Liģers

Piešķirtas Spūļa fonda godalgas

Kultūras darbinieka Broņislava Spūļa piemiņas fonds šogad piešķīris godalgas tikai zinātnē. Apbalvotie pētnieki ir vēsturnieks Dr. Staņislavs Škutāns, MIC un vēstures un valodas pētnieks Miķelis Bukšs.

St. Šķutāns dzimis 1901. g. 16. novembrī, beidzis garīgo semināru, studējis Latvijas universitātē vēsturi, bijis lektors Latvijas universitātes katoļu teoloģijas fakultātē, 1948. g. Romā ieguvis doktora gradu teoloģijā, no 1957. — 1963. g. Marijanu kongregācijas ģenerālpriekšnieks, nodevies Baznīcas vēstures un viduslaiku vēstures pētniecībai Latvijā. Sevišķi rūpējies par mazpazīto Latgales vēsturi, sarakstījis vairākus darbus. Redzamākie no tiem — Misionāru darbeiba Latgolā (1953) un Dokumenti par klaušu laikim Latgolā (1974)

Otrs godalgotais zinātnieks Miķelis Bukšs dzimis 1912. g. 1. jūnijā, beidzis Latvijas universitātē klasisko filoloģiju, papildinājies baltoloģijā, trimdā beidzis slavu nodaļu pie Stokholmas universitātes. 2. Pasaules kaŗa laikā bijis Rēzeknes valsts ģimnazijas direktors, trimdā strādā par archīvāru. Dzimtenē pievērsies Latgales pagātnei un valodas pētniecībai. Līdz šim sarakstījis pāri par 15 dažādu grāmatu, skardams nepētītus jautājumus folklorā, vecākajā rakstniecībā, jaunākajā literātūrā, valodā un latgaļu vēsturē. Senajā vēsturē izvēlējies jautājumus, kur tautas vēsture krustojas ar valodas vēsturi. Jaunākajā vēsturē sevišķi pievērsies latgaļu atmodai un tās nozīmei tautas un valsts dzīvē. Cītīgi piedalās internacionālajās Baltijas pētniecības konferencēs, kur referē par latgaļu valodas un vēstures jautājumiem. Ir dažādu pētniecības institūtu loceklis, vada Acta Latgalica seriju, rediģē žurnālu Dzeive un ir līdzstrādnieks daudzos zinātniskos pasākumos. Šī gada Spūļa fonda godalga viņam piešķirta par fundamentālo pētījumu Latgaļu atmūda (1976., 751 lp., ar pāri par 200 attēliem).

Abi apbalvotie ir izcili zinātnieki un stiprākās autoritātes Latgales jautājumos.

Jezups Rudovičs

KANADAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES KALNU SLĒPĒŠANĀ

Kanadas latviešu meistarsacīkstes kalnu slēpēšanā notika reizē ar baltiešu meistarsacīkstēm. Dalībnieku skaits bija mazs — tikai 12 slēpētāji. Vīriešu sacensībās slalomā uzvarēja Aldis Lēvalds, sasniedzot divu braucienu kopvērtējumā 72.31, otrs A. Siksa 72.92, bet milzu slalomā — Lēvalds 79.57, Kļaviņš 79.84. Senioriem Jānis Verners slalomā 89.30, milzu slalomā 80.01. Sievietēm Kalace uzrādīja laiku 87.64 un 86.26. Jaunatnei slalomā Sprudženieks 66.11, Tērauds 71.13, Spricenieks 75.21, milzu slalomā — Sprudženieks 73.28, Grāvlejs 73.75, Tērauds 89.73.

Sacīkstēs bija ieradies LSAK valdes priekšsēdis A. Tīcmanis un viņa dāvātās balvas jaunatnei ieguva montraalieši Kalace un J. Verners.

Ž. Z.

TRĪS KLUBI SASKAŅO DARBĪBU

(Turpinājums no 10. lp.)

cīkstes Bērzainē.

Hamiltonas klubam 11. jūnijā LSAK šaušanas sacīkstes kluba īpašumā Lielupe. 27. augustā kluba eksternās šaušanas sacīkstes un vakarā zaļumballe 17. septembrī Lielupē baltiešu šaušanas sacīkstes latviešu izkārtojumā.

Sv. Katrīnu klubam 30. aprīlī Ukraiņu zālē biedru vakars ar veiksmīgāko makšķernieku apbalvošanu. 4. jūnijā triju klubu makšķerēšanas sacens. (Honey Harbour). 18. jūnijā zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē. No 1. — 3. jūlijam kluba makšķerēšanas sac. K. Suntaža īpašumā Sanalulu salā Nipisinga ezerā. Kluba internās šaušanas sacīkstes 10. jūlijā Gun Club šautuvē, Sv. Katrīnās. 10. septembrī turpat eksternās šaušanas sacīkstes un balle.

O. K.

MAZ ATLICIS LAIKA

līdz 30. aprīlim, kad izbeidzas

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA

piedāvātie izdevīgie

veselības un dzīvības apdrošināšanas noteikumi,

kas publicēti Latvija Amerikā iepriekšējos numuros sakarā ar fonda

25 GADU DARBĪBAS ATZĪMĒŠANU

Nenokavējiet pieteikties!

Latvian Relief Fund of America, Inc.

P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117, USA

Hamiltonas deju orķestris Runči jau septiņus gadus spēlē dažādos latviešu un arī cittautu sarīkojumos. Runči spēlēja arī dziesmu svētku ballē Toronto un gatavojas 6. Amerikas latviešu dziesmu svētkiem Boston ā. Runčiem tagad ir divas kapellas. Augšējā attēlā orķestra vadītājs A. Grīnbergs ar „jaunajiem runčiem", no kreisās: Sandra Richtere, A. Grīnbergs, Uldis Rudzītis, Haralds Rudz roga un B. Rolfs.
Foto: J. Gailītis

„Vai policists nobīsies?" Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sarīkojums trijās zālēs

Latviešu Preses biedrības Kanadas kopas un mākslinieku vienības Latvis kopējā sarīkojuma iecere pēdējās rīkotāju apspriedēs sākusi pieņemt veidu un formu, kas solās apvienot visas agrākās preses un mākslinieku sarīkojumu tradicijas un reizē būt arī kaut kas nepiedzīvots un jauns tiklab vecākām, kā jaunākām un visjaunākām paaudzēm.

Sarīkojums, patiesībā trīs sarīkojumu apvienojums — „Preses balle — Rakstu un mākslas jampamps" — notiks 5. novembrī Latviešu namā un risināsies vienlaicīgi visās trijās Latviešu nama zālēs. Augšējā zāle simboliski sauksies „Gaiziņkalns". Tā būs „visnopietnākā" un vispilnīgākā programmas ziņā. Par tās dekorātīvo ietērpu rūpēsies K. Langenfelds ar talciniekiem — citiem māksliniekiem. Vidējā zāle sauksies „Raibās dzirnavas" un tajā visvairāk dejos. Tās dekorēšanu uzņēmies E. Krūmiņš ar palīgiem, lietojot, par cik techniski būs iespējams, arī speciālas projekciju aparatūras. Visraibākā tomēr, laikam, būs apakšējā zāle — „Pekles pievārte", kuŗas dekorēšana atradīsies A. Jaunzema ziņā. Tajā bez programmā paredzētajiem būs iespējami arī improvizēti, uz vietas radušies priekšnesumi, arī ar apmeklētāju piedalīšanos. Visus programmas jautājumus pagaidām kārto O. Liepa un tā būs sadalīta ar aplēsi, kas vienlaicīgi atļaus dejošanu abās pārējās zālēs. Par deju mūziku rūpēsies orķestris dubultsastāvā, atsevišķos balles posmos dalīties divās daļās. Vietas pie galdiņiem katrā zālē paredzētas ap 120 personām, augšējās divās ar 2 dol. piemaksu par rezervāciju, apakšējā — bez rezervācijas un bez piemaksas. Ieejas un galda kartes jau iespiestas un pasūtināmas pagaidām pa tālruni 766-0806 (O. Liepa) vai pa pastu. Ieejas maksa 10, studentiem 6 dol.

Sarīkojuma saimniecisko jautājumu kārtošanu (virtuves, atspirdzinājumu galdi, izlozes uz ieejas karšu numuriem u.t.t.) veic P. Plīsis, bet dažādo „Preses pīļu" projektu īstenošanu vada M. Čulītis.

—a.

Daiļamatniekam viss sadedzis ugunsgrēkā

Laikraksts Kitchener Record bija ievietojis plašāku aprakstu ar lielu foto attēlu par ugunsgrēku Lieldienās Breslavas pilsētiņā pie Kičeneras, kur cietis arī pazīstamais latviešu kokgriezējs Herberts Lapiņš. Viņam ugunsgrēkā sadeguši ap 2000 zīmējumu, sakrāti pēdējos 30 gados. Bojā gājušas arī mākslas grāmatas, kas priekš 24 gadiem atvestas no Eiropas un nav vairs tirgū pērkamas. Liels zaudējums ir arī sadegušās grāmatvedības grāmatas un pasūtinājumu saraksti.

Laikraksts piemin, ka šis ir jau trešais gadījums H. Lapiņa dzīvē, kad viņš visu pazaudējis. Pirmais — Pad. savienības okupācijas laikā — otrs vācu okupācija un tagad ugunsgrēks. H. Lapiņš Lieldienu rītā savā augšstāva dzīvoklī skatījies televīziju, kad sajutis dūmu smaku. No kodīgajiem dūmiem pamodusies arī īrniece apakšējā stāvā. Nekur nevarējuši atrast smakas cēloni. Beidzot Lapiņš pamanījis, ka mēbeļu un mājturības priekšmetu veikala pārvaldnieka dzīvoklī aizdedzies dīvāns un ziņojis ugunsdzēsējiem. Divi jaunekļi vēl paspējuši no Lapiņa dzīvokļa izglābt rakstāmmašīnu un putekļu sūcēju, pārējā iedzīve sadegusi. Tiešos zaudējumus lēš ap 5000 dol.

Liesmas skārušas arī tuvējo Breslavas viesnīcu. Kopējie zaudējumi ugunsgrēkā novērtēti uz 90.000 dolariem, pie kam mēbeļu veikals cietis par 67.000 dol. Lapiņa darbarīki atradušies darbnīcā, cītā pilsētas daļā, bet zaudēta tikai iedzīve, tādēļ darbu varēs turpināt. Viņš lūdza pasūtinātājus rakstīs uz adresi: Breslau, Ont., N0B 1M0, P. O. Box 44.

—ls—

Latvijā kādreiz teica tā: „Kad atbrauca ugunsdzēsēji, tie nogāza tikai skursteni"... Atmiņā palikušas arī brīvprātīgo ugunsdzēsēju parādes ar spožajām ķiverēm un pūtēju orķestri. Kur nu vēl lepnās ugunsdzēsēju balles! Kanadā ugunsdzēsējus no ugunsgrēka vietas nereti nogādā tiešā ceļā uz slimnīcu. Apdegumus guvuši arī divi ugunsdzēsēji, dzēšot māju Breslavā, kur sadega visa daiļamatnieka Herberta Lapiņa iedzīve. Augšējais attēls rāda, kas palicis pāri no viņa dzīves vietas. Foto: Kitchener Record

Latviešu gaidu kustības dibinātāja aizsaulē

Latviešu gaidas sasniegusi skumjā vēsts, ka mūžībā aizgājusi gaidu dibinātāja Latvijā — pirmā Latvijas gaidu priekšniece Vilhelmīne Vilka savā 83. mūža gadā. Viņas nozīmīgais jaunatnes audzināšanas darbs sācies 1921. gadā, aicinot latviešu meitenes gaidu pulciņos. 1922. g. 15. martā apstiprināja Latviešu gaidu centrālās organizācijas statūtus. Kopš šī laika latviešu gaidu darbība augusi plašumā. Vilhelmīne Vilka bija pirmā Latvijas gaidu priekšniece līdz 1927. gadam.

Dzīvojot Bostonā, viņa nodibināja Saules kalna (7.) gaidu vienību un aktīvi darbojusies ASV gaidu organizācijā, tā popularizējot Latvijas un latviešu gaidu vārdu cittautu vidū. Vēlākajos gados, kopā ar meitas ģimeni, dzīvojusi vairākus gadus Japānā, kur kā speciālu uzdevumu vadītāja piedalījusies Japānas gaidu dzīvē, sarīkojot referātus un skates par Latviju un latviešu gaidu darbību.

Vilhelmīne Vilka saņēmusi atzinības balvas un rakstus no ASV gaidu vadības, kā arī latviešu gaidu vadītājas izturības zīmi. Apbalvota ar augstāko Dzintara saktas goda zīmi latviešu gaidu kustībā. Mūža pēdējos gadus vadīja savas meitas ģimenē Havajā, kur 13. aprīlī beidza arī šīs zemes gaitas;

Nav iespējams pieminēt visus V. Vilkas gaidu darbam veltītā mūža veikumus. Vispilnīgāk par tiem liecina latviešu gaidu 55 gadu aktīvā, sabiedrībā atzītā jaunatnes audzināšanas kustība. Viņa vienmēr dzīvos mūsu vidū ar savām atstātajām ceļa zīmēm — pienākuma apziņu, gaidas stāju un uzticību Dievam un Latvijai.

Vad. M. V.

Jaunas telpas 18. novembŗa sarīkojumam

Latvijas dibināšanas 59 gadu atceres rīcības komitejas sēdē 19. aprīlī Latviešu namā Toronto galvenokārt pārrunāja telpu jautājumu. Kā jau iepriekš ziņots, līdzšinējās sarīkojumu telpas Ītona auditorijā remontu dēļ nebūs dabūjamas, kādēļ meklētas citas piemērotas telpas, ko veica īpaši izraudzīta komisija: R. Roze, A Budrēvics un O. Indzers. Rīcības komiteja vienojās par Toronto universitātes Comunication zāli ar apm. 1600 sēdvietām.

Atceres sarīkojums notiks 20. novembrī pl. 5 pēcpusdienā, pēc ilgiem gadiem — svētdienā. Pārrunāja arī svētku galvenā runātāja jautājumu un atceres vakara programmu. Ja nebūs sevišķu vajadzību, tad komitejas nākošā sēde notiks tikai septembrī, kad tuvāk izlems svētku programmu.

Sēdē piedalījās priekšsēdis G. Sukse (LNAK), vicepriekšsēži A. Bērziņš (Austrumu ev. lut. draudze) un A. Budrēvics (saimnieciskie darbinieki un skautu jenda), sekretārs O. Kļavenieks (DV Toronto nodaļa), loc. E. Bērziņš (TLB), M. Prikulis (Pensionāru apvien.), Alma Ozoliņa-Gaujas gaidu vienība), V. Miklašēvics (Toronto latv. katoļu vienība), ilggadējais rīcības komitejas loceklis R. Roze, Dr. A. Vanags (Korporāciju kopa) un J. Ozols (TLB sestdienas skola). O. K.

LONDONA

● Londonas Latviešu pensionāru apvienības 12. aprīļa sanāksmē profesore Elfrīda Bērziņa referēja par tematu: „Kas un kā jādara, lai uzturētu sevi možu pēc ilgi nodzīvotiem gadiem." Interesantais un uzmudinošais referāts izraisīja dzīves pārrunas. Sestdien, 23. aprīlī, pensionāru apvienība rīkoja Latviešu baznīcas zālē Toronto latviešu ģimnazijas teātŗa kopas izrādi, kuŗā Toronto jaunieši izrādīja V. Richtera komēdiju Pīlēns.

A.

SV. KATRĪNAS

● Daugavas vanadžu valdes Kanadā loterijas izlozē Sv. Katrīnu daudzkultūru centrā, klātesot DV Kanadā valdes revīzijas komisijai, Sv. Katrīnu DV nodaļas revīzijas komisijai, nodaļas priekšniekam P. Vītolam un vanadžu kopas priekšniecei M. Vītolai, izlozēja ceļojumu uz Bahamu jeb 500 dol. naudā. Laimīgās lozes E. No. 189, īpašniece ir A. Sarmane, 1337 Victoria Dr., London, Ont. Lozi izvilka P. Vītols.

—K—

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

Izrādīs

ADOLFA ALUNĀNA

jautru spēli ar dziesmām un rotaļām

SEŠI MAZI BUNDZINIEKI

Ernesta Jurševska režijā

Piedalās: S. Darkēvica, M. Gaiķe, H. Jurševskis, I. Lapiņš, A. Māliņš, R. Miglāns, A. Putniņš, A. Spricenieks, Z. Upīte, V. Vare un daudzi citi.

Pirmizrāde:

sestdien, 30. aprīlī, plkst. 7.30 vak.

Atkārtojums:

svētdien, 1. maijā, pl. 3.00 pēcp.

Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.

Ieejas maksa: 1. vietā $6, 2. vietā $5.
Pensionāriem, skolniekiem un invalidiem $1 atlaide

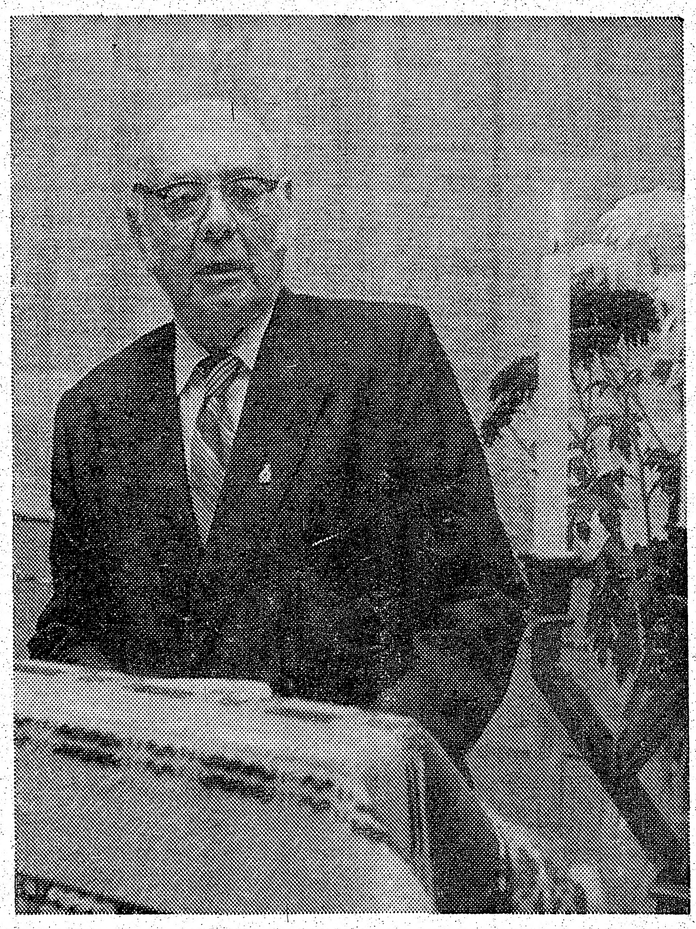

Traģiskā nāvē Toronto mirušais vecais strēlnieks Augusts Skrinda. Šinī attēlā viņš redzams Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumā šī gada sākumā Latviešu namā Toronto, kur nolasīja savu sacerēto patriotisko veltījumu.

Latvija Amerikā archīvs

SAVIENOTĀS VALSTĪS

MILVOKI

● Milvoku Gaujas skautu un Tālavas gaidu vienību sarīkojumā Latviešu namā priekšnesumu temats bija: „Nometnē mums labi klājas", ko pieteica vadītājs V. Kalnītis. Par vakariņām gādāja skautu un gaidu vecāki.

V. J.

ŅUJORKA

● DV Ņujorkas apvienības biedri ziedojuši DV nama uzturēšanai: Ferlands Krūmiņš 100 dol., Čarls Lācis 75, Kārlis Putniņš 25 un Imants Vijums 5 dol. Bibliotēkai grāmatas ziedojuši Arturs Valters, Jānis Pētersons un vanadžu kopa. Apvienība Patiesības fondam nosūtījusi 250 dolaru, ko savāca DV apvienības sapulcē. Apvienība 1975. gada pavasarī iesniedza Ņujorkas pilsētai lūgumu atbrīvot DV namu no nodokļiem, kas ir apmēram 3500 dolaru gadā. Pilsēta šo jautājumu izšķirs maija beigās.

Vk.

KLĪVLANDE

● Baltās svētdienas dievkalpojumu Apvienotā draudzē 17. aprīlī vadīja māc. L. Grendze. Ar dziesmām piedalījās Z. Kēlere, Z. Tēraudes klavierpavadījumā. Pēc dievkalpojuma kuplā dievlūdzēju saime pulcējās draudzes nama lielajā zālē, kur dāmu komiteja pacienāja ar pankūkām. Turpat bija arī loterijas izloze. Sarīkojuma norisi vadīja dāmu komitejas priekšniece A. Berkule ar palīdzēm. Sarīkojuma atlikums paredzēts draudzes īpašumu nomaksai. Rīkotājiem pateicās draudzes priekšnieks T. Berkulis.

J. E.

KALAMAZŪ

● Latviešu ev. lut. draudzes padomes vēlēšanās, kādas notiek ik pēc trim gadiem, šogad ievēlamo 28 locekļu padomei bija uzstādīti 36 kandidāti. No līdzšinējās padomes vairs nekandidēja draudzes priekšnieks K. Brūveris, I. Salna, A. Lieliensteins, J. Grāmatiņš, M. Malcenieks un P. Aivars. Balsošanā, kas notika pa pastu, piedalījās 81 proc. vēlētāju. Draudzes padomē ievēlēti: A. Mežsēts, A. Rāva, A. Kajaks, A. Grāmatiņš, P. Līzenbergs, J. Avotiņš, H. Celms, A. Kalniete. A. Kalnājs, V. Dunkulis, V. Vitands, A. Austriņa, A. Kalniņa, R. Ķeņģis, S. Brēmane, O. Reinvalds, M. Lode, A. Līzenbergs, A. Kalmanis, J. Aivars, A. Bārzdelis, V. Rinkuss, A. Šints, A. Dravnieks, K. Zemitāns, Z. Jirgens, V. Bērs un V. Strauts. No Elkhartas kopas padomē ievēlēti O. Boža un K. Kamoars. Palīdzības fonda valdē ievēlēti: A. Sildegs, V. Lietapurs, A. Rozenberga, J. Laviņš, G. Sīka, E. Zeltiņa un E. Pavasaris.

● Latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejā ievēlēta priekšniece A. Ķeņģe, vietniece A. Strauta, kasieres R. Mežsēta un A. Kalniņa, sekretāres B. Avotiņa un A. Līzenberga, sarīkojumu daļā S. Brēmane un A. Austriņa, saimniecības pārzine E. Rāva, palīdzes A. Ragaine un O. Blankenburģe, slimo apmeklētāja E. Lapiņa, valdes locekles: L. Dunkele, O. Celma, E. Ozola, Z. Vitande, F. Zemitāne, A. Jansone un V. Šmidchena.

● Jelgavas 75. skautu un Gaujas 31. gaidu vienību vecāku padomes priekšsēdis I. Roziņš saņēmis 1000 dol. ziedojumu izdevumu segšanai, lai vienība varētu piedalīties šī gada augustā lielajā skautu un gaidu jubilejas nometnē Katskiļos.

V. B.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem • viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Dieva mierā aizgājusi mans dzīves draugs

Milda Purmals

dzim. Kalniņš.

dzimusi 1903. gada 29. oktobrī Vilces pagastā, Latvijā,
mirusi 1977. gada 24. aprīlī Toronto, Kanadā.

Tava sirds ir apklususi, bet atmiņas par Tevi vienmēr paliks.

Šēro

vīrs

Gaidu kustības dibinātāja Latvijā

vadītāja

Vilhelmine Vilks

dzimusi 1894. gada 23. septembrī Latvijā,
mirusi 1977. gada 13. aprīlī Havajā

Kluss miers pār zemi
Savus spārnus raisa,
Un baltā sapņu puķe
Mani aijāt līgst.

Latviešu gaidas pasaules tālēs

Gaidu kustības dibinātāja Latvijā

vadītāja

Vilhelmine Vilks

dzimusi 1894. gada 23. septembrī Latvijā,
mirusi 1977. gada 13. aprīlī Havajā

Kad ugunskurā beidz kvēlot ogles...

Latviešu skauti pasaules tālēs

Mūžībā aizgājis mūsu nodaļas biedrs

Augusts Skrinda

dzimis 1895. gada 13. augustā Līksnā,
miris 1977. gada 13. aprīlī Toronto

Viņu tuvā piemiņā paturēs

DV Toronto nodaļas saime

(27. turpinājums)

Tas nu Mārtiņam Priedulim bija par daudz! Nepietika, ka sieva latviešu laikrakstos kāri izlasīja visus sēru sludinājumus ar daudzajiem krustiem veselām lappusēm, kas viņam jau reiz bija piedzinis melno, bet nu tam pašam sev bija tikpat kā jārok arī kaps. Vai tāpēc vien vajadzēja nopūlēties ar sievas izvākšanu no dzimtenes, kur to turēja kā dzelžos, lai nogultos tai blakus zaļajā mauriņā ar paša pirkto akmeni virsū? Katrs izlasot viņa vārdu, ar gandarījumu nopriecātos, ka pats vēl var pastaigāties pa glīti nopļauto zālīti, varbūt vēl necienīgi uzkāpdams virsū, nepaskatoties, kur kāju liek.

„Diez, vai pa šiem gadiem baznīcā maz esi bijis, aiziesim paklausīties latviešu dievkalpojumu," sievai bija saprotama vēlēšanās. „Latvijā jau nekāds lielais baznīcā gājējs nebiji."

Sievas ierosinājumam bija jāpaklausa, varbūt izmetīs no galvas iznīcības domas, sprieda Priedulis.

Šaurajā baznīcas solā Mirdza tūliņ noslīga uz ceļiem un norāva aiz kamzoļa stūra arī Prieduli sev līdz, lai noskaitītu lūgšanu, tad spraigi iekrita draudzes dziesmā, piegrūzdama arī vīram pie sāniem un ar pirkstu parādīdama lapiņā, no kādas vietas dziesma turpināma. Priedulis brīdi parūca sievai līdz, tad atkal sāka raudzīties apkārt, vai neredzēs kādu pazīstamu seju. Jaukajā vasaras laikā daudziem bija darbs savās vasaras mājās, kādēļ baznīcs solos cilvēku bija maz. Daudzi soli bija pavisam tukši. Neviena pazīstama nebija.

Mācītājs no kanceles pārlaida nopietnu skatu savai svētdienas draudzei, kas bija piecēlusies kājās, lai noklausītos bībeles pantiņu, un sāka spredikļi. Mirdza pa laikam piegrūda Priedulim pie sāniem, kad viņa galva bija noliekusies uz krūtīm pārāk zemu. Priedulis satrūkās, bet drīz galva atkal nosvērās uz vienu vai otru sānu un nemaz neturējās uz kakla, it kā tas būtu veidots no mīkstas gumijas.

Pēc dievkalpojuma, kad ērģeles vēl nebija beigušas dūkt, baznīcēni steidzās uz izeju. Priedulene gan būtu ar kādu vēlējusies parunāties, bet visiem steiga bija pārāk liela. Tie ātri iejuka ielas burzmā vai ielēca savās automašīnās un aizbrauca kā ugunsdzēsēji.

„Vai pie jums vienmēr tik tukša baznīca?" Priedulene jautāja vīram, pieturēdamās pie elkoņa.

„Laikam jau citreiz ļaužu ir vairāk, neesmu īsti iegaumējis," tas atrūca.

„Diezin, cik pats esi bijis čakls baznīcā gājējs?" Priedulene paskatījās uz vīru ar baltu aci.

„Es parasti eju uz brīvdabas dievkalpojumiem." Priedulis pie šiem vārdiem gan sarāvās par tik rupju melošanu tūliņ pēc baznīcas, bet drīz viņa paštaisnība uzvarēja. Skaidru nepatiesību viņš sievai nebija teicis. Vairākas nedēļas nogales tas bija aizbracis kādam draugam līdz uz draudzes lauku īpašumu, bet vai kāds bija vainīgs, kad pēc kristīga cilvēka palīdzības darba drauga vasarnīcā svētdiens rītā gadījās drusku ilgāk aizgulēties?

Priedulis savu melno bija pielaidis arī sievai, kas arvien biežāk sāka pieminēt savas kolchoza cūkas un rēķināt, kuŗai tagad vajadzētu būt sivēni un kuŗas jau būtu nodomas valdībai. Cik mīļi bijuši šie mazie sivēniņi, kā tie savai kopējai skrējuši pretim un cik draudzīgi rukšķējuši. Sieva, vietējo valodu neprazdama, mocījās ar gaŗlaicību, kas katru dienu bija sajūtama arvien vairāk. Te nu vajadzēja kaut ko darīt, lai Mirdzai melno aizdzītu. Citādi vēl sadomāsies aizbraukt atpakaļ, vai izdarīs kaut ko nelabu.

Priedulis aprunājās ar Juri Spoguli, kas bieži brauca uz laukiem medībās, vai viņš nevarētu pārvest kādu sivēnu?

„Trakais, es jau šauju tikai lāčus un briežus!" Pārsteigts iesaucās vecais mednieks, domādams, ka savā klubā būs ielējis Priedulim lielāku mēru.

„Tu mani pārproti, man vajadzīgs dzīvs sivēns. Palūko kādā farmā, es samaksāšu."

Nu gan ar Prieduli nebija viss kārtībā. „Sivēnu! Vai tu pilsētā nodarbosies ar cūkkopību?" Spogulis patiešām bija izbrīnījies.

„Kas tur ko brīnīties — citi tur suņus un kaķus, pat mērkaķus, visādus rāpuļus un mūdžus, bet es nevarēšu turēt paša priekam nevainīgu siventiņu? Tā ir cilvēka tiesību ierobežošana. Es griezīšos pie Apvienotajām Nācijām," Priedulis jokoja.

Spogulis bija humāns cilvēks. Viņš pārveda mazu, rozā siventiņu. Priedulis to ielika sievai klēpī un teica: „Te tev būs sivēns, vēl labāks nekā tavā kolchozā."

Mirdza bija iepriecināta. Viņa noglaudīja mazo lopiņu, pakasīja tā vēderu un ielēja trauciņā svaigu pienu. Sivēns steidzīgi padzērās un priecīgs apskraidīja visu Prieduļa rezidenci, tad nolikās uz paklātā grīdsegas gabala atpūsties. Vēlāk lopiņš iemācījās prasīties arī laukā un rukšķināja pie durvīm, lai to ielaiž. Sivēns bija tā apradis, ka pats rāpās Mirdzai klēpī un nejauki kvieca, ja to tūliņ nepacēla. Tas bija iemācījies rāpties arī Mirdzas gultā, kur saldi snauda pie viņas kājām.

„Ko mēs darīsim, kad sivēns pieaugs par lielu cūku, vai te valdība arī pieņem cūkas un izsniedz kādas atzinības?" Mirdza bija norūpējusies par lopiņa nākotni.

„Nē, mūsu valdība ar cūkām nenodarbojas. Varbūt tu varētu piedalīties kādā izstādē, tur par labākajiem eksponātiem godalgas piesprież," Priedulis zināja paskaidrot. Viņš jutās arvien vairāk neapmierināts, ka dzīvoklis tagad pārvērtās par cūku kūti. Tad jau labāk tajā varēja dzīvot Alvils Kalums, kuŗa vietu bija ieņēmis šis sivēns. Dīvāns tad būtu bijis aizņemts un Mirdzai neatliktu nekas cits ka naktīs parunāties viņa guļamistabā. Priedulis bija domājis Mirdzu tikai drusku izjokot, bet nu šī gribēja izaudzēt lielu cūku, lai izstādē iegūtu godalgu, ko pats, sievu nerrodams, bija ieteicis.

(Turpinājums seko)

Kārlis Dzelzītis

PRO DOMO SUA

Dod man vēl vienu dzīvi,
Dievs —
Tai ēzē rūdīties, kas
dvēslē kvēl,
Tos darbus veikt, kas
nepabeigti vēl
Un citiem paust, kas manī
rādījies!

Dievs, ļauj man nākamībā
raudzīties,
Lai aizgājušo dienu nav man
žēl,
Ļauj labestībā Tevīm tuvoties,
Nevienam sirds lai ļauna
nenovēl!

Drīz lielais klusums pārtrauks
manu dziesmu,
Tai jāskan mūžībā, bet tas
nav gals:
Aiz klusuma vēl skanēs
mana balss.

Vēl gribu kurināt šīs dzīves
liesmu,
Lai varu augt uz Tavu pilnību
Un sevi piepildīt, ko licis Tu.

Janīna Babre

LOGS

Tu logs uz vienu pasaules malu.
Skatos un brīnos,
Cik tā puse skaista:
Debesu acis mainīgi tīras,
Zemei vasaras briedums,
Ziedos tavas mutes
Spēks.
Tavā pusē būt
Ļauts un liegts.
Tuvāk eju — stikls.
Durvis
Nav celtas
Uz tavu pusi.

Biruta Senkēviča

KĀDA SIRDS —
TĀDS LIKTENIS

Gaismas lietas — gaismas garā,
Lai tās nenāk tumsas varā!
Gaismas ilgas — gaismas gaitā,
Lai tās tumsa nenomaitā! —

Kāds tu dzimis — nesodīs,
Kāds tu mirsi — pārbaudīs!
Gaismas spēkus — gaismas
garā,
Liec to vērā, liec to svarā! —

Kāda sirds — tāds liktenis,
Tas tavs dzīves stundenis,
Kāds tu dzimis — nesodīs,
Kāds tu mirsi — pārbaudīs!

Mirdza Krople

DZIESMAS

Lēni, gadiem rītot,
Izdziedu savas dziesmas.
Vai tās kāds klausās, nezinu.
Es dzirdu, ka vēji tās aizņes
uz visām debess pusēm,
Kas gan viņu gaitas zina:
varbūt tās noguļas zālē,
šūpojas stiebros un lapās,
iekrīt strautos
un miglā paceļas mākoņos.
Ar lietu un sniegu nokrītot
kādam uz vaiga pieres vai
acīm.
Gadiem līdzi
izdziedu dziesmas
kā ugunis straujas,
kautras kā nomales puķes,
dziesmas kā akmens cietas.
Mūžam mainīgas,
mūžam plūstošas dziesmas.

RELIGISKĀ DZĪVE

Par vecās derības Dievu

(P ā r d o m ā m)

Mēs, kristieši, savu Dievu pazīstam kā Tēvu, kas mīl savus bērnus, nedusmo, neatriebjas, ir žēlīgs, netiesā. Mūsu Dievs ir gars, un mēs garā Viņa bērni. Viņš ir pilnīgs — Mat. 5, 48: Tāpēc esiet pilnīgi, kā jūsu debesu Tēvs ir pilnīgs. Viņš ir žēlīgs — Lūk. 6 36: Tāpēc esiet žēlīgi, kā jūsu Tēvs ir žēlīgs. Viņš liek savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem. Viņš saka. Mīli savu tuvāko kā sevi pašu. Ne bez pamata mēs savu debesu Tēvu saucam par Mīlestību. Mūsu kristīgais Dievs garā ir visu ļaužu Dievs - Tēvs.

Tā nav ar Jūdu Vecās Derības dievu, ko sauc par Jehovu. Jūdu dievs ir nacionāls dievs, kas ir tikai savas izredzētās Izraēļa tautas dievs. 5. M. 7. lasām: Dievs pavēl izdeldēt 7 tautas bez žēlastības, tāpēc ka Izraēli ir izraudzījis iz visām tautām virs zemes un apsola savu svētību. Mozus, saņemtā no Dieva bauslība, saka: Tev nebūs nokaut, bet jau 5. M. 20: 16, 17 lasām: „. . . tev nebūs atstāt dzīvu neko, kas elpo, bet tev būs tos totāli iznīcināt. 1. M. 38. — Dievs nokauj Jēkaba dēla Jūdas divus dēlus. 2. M. — Dievs caur Mozu liek atņemt ēģiptiešiem zelta un sudraba lietas un drēbes. 2. M. 32:26-28. Par zelta teļa pielūgšanu Mozus pēc Dieva pavēles apkauj 3000 vīru. 3. M. 10:2. — Dievs ar uguni nomaitā Āarona divus dēlus. 4. M. 25. — Mozus pēc Dieva pavēles liek apkaut 24.000 savus ļaudis, kas precējuši citu tautu sievas. Tāpat Dievs pavēl kaut midijaniešus. 5. M. 14:2, 21. — Dievs liek sprāgušus dzīvniekus lai tos dod ēst svešiniekiem, jo tu, Izraēlis esi svētā tauta, izredzēta no visām tautām, kas virs zemes. Joz. gr. 6:21, 24. — Pēc Dieva padoma un pavēles Jozuus izkauj Jērikas pilsētu ar bērniem un sievām, bet zeltu un citu mantu liek pie Kunga nama mantas.

Jūdu Dievu varēja komandēt un tam pavēlēt, kā Soģu gr. 6: 36-40 sacīts: Dievs dara, ko un kā soģis Gideāns vēlas. 7. nod. Dievs māca Gideānu, kā sakaut medijāniešus. 2. Z. 5:13, 19-25.— Dievs māca Dāvidu karot ar viltu. 2. Z. 11. — Dāvids pārkāpj laulību ar Batsebu, no kuras vēlāk dzimst Zālamans. 2. Z. 13:13-17. — Dāvida dēls izvaro savu māsu un padzen. 2. Z. 24:15. — Dievs liek mērim nākt Izraēlī un tur mirst septiņdesmit tūkstoši.

Te vēl varētu turpināt no Vecās Derības izvilkumus par jūdu dieva noziedzībām, bet pietiks jau minētā. Mozus savu dievu „redzējis vaigā". Mozus nav vienīgais Vecā Derībā, kas to ir „redzējis vaigā". Jēkabs pat aiziet tik tālu, ka tas laužas ar dievu (1. M. 32:24, 30). Jāņa evaņģelijā 1. nod. 18. p. teikts: Dievu neviens nekad nav redzējis. Dievs ir gars, un kas to lūdz, tam tas jālūdz garā, saka Kristus. „Mīlējat savus ienaidniekus, darāt labu tiem, kas jūs nīst svētat tos, kas jūs nolād, lūdzat par tie, kas jūs kaitina," Lūk. 6:27,28.

Mīlestība ir kristietības pamats, jo Dievs kristiešiem ir Mīlestība. Atgūt zudušo paradīzi vai ieiet Debesu valstībā, nozīmē mīlestību cilvēku starpā. Kristus Dievs pavēl mīlēt vienam otru.

Kristus redzēja savas tautas nežēlīgo Dievu un tā pielūgšanas pagāniskās izdarības — tirgošanos baznīcās un templos ar upurējamiem lopiem un putniem, apgraizīšanu, sabatas svinēšanu u. c. Kristus sludināja savu mācību, izteiktu evaņģelijā — Jaunā Derībā. Par to Viņu piesita krustā.

J. Šķirmants

Salidzināta dzive

Cilvēki visās rasēs un ikvienā tautā ilgojas pēc jaunas pasaules, kurā valdītu miers un taisnība. Ar veco pasauli neapmierinātie cilvēki iesaistās sociālos un ekonomiskos pasākumos, lai labotu pasauli, un ir arī tādi, kas kaŗo par jauno pasauli. Vēl citi cenšanos uzskata par bezcerīgu, jo labi domāto palīdzību trūkumcietējiem aizkavē korupcija, palīdzības darbs nevar uzvarēt bada rēgu, miera sarunas neaptur bruņošanos, līdzjūtības demonstrācijas neved pie rasu integrācijas. Mūsu ikdienas piedzīvojumi rāda, ka mēs dzīvojam pasaulē, kurā valda ļaunums un grēks, kas noteic cilvēku domāšanu un darbus. Šādā pasaulē mums jāliecina, ka Kristus ir vienīgā cerība mūsu pasaulei. Tas ir Dievs, kas mīl šo pasauli un to atjauno. Vienīgi Kristus piedod grēkus un atdzemdina cilvēkus garīgi. Vienīgi Dievs rada jaunu pasauli, kurā visai cilvēcei būs nodrošināts miers un taisnība. Dieva jaunā pasaule būs bez kaŗiem, bez diskriminācijas, bez bada, bez bailēm, bez slimībām un arī bez nāves!

Kādi nu tagad ir mūsu kristīgie pienākumi pret šādu pasauli? Vai lai mēs, apzinoties savu vājību, saliekam rokas un bezdarbībā gaidām labā laika tuvošanos? Kas ir tas, kas mums jādara? Mums jāstāsta par salīdzināšanos. Mūsu cerība pamatota bībelē: „Dievs bija Kristū, salīdzinādams pasauli ar sevi" (2. Kor. 5:19).

Salīdzināšanās ar Dievu ietver salīdzināšanos ģimenēs, draudzēs, konfesijās, tautu un rasu salīdzināšanos. Bībelē rakstīti vārdi: „Kas ir Kristū, tas ir jauns radījums, redzi, viss ir tapis jauns" (2. Kor. 5: 17). Kristus nav mūs salīdzinājis tikai nākotnei un mūžībai, bet tagadnei. Mēs esam Kristus jaunie radījumi, un kā tādi mēs esam Viņa līdzstrādnieki jaunās pasaules celšanā. Salīdzināti cilvēki dzīvo salīdzinātu dzīvi, un viņu dzīve liecina par Kristu.

Vai kristieši ir „jauni radījumi"? — Ko nozīmē dzīvot ar Kristu šodien? — Kāds sakars ir palīdzības darbam ar salīdzināšanos? — vai „jaunā pasaule" ir īstenība vai tikai izdoma?

Mums nav jāaizmirst, ka Kristus neprasa no mums tikai iespējamo. Viņš aicina mūs darīt to, ko Viņš vēlas, lai mēs darītu, un lai mēs būtu tādi, kas Viņu pagodina ar salidzinātu dzīvi.

Baptist World Alliance News

Nesatricināma valstiba

„Vēlreiz es kustināšu ne tikai zemi, bet arī debesis . . . lai paliktu nesatricināmais. Tādēļ, saņemot nesatricināmu valstību, būsim pateicīgi." Ebrējiem 12:26-28.

Mūsu planēta ir satricināma planēta. Šīs planētas, zemes, tricinātājs ir cilvēks, kam krūtīs puksť bezmīlestības sirds. Tāds cilvēks ir nemierīgs cilvēks, kas izplata visur nemieru. Rezultātā: kaŗi un kaŗu daudzināšana . . . tauta celsies pret tautu un valsts pret valsti . . . Dievs radīja atomu, nemierīgais cilvēks to saskaldīja. Dievs dod maizi, cilvēks to nevienādi sadala.

Pasauli savā laikā tricināja Nebukadnācers, kam bija uguns ceplis un lauvu bedre; Belsacars, kas dzēra vīnu no Jeruzalemē nozagtiem svētiem traukiem; Aleksandrs Lielais, kas raudājis kā bērns, kad vairs nebija zemes, ko iekaŗot, un tautas, ko pakļaut; Tits — Jeruzālemes iekaŗotājs un izpostītājs; Nērons, kristiešu, arī apustuļa Pāvila nomocītājs; Kārlis Lielais, Napoleons, Musolini, Hitlers, Staļins u. c. — Kur viņi ir, šie „pasaules lāpītāji"? Kad Dievs satricina zemi, tad viņiem jāpazūd! „Es vēlreiz satricināšu ne tikai zemi, bet arī debesis", saka Dievs. Kas tad būs? Tad iestāsies nesatricināmā valstība, kuŗas Kungs un Ķēniņš būs Jēzus Kristus, kas nomira pie krusta kā Dieva Jērs, kas nesa visas pasaules grēkus. Dievs Viņu uzmodināja no miroņiem un deva Viņam vārdu, kas iet pāri visiem vārdiem.

Būsim nesatricināmā Dieva valstībā. Ja tu, kas lasi šīs rindas, neapzinies vēl šīs valstības pilsonis, — pasteidzies tāds tapt! Ceļš Dieva valstībā ir vienkāršs: „Tici uz Kungu Jēzu un tu un tavs nams tiksit pestīti" (Ap. d. gr. 16:31).

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

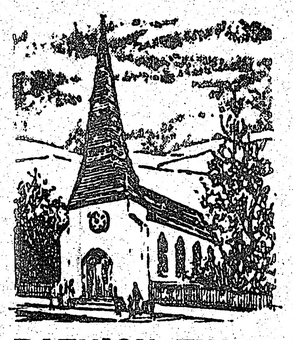

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 9.30 līdz 12.30, bet trešdienās un piektdienās no pl. 5.30 pēcp. līdz. 8 vakarā.

1. maijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

8. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa.

15. maijā dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupu darba noslēgums.

22. maijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

29. maijā pl. 11 no rīta Vasarsvētku dievkalpojums un jauniešu iesvētes dievkalpojums.

5. jūnijā pl. 11 no rīta Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 10 — 12 rītā un no 6 — 8 vakarā, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12 dienā. Citā laikā — iepriekš sazinoties.

1. maijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums angļu valodā.

1. maijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkota pēcpusdiena. Māc. J. Cālīša referāts par jaunām sektēm — reliģijām mūsu pilsētā (Hare Krishna. Scientology, Unification). Arī dāmu kom. vēlēšanas.

8. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Ģimenes dienas sarīkojums.

15. maijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skolas nobeigums. Bērnu priekšnesumi.

22. maijā pl. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

8. maijā pl. 1 pēcp. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācību stunda.

15. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

29. maijā pl. 1 pēcp. Vasarsvētku dievkalpojums.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

1. un 8. maijā dievkalpojums ar māc. R. Andermani no Čikagas.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmceļšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9338.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

1. maijā pl. 4 pēcp. draudzes koŗa atceres koncerts un dievkalpojums, pl. 5 pēcp. draudzes vakars.

8. maijā pl. 10 no rīta dievkalpojums angļu valodā kopā ar īgauņu draudzi; pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums; pl. 12 svētdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

8. maijā, Ģimenes dienā, pl. 11 svētbridis draudzes dievnamā, pēc tam sadraudzības stunda.

15. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

21. maijā pl. 7 vak. iesvētību māc. nobeiguma dievkalpojums.

22. maijā pl. 2 pēcp. iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu Rosedale United baznīcā, Rosedale un Terrebonne ielu krustojumā. Dziesmu lapiņas.

19. jūnijā pl. 11 no rīta Kapu svētki draudzes kapu nodalījumā, dziesmu lapiņas.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

Nepārtraukti 21 gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju

pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

Pauļa Puzinas monografija — gleznu albūms

PUZINAS

Izcilas kvalitātes 28 liela formāta krāsainas reprodukcijas. Grāmata cietos audekla vākos. Iespiesta Japānā. Cena $25.00.

Dabūjama pie:

The Albert Britnell Book Shop, Ltd.
785 Yonge Street, Toronto, Canada, M4W 2G6

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

J. Sudrabiņš — Pēdējās dienas Kurzemē. Atmiņas un stāsti par vistraģiskāko mūsu vēstures posmu Kurzemē Otra pasaules kara beigu posmā. Grāmatas pēdējos stāstos pavīd karavīru sadzīves humors gūstekņu nometnēs, kā arī pirmie iespaidi pārceļoties uz dzīvi Anglijā $3.00

A. Plaudis — Mirušie apsūdz. Liecības par dzīvi padomju jūgā Latvijā $5.00

A. Jēgers — Latviešu grāmatu grafika. 83 autoru darbi, krāsu un meln-baltā iespiedumā $12.00

I. Volperts — Nervozs cilvēks. Kas ir nervozitāte un kā tā ārstējama $0.50

J. Čapeks — Stāsti par sunīti un kaķīti. Ilustr. $1.00

Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo dažu grāmatu krājumi ierobežoti.

A. Eglītis – TV RENTALS

161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3

Tel. 537-1401

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA

uzņem

visās klasēs

JAUNUS SKOLĒNUS

1977./78. mācību gadam,

kas sākas 22. augustā.

Lūgums pieteikties laikus, atsūtot arī pēdējās liecības kopiju skolas direktoram E. Silkalnam,
Lettische Gymnasium,
Wienburgstr. 52-54,
4400 Münster/Westf. - Germany.

Torland Real Estate Limited

264-2391

Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ

691-3873

Warden - Kingston Rd. — „Front split" ķieģeļu bungalovs, 2 vannas istabas, peldbaseins 16 x 32 pēd.. — Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

Podnieka Pēteŗa Jansona mājās

PAVASAŖA TIRGUS

7. maijā no pl. 10 rītā līdz 9 vakarā,

381 Brock Ave (Dufferin-College raj.).
Skaisti keramikas izstrādājumi.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● Savā dzīves vietā pēkšņi miris vecais latviešu strēlnieks Ansis Ēversons. Viņš bija vienīnieks, dzimis Bauskas apriņķī un nesen piedzīvoja 80 mūža gadus. Ilgus gadus strādājis Bauskas un Jelgavas rajonā par ceļu meistaru. Dzīvodams Grand Rapidos, piedalījies vairākās latviešu organizācijās, kuŗu pārstāvji stāvēja sardzē pie nelaika škirsta, izvadot mācītājam K. Hermanim. Aizgājējs bija ALA mūža biedrs.

● Sporta žurnāls Sports Illustrated vienā no pēdējiem numuriem ziņoja par Dainas Šupstikas, kas dzīvo Dimoinā un mācās Hūvera vidusskolā pēdējā klasē, panākumiem basketbola spēlē. Viņai piederot rekords šinī sportā ar caurmērā 46.6 punktiem katrā spēlē, vienā sasniedzot pat 82 punktus. Viņa palīdzējusi savai skolai iegūt daudzas uzvaras. Aizvadītā sezonā Dainas skola ieguvusi 23 uzvaras, zaudējusi 5. Šim zinojumam bija pievienots arī Dainas Šupstikas foto.

● 89 g. vecumā miris Kārlis Krūmiņš, dzimis Zalves pagastā, kur Latvijas neatkarības gados bijis pirmais pagasta vecākais. Organizējis un vadījis arī teātŗa izrādes un priekšlasījumu vakarus. Grand Rapidos bija Vienības draudzē pērminderis, kādu laiku arī draudzes priekšnieks. Aizgājēju izvadīja māc. J. Lazda. Aizlūgumā dziedāja paša Kārļa Krūmiņa sacerētu dziesmu, jo viņš mēdza uzrakstīt kādu dzejoli vai korāli. Kapos no nelaiķa atvadījās un ziedus nolika draudzes priekšnieks P. Golts un K. Valduss.

● Pūpolu svētdienā savu kalpošanu Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē kā pastāvīgs mācītājs sāka Jānis Mednis. Viņš jau šeit bija spredikojis un vadījis dievkalpojumu 23. janvārī. Azaida laikā jauno mācītāju sveica draudzes priekšnieks J. Siliņš un dāmu komitejas priekšniece H. Jansone. Māc. J. Mednis pastāstīja par savu dzīvi un gaitām Kalifornijā. Viņa ģimene pārcelsies uz Grand Rapidiem, kad bērni būs beiguši skolu.

● Latviešu biedrības priekšniekam Aleksandram Grīnbergam Grand Rapidos nesen apritēja 65 mūža gadi. Dzimis 1912. g. Salacgrīvā, Valmieras apr., skolotāja ģimenē. 1931. gadā absolvējis Rīgas skolotāju institūtu, strādājis par skolotāju Rīgā, studējis Latvijas universitātē tautsaimniecību. Strādājis par skolotāju arī Meierovica pamatskolā Kabilē un bijis skolas pārzinis Skrundas valsts pamatskolā, kas vēlāk pārdēvēta par Neatkarības rotas pamatskolu, kuŗas krusttēvs bijis ģen. J. Balodis. Apbalvots ar Nopelnu krustu. Latviešu leģionā beidzis artilerijas virsnieku skolu un komandējis lielgabalu vadu. Grand Rapidos apmeties uz dzīvi 1951. g., kur vairāk nekā 20 gadu nostrādājis AP pārtikas noliktavā. Ieguvis notāra tiesības un strādā par aģentu Mičigenas nekustamo īpašumu firmā Westdale Realtor. Sevišķi nozīmīgs bijis A. Grīnberga darbs latviešu b-bā pēdējos deviņos vados, veicot priekšnieka pienākumus.

● Lai atvieglotu Minsteres latviešu ģimnazijas atbalstam domātos naudas sūtījumus uz Vāciju, Latviešu kreditsabiedrībā Grand Rapidos atvērts īpašs konts — Nr. 758. Čeki rakstāmi uz Latviešu kreditsabiedrības vārda (Latvian Credit Union, 504 Grand Ave., N. E., Grand Rapids, Mich. 49503) ar atzīmi, ka nauda domāta Minsteres latviešu ģimnazijai.

● Grand Rapidu ev. lut. draudzes gada sapulci vadīja A. Grīnbergs, protokolēja B. Maine, klātesot 58 draudzes locekļiem. Kā viesis piedalījās vidienes apgabala vadītājs prāvests J. Turks. Pēc mācītāja J. Medņa izraudzīšanas par draudzes ganu sākušās jaunas rosmes. Par draudzes darbu ziņoja priekšnieks J. Siliņš. Draudzē 479 locekļi, 82 neiesvētītie un bērni. Par budžetu informēja kasieris N. Leimanis. Kopējais ieņēmums aizvadītajā gadā, ieskaitot iepriekšējā gada atlikumu, 26.025 dol. izdevumi 23.773 dol. Dāmu komiteju vada pr.ce H. Jansone. Darbības gads devis 3185 dol. atlikumu. Mežvidu pārzinis E. Avots ziņoja par lauku īpašumu, bet jaunatnes pulciņa vadītājs L. Skuja pieskārās jauniešu aktīvitātēm. Par latviešu skolu un gaidu vienību informēja padomes priekšsēde un gaidu vadītāja R. Siliņa, par Bēŗu fondu pr.ce B. Maine. Sapulce pieņēma 1977. g. budžetu 25.890 dol apmērā, paredzot pabalstu bij. draudzes māc. K. Hermanim 600 dol. gadā. Draudzes locekļu maksājumus paaugstināja no 36 uz 42 dol. gadā.

● Par Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars prezidenti līdzšinējā V. Tarbunas vietā izraudzīta Lidija Odeiko Indianapolē. Kongress notiks Grand Rapidu Latviešu biedrības namā un Aglonas Dievmātes baznīcas sabiedriskajās telpās. Biedri pulcējās no ASV un Kanadas. Kongresu Latviešu biedrības namā ar lūgšanu ievadīja LKSA Dzintars kapelāns J. Pudāns, pēc tam apvien. prezidents V. Tarbunas teica uzrunu. Rakstveida sveicienus kongresam bija sūtījis arī latviešu katoļu garīgais vadītājs un pārstāvis pie Sv. Krēsla mons. Dr. K. Ručs. Kongresu vadīja L. Liepa un O. Balodis. Kongresa divu gadu starplaikā uzņemti 19 jauni locekļi. Organizācija iestājusies Latvijas brīvības fondā ar 500 dol. Vēlēšanās bez prezidentes L. Odeiko par sabiedr. audzinātājiem ievēlēja F. Sventecki, J. Liepnieku, prezidijā — M. Granti, B. Melbārdi un A. Melbārdi, visus no Indianapoles. Revīz. komisijā A. Bērzkalnu, E. Lizlovu, A. Piziču, goda tiesā — J. Valaini, Dr. Z. Zadvinski un E. Poču. Kongresa starplaikā dzintarieši ar viesiem apmeklēja bīskapa J. Rancāna kapa vietu Augšāmcelšanās kapsētā.

V. Z.

ŅUJORKA

● DV Ņujorkas apvienības vanadžu gadskārtējo sadraudzības pēcpusdienu 16. aprīlī DV namā atklāja apvienības priekšnieks K. Kitners, ievadvārdus sakot vanadžu priekšniecei Lilijai Tomasai. L. Dāboliņa referēja par vanadžu darbu un problēmām, bet Austras Balodes dzejoļus nolasīja L. Tomasa. L. Puķīte savukārt nolasīja sava dzīvesbiedra asprātīgu biografiju pantos. Sarīkojuma vadītāja D. Vallena iepazīstināja ar piemēriem no Latvijas dzejnieču darbiem. Pārrunās piedalījās A. Rumaka, A. Skulte, R. Dravniece, I. Upmane, A. Skara u. c., nobeiguma vārdus sakot V. Freijai.

D. V.

MANČESTRA

● Lieldienu laika dievkalpojumi Mančestras latviešu ev. lut. draudzē bija ar daudz dievgaldniekiem. Lieldienu rīta agrais dievkalpojums bija piesaistījis pilnu baznīcu dievlūdzēju. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs K. Freimanis, kuplināja ērģelniece E. Brigmane ar ērģeļu mūzikas priekšnesumiem un tenors T. Paups ar dziesmām ērģeļu pavadījumā. Dāmu komiteja bija rīkojusi brokastis baznīcas lejas zālē.

P. S.

KALAMAZŪ

● Uz ALA kongresu no 5.—8. maijam Čikagā no Kalamazū izraudzīti šādi delegāti: G. Sīka no Latviešu ev. lut. draudzes, J. Ķinēns no Sv. Jāņa ev. lut. draudzes, O. Reinvalds no Latviešu biedrības, V. Puriņš no koŗa Dziesmu Vairogs, T. Strautkalns no DV apvienības un E. Brože no Korporāciju kopas. Bez tam kongresā piedalīsies ALA valdes loceklis V. Miķelsons un atsevišķu biedru kandidāts R. Jankavs.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz 8.00

Māra Gugāns-Lūsis

Trimdas . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

Pad. savienība ar savu milzu militāro potenciāli pūlas uzspiest savu gribu citām brīvām tautām, līdzīgi kā somu tautai. Miers brīvajā pasaulē var būt nodrošināts tikai tagad, ja tiks galīgi noraidītas padomju totālitārās prasības."

Runājot par atsprieguma politiku, Vrangels norādīja uz notikumiem Berlinē, Afrikā, Dienvidaustrumāzijā. Austrumu propagandētā miera koeksistence, teica Vrangels, ir viens no padomju agresijas veidiem. Mīnu lauki, dzeloņžogi un aizsprosti ir šīs politikas zīmneši. Par daudzināto normālizāciju pasaulē nevar būt runas tik ilgi, kamēr lielais partneris vēl arvien izturas nenormāli. Runātājs arī nopietni brīdināja no t. s. „eirokomūnisma". Tajā vēl arvien nav reālas atteikšanās no totālitārisma.

Lielu vērību Vrangels veltīja tautu tiesību jautājumam un pieprasīja pašnoteikšanā tiesības apspiesto tautu trimdas grupām. „Ja Arafats palestīniešu vārdā varēja uzstāties Apvienotās nācijās, kādēļ Austrumeiropas tautām varētu būt liegtas līdzīgas tiesības?" jautāja deputāts un uzsvēra, ka apspiesto tautu pārstāvjiem ir jādemonstrē savu tautu griba Ņujorkā, Ženēvā, Belgradā un katrā šajā akcijā jāiesaista tādi vīri kā Solžeņīcins, Amalriks, Bukovskis, un būtu jālūko izveidot eksilparlamentu, no kura tad nāktu atzīta eksilvaldība. Vrangels uzsvēra, ka brīvība jāaizstāv ar lielu neatlaidību un drosmi.

Viņš norādīja, ka brīvai presei ir sevišķs uzdevums un tai jābūt dinamiskai. Tieši Minchene ir izdevīga vieta trimdas preses darbībai, lai stātos pretī radio raidītāju ierobežošanai. Trimdas politiku nedrīkstot uzskatīt par traucējumu, jo ar savu darbību tā iekļaujas pasaules politikā, uzsvēra Vrangels.

Svinību laikā notika tautību grupu, arī latviešu, publikāciju un preses izdevumu izstāde. Brīvās Preses apvienība rīkoja preses pieņemšanu, kurā bija ielūgti vācu žurnālisti, laikrakstu apgādu pārstāvji, televīzijas raidītāji.

Ar to Brīvās preses apvienība nodemonstrēja savas darbības raksturu pagājušos 30 gados un lielu apņēmību darbību nākotnē vēl paplašināt.

KALAMAZŪ

● Jaunatnes pulciņa gadskārtējā biedru sapulcē Mārītes Skrupšķeles mājā bija ieradušies 20 jauniešu, kuŗi pārvēlot valdi, par jauno priekšnieci ievēlēja Marutu Kajaku, vicepriekšn. Kairu Lielzuiku, sekretāri Mārīti Škrupšķeli, kasieri Anitu Dzirni un biedrzini Miķeli Laurēnu. Statūtu komisijā ievēlēja Ilzi Bērziņu, Anitu Dzirni un Zinu Aistari. 1. aprīlī jaunā valde pārņēma amatus un uzsāka darbību. „Mūsu pienākums ir uzlabot pulciņa darbu, kas panākams ar biedru un biedru veicinātāju piesaistīšanu, rīkojot biežāk pilnsapulces un uzturot labu sadarbību nevien ar kaimiņu pilsētu jauniešiem, bet sadarbojoties arī ar vecāko paaudzi un viņu organizācijām," izteicās jaunā priekšniece Marūta Kajaka. V. B.

Baltu sagas - piemiņas medaļas

Katra medaļa sver 30 gramu un ir 40 mm diametrā.

1. **Neatkarīgās Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ģerboņi.**
2. **Nelietīgais Hitlera un Staļina pakts noveda pie Igaunijas, Latvijas un Lietuvas okupācijas un sagraušanas 1940. g. To neatkarība un brīvība ir jāatjauno.**
3. **Viena nakts Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vēsturē — masu deportācijas 1941. g. 13./14. jūnijā.**
4. **Igaunijas, Latvijas un Lietuvas brīvības cīnītāju bruņota pretestība no 1940. g. līdz 1952. g.**
5. **Apvienoto Nāciju cilvēka tiesību deklarācija domāta visām tautām. Arī igauņiem, latviešiem un lietuviešiem ir tiesības uz savu zemi, valodu un neatkarību.**
6. **„Nāvējošais vilnis vēlās uz priekšu, atpakaļ un atkal uz priekšu, caurī Igaunijai, Latvijai un Lietuvai. Bet nebija šaubu par to, kur atrodas taisnība. Baltijas valstīm jābūt suverēnām, neatkarīgām nācijām." Vinstons Čerčils, 1950. g.**
7. **Nu jau 30 gadu viena desmitā daļa visu igauņu, latviešu un lietuviešu mīt trimdā, un viņu zemes joprojām okupējusi un valda nežēlīgā un imperiālistiskā mūsdienu koloniālā lielvalsts.**
8. **Latviešu dziesmu svētku simtgade — Brīvību un neatkarību Igaunijai, Latvijai un Lietuvai**
9. **Egle Bērzs Ozols**
10. **Mikolajus Konstantinas Čiurlionis, ievērojams lietuv. mākslinieks un komponists**

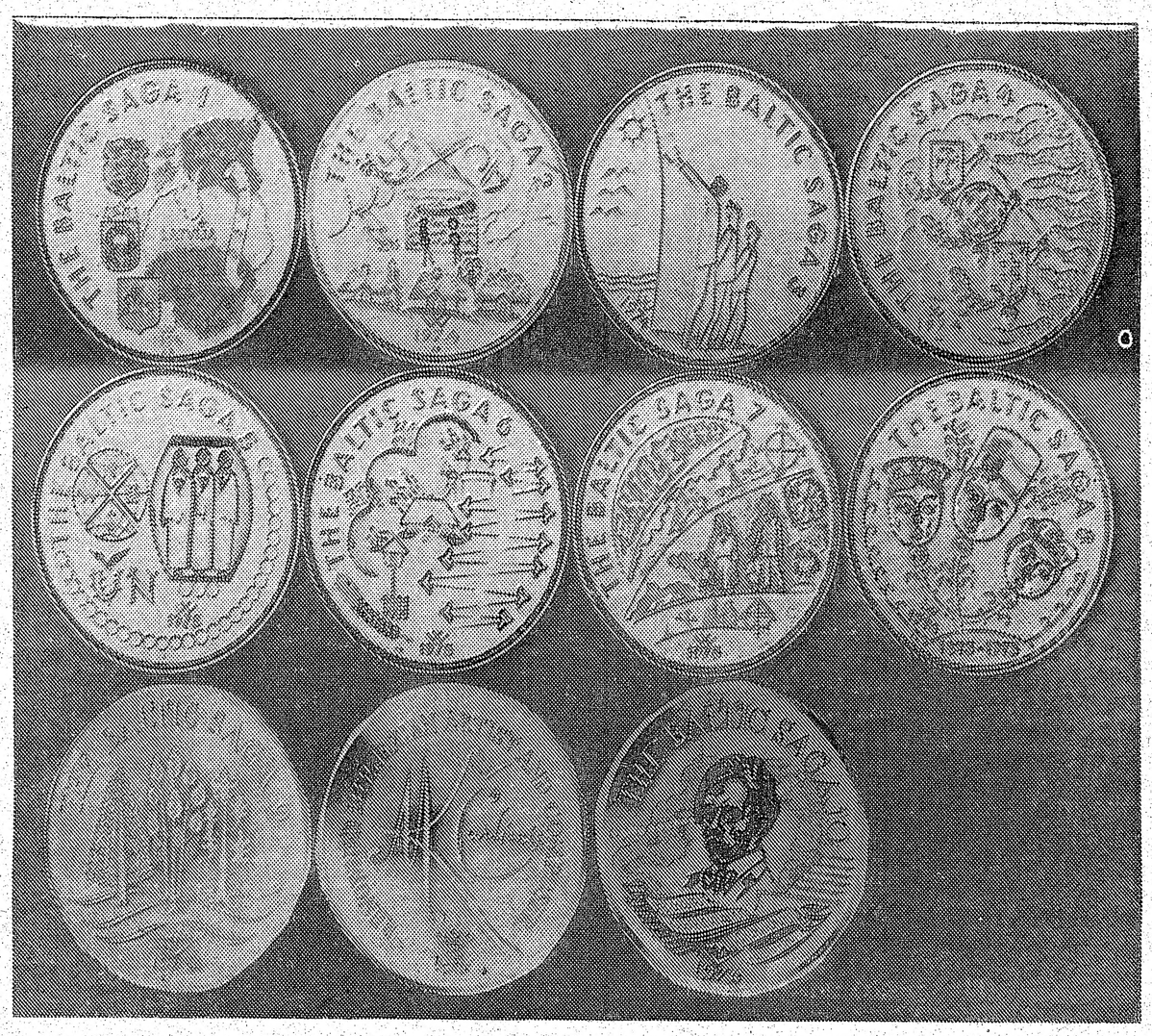

Beidzamā iespēja pasūtināt pirms cenu celšanās

	Tagad:	Pēc 1977. g. 1. jūnija
Tīrā 99.9% sudrabā	$ 26.50	$ 28.50
22 karatu zeltā	$324.00	$338.00
Platīnā	$393.00	$395.00

Pasūtinājuma kupons

BALTICOIN, 148 Duke Street, Hamilton, Ontario, Canada. L8P 1X7

Lūdzu sūtīt:

THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... tīrā 99,9% sudrabā, katra $26.50 $.....
THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... 22 karatu zeltā, katra $324.00 $.....
THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... platīnā, katra $393.00 $.....
Ontario provinces iedzīvotājiem jāpieskaita 7% „sales tax" $.....
Pasūtinātājiem ārpus Kanadas jāpieskaita $1.00 par pasūtinājumu $..... 1.00

Kanadas Baltiešu Federācija saņem $1.50 komisiju par katru pārdoto medaļu.

Pievienoju čeku/naudas pārvedumu uz BALTICOIN vārda par $.....

Vārds ..... Adrese: .....

..... Pasta kods: .....

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tirums

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
226-6950
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.
445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.
Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — piektd. no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563
EAGLE'S NEST

Skyline Real Estate Ltd.
87 Roncesvalles Ave., Toronto.
Nekustami īpašumi un apdrošināšana
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1977. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6,

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kurā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāŗa bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules kaŗš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

Iznācis
ANNAS E. OZOLIŅAS
dzejoļu krājums
ATMIŅU ZIEDI
autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.
Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE,, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Terroristi Rietumvācijā

Rietumvācijā terroristi nošāvuši valsts prokuroru Zigfrīdu Bubaku. Tie dienas laikā ar motociklu piebraukuši klāt prokurora automašīnai un izšāvuši vairākas mašīnpistoļu kārtas, nogalinot Bubaku un viņa šoferi un smagi ievainojot līdzbraucēju. Pēc tam terroristi pazuduši satiksmes drūzmā. 57 g. v. prokurors Bubaks tiesāja arī Badera - Meinhofa anarchistu bandu, kas 1972. g. bumbošanā nonāvēja 4 amerikāņu militāristus.

Uz motocikla braukušas divas personas, kas pie sarkanajām ugunīm apstājušās blakus prokurora mašīnai. Mainoties ugunīm, motocikla līdzbraucējs atklājis uguni. Vēlāk rietumvācu ziņu aģentūrai piezvanījis kāds vīrietis un sacījis, ka atentātu izdarījuši „Ulrike Meinhofa akciju komiteja", brīdinot par jaunām terroru akcijām.

Rietumvācijas augstākās tiesas tiesnesi Ginteru Drēnkmani nošāva uz viņa dzīvokļa sliekšņa dienā, kad bada streikā cietumā mira terrorists Meins. Slepkavu neatrada. Rietumvācijas valdība izsludinājusi 85.000 dol. atlīdzīgu par informāciju Bubaka nošaušanas lietā.

Prokurora Bubaka, viņa šoferŗa un miesassarga bērēs Rietumvācijas kanclers Helmuts Šmits sacījis, ka turpinās cīņu pret varmācību un terrora aktiem. 60 milj. rietumvāciešu atbalsta policiju cīņā pret terroristiem, kas sevi apzīmē par kreiso fronti un pastāvošās valsts iekārtas kritiķiem. Patiesībā terrorisms, maskējies ar politiskiem motīviem, esot jauna veida kriminoloģija, un šāvieni, kas tēmēti uz Bubaku, īstenībā vērsti pret visu likumīgo varu.

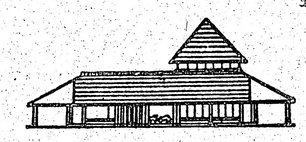
PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- △ LIETUS NOVADA CAURULES
- △ LOGI
- △ DURVIS
- △ MARĶIZES (Awnings)
- △ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mime
2228 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
574 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005

Piedāvā: dažādas vilnas dziļas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
dāvanas dažādiem gadījumiem
latviskus rokdarbus, auduma u. c.
materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

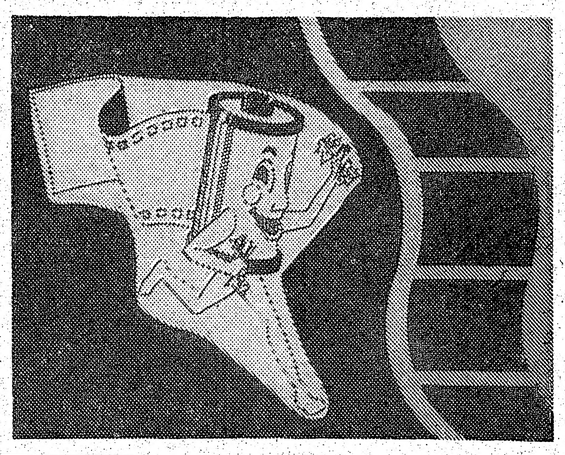

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

VALUTA
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

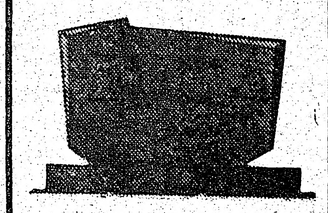

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un ciropiešu cenās

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteiktiem
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

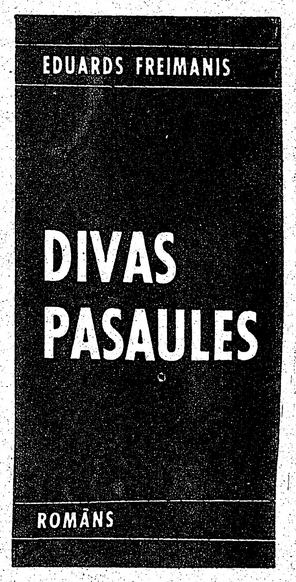

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Kārters . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Pazīstamais britu vēsturnieks un rakstnieks Roberts Konkvests atgādina: „Padomju valsts vadoņu domāšanu un rīcību nosaka viņu aklā pieķeršanās Marksa un Ļeņina principiem. Rietumu piekāpšanos viņi uzskata par vājuma pazīmi, ko tie var izlietot savas ekspansijas plānu īstenošanai."

Kas īsti nosaka ASV ārpolitiku? Tas, ko Apvienotajās Nācijās sludina Kārtera uzticības vīrs Džordžijas melnais „brīnumbērns" Andrjū Jangs, ir krasā pretrunā ar ASV ārpolitikas pamatlīnijām. Džordžijas melnā džentlmeņa naids pret baltās rases politiskajiem iestādījumiem Afrikā brīžiem sasniedz akluma robežu. Kārters sagādāja lielāko pārsteigumu, pievienojoties Janga doktrīnai, ka Kubas komūnistu klātiene esot radījusi stabilitāti Angolā. Loģiska konsekvence būtu: Padomju savien. okupācijas spēki Austrumeiropā ir tur radījuši sava veida stabilitāti. Tanī pašā laikā Kārters, ignorējot Jangu, ir izšķīries palielināt ASV palīdzību Zairei. Kā zināms, Zairē komūnistu atbalstītas katangiešu sazvērnieku bandas mēģina okupēt Zaires dienvidu daļas minerāļiem bagāto territoriju. Arī Francija, Beļģija, Maroka, Ēģipte un pat Rietumvācija ne bez Vašingtonas ziņas sniedz palīdzību Zaires likumīgajai valdībai likvidēt komūnistu partizānu invāziju. Acīm redzot starptautiskās politikas labirintā Kārters patur acis vaļā un ir izšķīries nepieļaut jaunu Angolas traģēdijas atkārtošanos pašā Afrikas sirdī. Jāpiezīmē, ka Maskava, tāpat kā Kuba, liekulīgi apgalvo, ka viņiem neesot nekādu sakaru ar to, kas pašreiz notiek Zairē.

Jāpiemin vēl kāds cits dīvains Kārtera solis, kas attiecas uz Rietumeiropas komūnistiem. Kisingera katēgoriskās deklarācijas vietā: „Mēs nekad nepieļausim sarkanas Eiropas izveidošanos", Kārters deklarējis Vašingtonas neiejaukšanās politiku. Vai Kārters ar to nedod savu svētību eurokomūnismam? Šķiet, ka ne, jo Vašingtona tanī pašā laikā norāda, ka komūnisma metodes un mērķi neesot demokratiski un tādēļ apkaŗojami. Viņš arī brīdinājis, ka ASV sadarbība ar tām Eiropas valstīm, kuŗu valdības eventuāli dominētu komūnisti, būs apdraudēta. No teiktā secināms, ka Vašingtonas palītika patiesībā nav mainījusies. Bet kādēļ gan Kārteram bija jādeklarē neiejaukšanās princips? Vai Kārters ņem vērā Eiropas komūnisma politiskā svara pieaugumu? Vai viņš cer eurokomūnismu izmantot kā stratēģisku ieroci starptautiskās komūnisma solidāritātes sadrupināšanai?

Rietumeiropas komūnisti īsā laikā atzīmējuši vērā ņemamus panākumus. Spānijas valdība tagad legālizējusi komūnistu partiju. Tas notiek 38 gadus pēc tam, kad spāņu komūnisti starptautiskās komūnisma internacionāles atbalstā trīs gadus ilgā asiņainā pilsoņu karā zaudēja cerības uzspiest Spānijai komūnima diktātūru.

Francijā komūnistu un sociālistu aliamse ir izveidojusies par vērā ņemamu faktoru. Francijas prezidents Žiskārs nemaz neslēpj, ka Vašingtonas izteikta nostāšanās pilsonisko un demokratisko partiju pusē var būt izšķirīgs faktors nākamās Francijas parlamenta vēlēšanās.

Itālijā kristīgo demokratu valdība patiesībā eksistē ar komūnistu partijas atbalstu. Vadītāji italiešu komūnistu politiķi saņem vīzas ceļojumam uz ASV. Droši vien viņi neaprobežosies ar Disnīlandes apmeklējumu un mēģinās pa Baltā nama pakaļdurvīm Kārteram iestāstīt, ka fašistu prese ir padarījusi viņus par briesmīgiem bubuļiem, bet patiesībā viņi esot tādi paši italieši, kas mīl vīnu, makaronus un brīvību.

Nevar noklusēt arī Kārtera iesākto attieksmju normālizēšanu ar Kubu. Amerikāņu valdības misija septiņu vīru sastāvā jau atrodas Havanā. Nav šaubu, ka šajās sarunās bez zvejas ierobežošanas un gaisa pīrātu izdošanas jautājumiem pieskārsies daudz svarīgākām problēmām. Kopš 1961. gada šī ir pirmā oficiālā kubiešu un amerikāņu tikšanās. Vai Kārters starptautiskās politikas labirintā ir ieraudzījis spraugu, pa kuŗu izvilināt Kastro ārā no Maskavas politiskā iespaida orbita? Zināms, ka Kastro „attiecību normālizēšanas ietvaros" prasot, lai Kārters nekavējoties apturot visu pretkomūnistisko kubiešu emigrantu politisko aktīvitāti ASV.

Prezidenta Kārtera dzīvesbiedre Rosalīna pašlaik trieciena tempā mēģina apgūt spāņu valodu, jo vēl šoruden došoties Latīņu Amerikas diplomātiskā misijā, kur pārstāvēšot ASV prezidentu. Nav zināms, kādas misijas iecerētas prezidenta dēlam Čipam un mātei Liliānai. Pats prezidents nākamā mēnesī dosies uz Londonu, kur pirmo reizi debitēs starptautiskā forumā ārpus ASV robežām. Šajā konferencē apspriedīs saimnieciskas dabas jautājumus, bet ir zināms, ka Eiropas demokratisko valdību politiķi sagatavojuši Kārteram memorandu par eurokomūnisma patieso seju un draudiem. Jācer, ka Kārtera palaikam dīvainā reprezentantu izvēle un viņa paša reizēm pretrunīgie izteicieni neietekmēs jaunās ASV ārpolitikas pamatlīnijas. Kārtera personības un rakstura pamatā ir viņa reliģiozitāte, ticība taisnības un brīvības triumfam. Kārters pagātnē ir bijis kluss, bet uzticīgs Dieva kalps, kādēļ lai viņš neattaisnotu visas brīvās pasaules liktās cerības uz viņa jaunās amerikāņu ārpolitikas principiem? Var pieņemt, ka viņš būs ne vien krietns kalps savai valstij un tautai, bet arī īsts vīrs rietumu pasaules izšķirīgā konfrontācijā ar komūnisma ekspansiju.

Aleksandrs Ķegumnieks

† Vilhelmīne Vilka
(skat. rakstu 12. lappusē)

Ticīgo vajāšana Latvijā . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

„Vērojot visu notiekošo ar Viesturu Kalniņu, jāsecina, ka Latvijā ir cilvēki, kas dara pagrīdes darbu nacionālā laukā," raksta Olafs Brūveris, kas tagad izkļuvis rietumos. „Atceros, ka arī man un brālim Pāvilam čekā jautāja par dažāda satura proklamācijām, kuŗas bija izplatījusi Latvijas demokratiskās jaunatnes komiteja 1975. gada decembrī. Šīs proklamācijas čekisti rādīja [illegible] J. Šmitam, kā arī manas [illegible]a vietas kollēgām — ķīmiķiem Gunāram Lagzdiņam un Ojāram Ginteram. Visus šos cilvēkus čeka arī apvainoja lapiņu izgatavošanā un izplatīšanā. Cik man zināms, tad arī pagājušā gada marta mēnesī Latvijas neatkarības kustība kopīgi ar LDJK izplatīja aicinājumu visiem latviešiem Latvijā nesekot padomju melu ideoloģijai un prasīt savu tiesību īstenošanu."

Čeka meklēja valnīgos jau toreiz, kad Brūveru ģimene vēl atradās Latvijā un māc. J. Šmits darbojās savā Aizputes draudzē. Meklēja filmas „Šķirotavas soda nometne" uzņēmēju .. Centās visu vainu uzvelt Pāvilam un Olafam Brūveriem, spiežot „atzīties" arī lapiņu izdalīšanā. Kad tas nesekmējās, viņiem atļāva no Latvijas izbraukt. Visvienkāršākais veids ir apvainot aktīvākos cilvēkus, kā šinī gadījumā ticīgos. Naīvi tomēr domāt, ka bez Brūveriem, Šmitiem un Kalniņiem pārējā tautas daļā visi „ielīduši pagultē". Ar katru dienu vairāk netaisnības nesējiem jāsastopas ar cilvēkiem, kas cīnīsies par pilsoņu tiesībām, par tautu pašnoteikšanās tiesībām. Šis process jau ir iesācies, tas ir aptvēris visas apspiestās tautas Tas arī vairs nebūs apturams!

—ob—

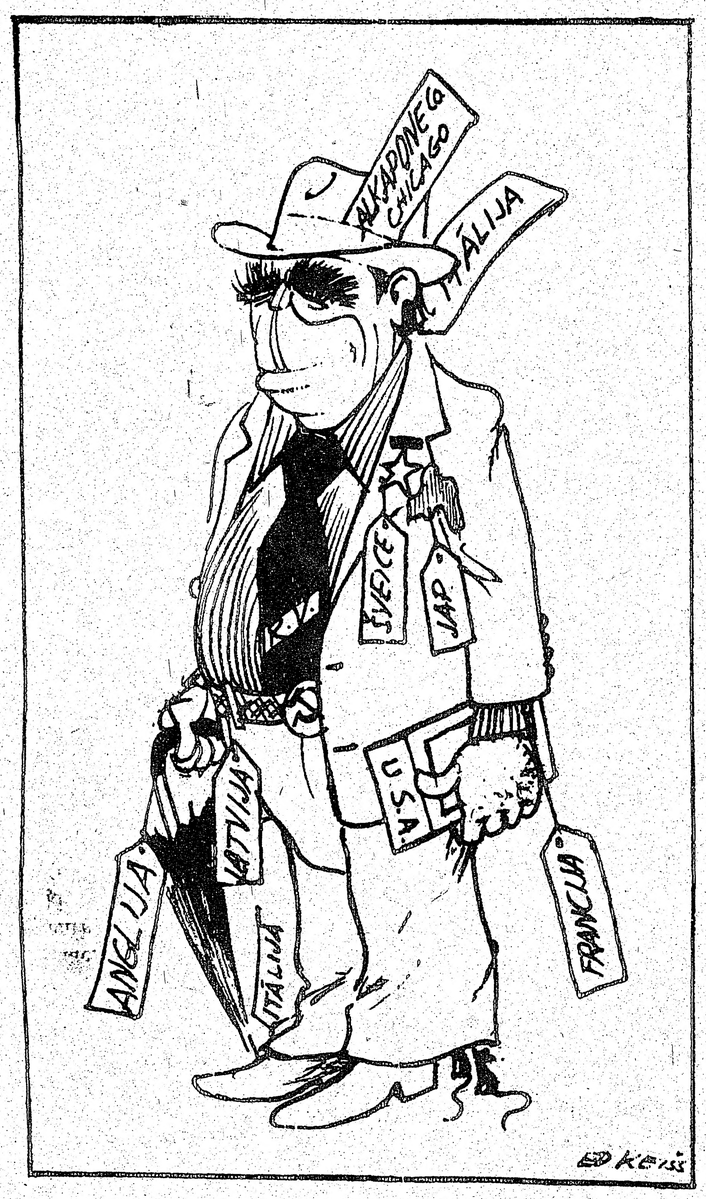

Padomju komūnistu partijas vadītāju Leonīdu Brežņevu uzskatot par vislabāk ģērbto kungu (biedru) visā padomju imperijā: viņš valkā tikai ārzemju ražojumus, jo pašu zemē jāražo kaŗa ieroči. „Laimīgie" padomju pilsoņi? — Hm . . .

Pabalstos izmaksāts 225.000 dol.

Kopš Toronto Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda dibināšanas pagājuši 25 gadi. Visā fonda pastāvēšanas laikā dalībnieku miršanas gadījumos pabalstos izmaksāts pāri par 225.000 dol. Pēdējos gados bijuši 15 — 20 nāves gadījumu gadā, visā fonda darbības laikā 347. Uz šāgada sākumu fondā bija 880 dalībnieku.

Bieži gadās, ka tautieši, kas aizgājuši vecumdienu atpūtā, tikai tad griežas ar lūgumu uzņemt fonda aprūpē. Palīdzības fondā vairs neuzņem personas, kas vecākas par 65 gadiem. Neretī gadās, ka jaunākie fonda locekļi, kas saņēmuši vecāku nāves gadījuma pabalstu, fondu aizmirst. Pagājušā gadā miruši 20 fonda dalībnieki, kuŗu piederīgajiem kopā izmaksāts 14.000 dol. Iegādāti vēl vērtspapīri par 20.000 dol. Viss apgrozījums kopā ar 1976. gada atlikumu bijis 49.434. Atlikums uz šī gada 1. janvāri — 12.306 dol. Fonda kapitālā patlaban ir 116.106 dol. Kapitāla pieaugums pagājušā gadā bijis 7.829 dol.

Fonda valdē darbojas K. Ozoliņš, J. Asaris, R. Bērziņš, P. Kamaruts un J. Ābele; revīzijas komisijā — J. Skrastiņš, J. Caune un A. Vanags.

Šāgada sapulcē Sv. Jāņa draudzes telpās 1. maijā, pl. 12 dienā, pārvēlama revīzijas komisija, kā arī izlemjami dažādi jautājumi.

—is—

LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTĀDE

no 28. aprīļa—1. maijam

Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave, Toronto

PLAŠA PROGRAMMA

28. APRĪLĪ pl. 8.00 vak. — atklāšana
29. APRĪLĪ pl. 2.00 — 9.00 vak. — izstāde
29. APRĪLĪ pl. 7.30 vak. — slīdīšu izrāde
30. APRĪLĪ pl. 9.00 rītā — 8.00 vak. izstāde
30. APRĪLĪ pl. 4 pēcp. — ziedi latviskos traukos
30. APRĪLĪ pl. 6 vak. — slīdīšu izrāde
1. MAIJĀ pl. 1 — 4 pēcp. — izstāde

Iespēja iegādāties daiļamatnieku izstrādājumus visā izstādes laikā.

Rīko un aicina apmeklēt

LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBA KANADĀ